

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Vybrané aspekty přestupkového práva

**Bc. Nikola Jiránková
(rozená Genserová)**

© 2016/2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Nikola Genserová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Vybrané aspekty přestupkového práva

Název anglicky

Selected aspects of the offense law

Cíle práce

Diplomová práce se zabývá právní úpravou řízení o přestupcích se zaměřením na obecnou, hmotněprávní úpravu přestupků. Hlavním cílem této diplomové práce je uvést a zpracovat ucelený pohled na problematiku tohoto řízení a rozebrat vzájemný vztah zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jelikož oba tyto zákony řízení o přestupcích upravují. Dílčí cíle práce budou zaměřeny na průběh řízení o přestupcích, včetně opravných prostředků a soudního přezkumu. Dalším dílčím cílem je rovněž zpracovat relevantní judikaturu. Následujícím dílčím cílem je zohlednit úvahy *de lege ferenda*.

Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na dvě hlavní části, a to část teoretickou a praktickou.

V rámci praktické části bude použita metoda analýzy odborné literatury, judikatury, právních předpisů, internetových stránek. Budou popsány základní pojmy a charakterizována vybraná problematika.

V rámci praktické části budou rozebrány vybrané přestupky, kdy budou zpracovány statistické údaje z přestupkové komise. Dále budou řešeny konkrétní přestupky. Bude použita zejména metoda polostandardizovaných rozhovorů.

Závěrem budou vyhodnocena získaná data, provedena sumarizace výsledků a navržena doporučení.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

řízení o přestupcích, přestupek, správní delikt, správní trestání, přestupkový zákon, správní řád

Doporučené zdroje informací

BOHADLO, David; POTĚŠIL, Lukáš; POTMĚŠIL, Jan. Správní trestání z hlediska praxe a judikatury. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, 220 s. ISBN 978-80-7400-413-1.

ČERNÝ, Jan; HORZINKOVÁ, Eva; KUČEROVÁ, Helena. Přestupkové řízení. 11. vyd. Praha: Nakladatelství Linde a.s., 2009, 742 s. ISBN 978-80-7201-765-2.

ČERVENÝ, Zdeněk; ŠLAUF, Václav. Přestupkové právo. 14. vyd. Praha: Nakladatelství Linde a.s., 2007, 495 s. ISBN 978-80-7201-651-8.

HARVÁNEK, Jaromír a kol. Právní teorie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, 439 s. ISBN 978-80-7380-458-9.

HENDRYCH, Dušan a kol. Právní slovník. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, 1459 s. ISBN 978-80-7400-059-1.

HENDRYCH, Dušan a kol. Správní právo. Obecná část. 8. vyd. Praha: C H Beck, 2012, 826 s. ISBN 978-80-7179-254-3.

HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. Správní právo procesní. 4. vyd. Praha: Leges, 2012, 368 s. ISBN 978-80-87576-15-1.

JELÍNEK, Jiří. Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část. 3. vyd. Praha: Leges, 2013, 968 s. ISBN 978-80-87576-64-9.

JEMELKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. Správní řád. Komentář. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 716 s. ISBN 978-80-7400-401-8.

JEMELKA, Luboš. Princip subsidiarity správního řádu. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, 334 s. ISBN 978-80-7400-479-7.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Ing. Renata Korcová

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2015

JUDr. Jana Borská

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

V Praze dne 30. 11. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vybrané aspekty přestupkového práva" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze
Datum odevzdání

Nikola Jiránková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí práce JUDr. Ing. Renatě Korcové, za její podporu, velkou trpělivost, cenné rady a připomínky při zpracování diplomové práce.

Vybrané aspekty přestupkového práva

Souhrn

Diplomová práce na téma „*Vybrané aspekty přestupkového práva*“ pojednává o právní úpravě přestupkového řízení a přináší ucelený pohled na problematiku tohoto řízení. Úvodní část je zaměřena na základní prameny přestupkového práva, které jsou dále rozčleněny na vnitrostátní a mezinárodní. Zejména je zde rozebrán vzájemný vztah zákonů č. 200/1990 Sb. o přestupcích¹, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 500/2004 Sb., správní řád², ve znění pozdějších předpisů, které se přestupkovým řízením zabývají. Druhá část práce je zaměřena na obecnou hmotněprávní úpravu přestupků a vymezení jejich základních pojmů. Třetí část práce je orientována na průběh řízení, ukončení řízení v I. stupni, zkrácené řízení, včetně opravných prostředků a soudního přezkumu. V praktické části jsou uvedeny konkrétní řešené příklady vybraných přestupků s vyhodnocením získaných statistických podkladů přestupkové komise Městského úřadu Žatec. V závěru práce jsou uvedeny úvahy de lege ferenda.

Klíčová slova: řízení o přestupcích, přestupek, správní delikt, správní trestání, přestupkový zákon, správní řád, správní řízení, zákon o přestupcích, společenská škodlivost.

¹ zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích

² zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Selected aspects of the offense law

Summary

The Master`s thesis "*Selected aspects of criminal law*" deals with the legal regulation of offense procedure and provides a comprehensive view on the issue of the procedure. The introductory part is focused on basic sources of criminal law that are further divided into domestic and international. The mutual relation between Act no. 200/1990 Coll. about offenses, as amended, and Act no. 500/2004 Coll., Administrative Code, as amended that are involved in the infringement proceedings, is analyzed in particular. The second part of the thesis focuses on the general substantive alteration of offenses and the definition of their basic concepts. The third part focuses on the proceedings, the termination of proceedings in the first instance and summary proceedings, including the legal remedies and judicial review. The practical section provides examples of specific solved cases of selected offenses, including an evaluation of the statistical evidence provided by the Infringement commission Municipal Bureau of Zatec. The conclusion of the thesis contains considerations de lege ferenda.

Keywords: administrative delict proceedings, administrative delict, administrative offence, administrative punishing, Misdemeanour Act, Administrative Procedure Code, administrative procedure, Offence Code, social harmfulness.

Obsah

1 Úvod.....	1
2 Cíle práce a metodika	2
3 Prameny přestupkového práva.....	4
3.1 Vnitrostátní prameny přestupkového práva	4
3.2 Mezinárodní prameny přestupkového práva.....	7
4 Hmotněprávní úprava přestupkového práva	9
4.1 Správní delikty a jejich dělení.....	9
4.2 Přestupek	10
5 Řízení o přestupcích.....	24
5.1 Základní zásady.....	24
5.2 Procesněprávní úprava	27
5.3 Postup před zahájením řízení	32
5.4 Zahájení řízení.....	38
5.5 Ukončení řízení v I. stupni	44
5.6 Zkrácená řízení.....	49
5.7 Opravné prostředky	51
5.8 Soudní přezkum	56
6 Praktická část	59
6.1 Statistické podklady	59
6.2 Rozbor vybraných přestupků	63
6.3 Strukturované rozhovory s vybranými respondenty	66
6.4 Diskuse a doporučení	66
7 Závěr.....	80

Seznam použitých zdrojů

Seznam použitých tabulek

Seznam použitých grafů

Seznam použitých příloh

1 Úvod

V diplomové práci je přiblížena spolupráce jednotlivých institucí veřejné správy v oblasti přestupkového řízení, jelikož veřejná správa je vázána právem i ústavními zásadami. V práci jsou zahrnuty vybrané aspekty, které se týkají analýzy správních dokumentů se zakomponováním statistických údajů získaných z Městského úřadu Žatec za období 2011 až 2016. Město Žatec je vybráno z důvodu dostatku podkladů pro zpracování diplomové práce a pracovního působení autora. V úvodu práce jsou uvedeny právní normy, které se zabývají přestupkovým řízením, kde je také poukázáno na roztržitost právní úpravy. Zároveň jsou uvedeny právní předpisy, které upravují jak hmotněprávní tak i procesněprávní problematiku. Jednotlivé povinnosti a oprávnění, které souvisejí s řízením o přestupku, jsou převážně upraveny zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích³, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) a zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád⁴, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Jednotlivá procesní ustanovení řízení o přestupku jsou často upravena v obou předpisech, ale v praxi tak vznikají problémy, jaká právní úprava a v jakém rozsahu by se měla použít. Hmotněprávní úprava přestupkového práva je založena na vymezení druhů správních deliktů a přestupků. Správní delikty jsou rozčleněny do jednotlivých skupin s krátkou charakteristikou. V práci jsou vybrány nejčastější páchané přestupky.

Přestupkové řízení se zaměřuje na postihování protiprávního jednání, která mají formu přestupku. Jde o protiprávní delikt, který má nižší stupeň společenské nebezpečnosti než trestný čin.⁵ I takovéto jednání však ohrožuje nebo porušuje společenský zájem. Z tohoto důvodu je zapotřebí, aby každý člen společnosti věděl, jaké má práva a povinnosti. Na základě získaných sekundárních dat je zjištěno, že nejčastěji páchanými přestupky jsou přestupky proti majetku, občanskému soužití a veřejnému pořádku, na které je tato práce zaměřena. Aktuálnost této problematiky zdůrazňuje i skutečnost, že dochází k neustálému nárůstu počtu přestupků. V závěru práce jsou provedeny strukturované rozhovory s dotazovanými subjekty, které se vztahují na přestupkové řízení. Na základě získaných primárních a sekundárních dat je provedena analýza, která je zhodnocena v diskuzi, a následně jsou navržena doporučení.

³ zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

⁴ zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁵ § 2 přestupkového zákona

2 Cíle práce a metodika

Cíle práce

Diplomová práce se zabývá právní úpravou řízení o přestupcích se zaměřením na obecnou a hmotněprávní úpravu přestupků.

Hlavním cílem této diplomové práce je uvést a zpracovat ucelený pohled na problematiku tohoto řízení a rozebrat vzájemný vztah přestupkového zákona a správního řádu, jelikož oba tyto zákony řízení o přestupcích upravují. Dílčím úkolem je snaha vystihnout rozdíly různých pojetí práva, které se projeví v praxi.

Dílčí cíle práce jsou zaměřeny na průběh řízení, včetně soudního přezkumu a opravných prostředků. Kromě toho jsou uvedeny a zhodnoceny nejzásadnější změny přestupkového práva, jelikož došlo k nabytí účinnosti k 1. 10. 2015 a 1. 10. 2016 zákona č. 204/2015 Sb., kterým se mění přestupkový zákon, jejímž účelem je upravení problematiky správního trestání.

Cílem praktické části je analyzovat primární a sekundární data k získání uceleného pohledu na tuto problematiku. Kromě toho je proveden rozbor vybraných a nejčastěji spáchaných přestupků, kde jsou zohledněny klady a zápory. Východiskem práce je zhodnocení strukturovaných rozhovorů vybraných respondentů, kteří byli zvoleni metodou kvótního výběru. V závěru práce jsou navrženy jednotlivé návrhy a doporučení.

Metodika

Diplomová práce je rozdělena na dvě hlavní části, a to část teoretickou a praktickou.

V teoretické části jsou uvedeny základní sekundární data a základní pojmy, které se vztahují na přestupkové řízení. Tyto data jsou získány z judikatur, nálezů Ústavního soudu, Nejvyššího správního soudu, odborných knižních materiálů a časopisů. Dále je v diplomové práci charakterizována vybraná problematika přestupkového řízení s výčtem nejčastěji páchaných přestupků, kterých se dopouštějí převážně občané České republiky eventuálně cizinci.

V rámci praktické části je následně použita metoda analýzy odborné literatury, judikatury, právních předpisů a internetových stránek, které jsou stěženy pro vypracování diplomové práce. Kromě toho jsou v rámci praktické části rozebrány nejčastěji páchané přestupky, které jsou zjištěny na základě analýzy statistických údajů a dat. Tato data jsou získána od přestupkové komise Městského úřadu Žatec. Jednotlivé přestupky jsou dále analyzovány a zhodnoceny. Dále je provedena analýza získaných ekonomických dat, která se týká uložených blokových pokut v blokovém řízení s následným grafickým zobrazením.

V závěru praktické části je zejména použita strukturovaná metodika rozhovorů, která spočívá v dotazování vybraných respondentů. Pro výběr vzorku je zvolena metoda kvótního výběru. Výzkum je zaměřen na strukturu i charakteristiku vzorku. Výběrovým kritériem je dlouholetá praxe respondentů v oboru řízení přestupků bez ohledu na jejich pohlaví. Jedná se o vysokoškolsky vzdělané odborníky, kteří se v problematice přestupkového řízení orientují. Díky těmto získaným informacím a podkladům jsou zpracovány návrhy a doporučení, které se vztahují k dané problematice přestupkového řízení.

Závěrem je vypracováno shrnutí a vyhodnocení získaných primární a sekundárních dat, na jejímž základě je provedena sumarizace výsledků analýz a navržena doporučení *de lege ferenda*.

3 Prameny přestupkového práva

3.1 Vnitrostátní prameny přestupkového práva

Obecně se prameny práva dělí na prameny formální a materiální. Formální prameny práva jsou vnější normativní formy, ze kterých se o právu a jeho obsahu dozvídáme.⁶ Materiální prameny lze chápat jako důvody, která vedou stát k normativní úpravě společenských vztahů. Například historické okolnosti vývoje právní kultury, náboženské základy společnosti a aktuální politické či hospodářské poměry. Základy přestupkového práva nalezneme v právním předpisu nejvyšší právní síly tj. v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů⁷ (dále jen „Ústava ČR“) a v usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1990 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů⁸ (dále jen „Listina základních práv a svobod“), ve kterých jsou zakotveny některé z obecných zásad, které se k přestupkovému řízení vztahují. Řízení o přestupcích je speciální správní řízení, které je upraveno přestupkovým zákonem a správním řádem. Existuje však řada zvláštních zákonů, které obsahují různé skutkové podstaty. Správní řád vymezuje obecná pravidla pro postup správních orgánů při výkonu jejich působnosti v oblasti veřejné správy. V procesní části přestupkového zákona je uvedena úprava, která je ke správnímu řádu úpravou zvláštní. Zákon o přestupcích má vzhledem k těmto zákonům speciální postavení, které má za účel odlišit přestupkové řízení od obecné procesněprávní úpravy. Pokud přestupkový zákon danou procesní problematiku neupravuje, je uplatněn vztah se správním řádem. Daný vztah vyplývá z ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu^{9,10} i z ustanovení § 51 přestupkového zákona^{11,12}. Z těchto ustanovení vyplývá, že vztah správního řádu a přestupkového zákona spočívá na principu subsidiarity a speciality. Ustanovení správního řádu se jeví jako stěžejní pro úpravu vzájemných vztahů, jelikož se nachází v *lex generalis*. Dle názorů správních vědců jsou ustanovení zvláštních zákonů nadbytečná a komplikují orientaci v předmětných předpisech.

⁶ HARVÁNEK, Jaromír a kol., *Právní teorie*. 2013, s. 217.

⁷ zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁸ Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1990 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů

⁹ Ustanovení § 1 odst. 2 správní řád: „*Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup*“.

¹⁰ § 1 odst. 2 správního řádu

¹¹ Ustanovení § 51 přestupkového zákona: „*Není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení*“.

¹² § 51 přestupkového zákona

Před zahájením přestupkového řízení může dojít k tomu, že bude přestupek vyšetřován obecní policií, která se řídí zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní Policii, ve znění pozdějších předpisů¹³ (dále jen „o obecní Policii“), nebo Policií České republiky, která se řídí ustanovením zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky¹⁴, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“). Dále může být přestupkové jednání řešeno podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích¹⁵, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o obcích“), který svěřuje výkon přestupkové agendy v přenesené působnosti obecnímu úřadu. Dalšími právními předpisy jsou také zákony č. 150/2002 Sb., soudní řád správní¹⁶, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“) a zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád¹⁷, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), dle kterých se bude postupovat při soudním přezkumu. Dalším důležitým předpisem je zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád¹⁸, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), dle kterého se bude postupovat v případě peněžitého plnění při exekuci. V rámci přestupkového řízení mohou být použity i zákony č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním¹⁹, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“) a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník²⁰, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“). Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu²¹ se v oblasti správního trestání v určitých případech užijí analogicky zásady práva trestního. Užití analogie nesmí být k tíži účastníka řízení.²² Rozdíl mezi materiálním znakem trestného činu a přestupku není kvalitativní ale kvantitativní.

3.1.1. Judikatura

Protikladem kontinentálního práva je angloamerické. V kontinentálním právním systému je soudní rozhodnutí aktem právní aplikace, který nemá normativní charakter. Obecně závazný v angloamerickém právním systému je precedens, který je formálně závazným pramenem práva. S ohledem na požadavek právní jistoty a rovnosti před právem

¹³ zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁵ zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

¹⁶ zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

¹⁷ zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

¹⁸ zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

¹⁹ zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

²⁰ zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

²¹ Například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, s. p. zn. 8 AS 29/2007, ze kterého vyplývá, že při trestání správních deliktů se uplatní principy ovládající souběh trestných činů. Dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 02. 2011, s. p. zn. 8 AS 82/2010, který říká, že je možné analogicky využít institutu trestního práva pro zahájení odsouzení.

²² Viz náleží Ústavního soudu ze dne 26. 04. 2005, s. p. zn. Pl. ÚS 21/04.

je potřebné, aby judikatura vykazovala jednotnost²³. Pokud není soudy respektována ustálená rozhodovací praxe, uvádí Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 07. 2007, s. p. zn. IV. ÚS 451/05²⁴ následující: „*Takový postup sám o sobě nutně by nemusil být protiústavní, neboť faktické precedenční účinky publikovaných rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR jsou v právním systému České republiky oslabeny potud, že právní názory v nich obsažené formálně nižší soudy nezavazují. Tím však není řečeno, že by judikatura Nejvyššího soudu ČR neměla svoji normativní sílu. Je totiž sice právem nižší soudu tyto judikatorní závěry (rozumí se samo sebou, že nikoliv závěry kasačního rozhodnutí v konkrétní věci) nerespektovat a odchýlením se od nich iniciovat jejich změnu, avšak taková iniciativa - má-li být ústavně konformní - nemůže se udát mimo rámec spravedlivého procesu. Chtěl-li odvolací soud v projednávané věci vskutku publikované právní názory Nejvyššího soudu ČR pominout, bylo jeho povinností pečlivě v důvodech svého rozhodnutí vysvětlit, proč se s nimi neztotožňuje a proč považuje za nezbytné tyto závěry nahradit právními názory novými. Přitom však bylo by jeho povinností uvážit, existují-li dostatečně silné důvody takový postup ospravedlňující...“.²⁵ Z tohoto textu lze usoudit, že obecné soudy mají povinnost rozhodovat v souladu s ustálenou praxí či musí dostatečným způsobem odůvodnit, proč ustálenou rozhodovací praxi odmítají. V jiném případě by se jednalo o jurisdikční libovůli.²⁶*

3.1.2. Analogie

Cílem analogie je vyplnit existující „mezery“ v právu.²⁷ Při použití analogie u právní situace, která není výslovně řešena, se rozhodne podobně, jako u obdobného případu. Analogii rozlišujeme na *analogii legis* a *analogie iuris*. Analogie *legis* lze aplikovat na skutkovou podstatu zákonem neřešenou, na kterou bude užitá právní norma, která je obsažena ve stejném zákoně, ale musí upravovat nejpodobnější skutkovou podstatu. Pokud nemůžeme nalézt potřebnou normu podle uvedeného postupu, hledáme v jiném zákoně popřípadě i v jiném právním odvětví. Analogie *iuris* se používá v případech zvláště obtížných a poskytuje možnost rozhodnutí podle právních principů.²⁸ V oblasti správního trestání,

²³ § 12 odst. 1 a 2 soudního řádu správního

²⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 17. 07. 2007, s. p. zn. IV. ÚS 451/05

²⁵ Nález Ústavního soud ČR ze dne 17. 07. 2007, s. p. zn. IV. ÚS 451/05.

²⁶ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 25. 11. 1999, s. p. zn. III. ÚS 470/97.

²⁷ Existuje několik názorů zpochybňujících existenci mezer, s kterými se však názorem mně vlastním vyrovnává Mates, když uvádí, že slabinou autorů odmítajících analogii je skutečnost, že berou v úvahu pouze psané právo a opomíjejí právní principy, které nemusejí být psané. Srov. MATES, Pavel. *Správní uvážení*. 2013, s. 14-16.

²⁸ HARVÁNEK, Jaromír a kol. *Právní teorie*. 2013, s. 297-299.

můžeme použít analogii: „jen v omezeném rozsahu, a to pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázku vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem.“²⁹ Platí tedy zákaz analogie, která by byla v neprospěch pachatele.

3.2 Mezinárodní prameny

Součástí právního řádu České republiky jsou mezinárodní smlouvy. Jsou vyhlášeny na základě čl. 10 Ústavy České republiky³⁰. Pro český právní řád v okruhu správního trestání mají důležitou váhu rozsudky Evropského soudu pro lidská práva. Tato instituce dohlíží na dodržování Evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tato úmluva vyhlášená pod č. 209/1992 Sb., o ochraně lidských práv³¹ a základních svobod ve znění protokolů, má dopad i na přestupkové řízení, a to dle článku č. 6³², který zaručuje všem právo na spravedlivý proces. Úmluva má význam v tom, že obsahuje zákaz trestu bez zákona. Také zakazuje uložení přísnějšího trestu, než jaký by bylo možné uložit v době spáchání přestupku. V judikatuře Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 6. 1976 ve věci Engel a ostatní proti Nizozemí³³ je stírána hranice mezi trestáním soudním (trestné činy) a správním (správní delikty). Evropský soudní dvůr pro lidská práva subsumuje pojem: „*trestní obvinění*“ ve článku takto: „*o veškerých sankcích ukládaných správními orgány fyzickým osobám za přestupek nebo jiný správní delikt, jakož povětšinou i o sankcích ukládaných v řízení disciplinárním nebo kárném*“.³⁴ Evropský soud pro lidská práva ve svém rozsudku stanovil kritéria, která slouží pro určení, zda lze řízení pod pojmem trestní obvinění podřadit, jestliže je dána povinnost státu zajistit soudní přezkum rozhodnutí o deliktu³⁵. Jedná se o tzv. Engellova kritéria a to: „*povaha a stupeň přínosnosti sankce, charakter obvinění (deliktu), vnitrostátní kvalifikaci deliktu*“³⁶, přičemž postačí, když bude splněna pouze jedna z těchto uvedených kritérií. Tento rozsudek Evropského soudu pro lidská práva je zásadní

²⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008-67.

³⁰ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů: „*Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva*“.

³¹ Úmluva č. 209/1992 Sb., o ochraně lidských práv

³² Čl. č 6 Ústava České republiky

³³ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 6. 1976, ve věci Engel a ostatní proti Nizozemí (stížnosti č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a 5370/72).

³⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008-46.

³⁵ Právo na spravedlivý proces dle čl. 6 EÚLP dopadá pouze na občanskoprávní závazky a právě trestní obvinění. Z hlediska tohoto článku nemohou být přezkoumávány např. věci daňové.

³⁶ POTĚŠIL, Lukáš. *Judikatura a správní trestání*. In. Dny práva – 2012 – Days od Law [online]. s. 3.

pro aplikaci judikatury trestního práva na správní trestání. Má významnou roli v otázce užití analogie pro aplikaci norem trestního práva. Dalšími významnými smlouvami je Úmluva o právech na dítě vyhlášená pod č. 104/1991 Sb., o právech dítěte³⁷, a Mezinárodní pakt o občanských a politických právech vyhlášené pod č. 120/1976 Sb., o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech³⁸ a Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech. Mezi další prameny můžeme zařadit akty Rady Evropy, např. doporučení Výboru ministrů Rady Evropy o soudním přezkoumávání správních úkonů, o správních sankcích a ochraně jednotlivců ve vztahu k aktům správy, jelikož Česká republika je členem mezinárodních organizací. Z tohoto důvodu je nutné zvažovat závaznost rozhodnutí mezinárodních soudních orgánů. Jednotlivé akty obsahují mnoho zásad, které jsou důležité pro přestupkové řízení. Mezi nejzásadnější patří např. *nulla poena sine lege*, *ne bis in idem*, *nullum crimen sine lege* či zákaz retroaktivity. Jelikož nejsou uvedené akty právně závazné, musí být respektovány v legislativě členských zemí.³⁹ Další důležitou institucí ve tvorbě mezinárodních smluv je Evropský soudní dvůr, který svými rozhodnutími formuje řadu obecných právních zásad a principů, které nenalezneme ve zřizovacích smlouvách ani v sekundárním právu Evropské unie. V daném případě jde o zásady práva na obhajobu, proporcionality, předvídatelnosti, právní jistoty práva a další.⁴⁰

³⁷ Úmluva č. 104/1991 Sb., o právech dítěte

³⁸ Mezinárodní pakt č. 120/1976 Sb., o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech

³⁹ MATES, P. a kol. *Základy správního práva trestního*. 2010, s. 43-47.

⁴⁰ Tamtéž, s. 42.

4 Hmotněprávní úprava

4.1 Správní delikty a jejich dělení

Správní delikt není legálně definován, z tohoto důvodu byla definice vyvinuta doktrínou správního práva. Za správní delikty považujeme: „*protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, za které ukládá správní orgán trest stanovený normou správního práva*“.⁴¹ Členění správních deliktů je různé. V diplomové práci bude použito nejčastěji v odborných literaturách zmiňované členění dle Petra Průchy.⁴² Odpovědnost za správní delikty dělíme na odpovědnost za jiné správní delikty a odpovědnost za přestupky. Mezi jiné správní delikty řadíme tzv. disciplinární, pořádkové a jiné správní delikty páchané fyzickými i právníckými osobami. Pojem disciplinární delikt představuje zaviněné porušení daných pravidel či řádu instituce fyzickou osobou, která je k této instituci v zaměstnaneckém (členském) či služebním poměru.⁴³ Pořádkovým deliktem rozumíme nesplnění procesní povinnosti, čímž dochází k maření nebo ztěžování postupu, které je upraveného správním právem.⁴⁴ Sankcí za toto nesplnění je pořádková pokuta, která povahou nutí povinného ke splnění svých procesních povinností. Na základě postihu by mělo docházet k respektování pokynů úředních osob i k důstojnému jednání před správním orgánem.⁴⁵ Subjektem deliktů je pouze zaměstnanec, kterému odpovědnost vzniká porušením povinností. Tato odpovědnost je postihována správním orgánem, který dohlíží na plnění veřejnoprávních povinností a na řádný chod veřejné správy. Správní delikty zaměstnanců se v současné právní úpravě vyskytují jen sporadicky, ale postupně je nahrazována odpovědností za přestupky.⁴⁶ Správní delikty právníckých osob byly a jsou nadále diskutovanou problematikou a to z důvodu přičitatelnosti zavinění. V tomto případě se uplatňuje odpovědnost objektivní.⁴⁷ Prostřednictvím jiných osob se právnícké osobě protiprávní jednání přičítá. Nesplnění právní odpovědnosti adresované právnícké osobě může být postihováno prostřednictvím fyzických osob, které jednájí za právníckou osobu.⁴⁸

⁴¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. 2012, s. 423.

⁴² PRŮCHA, Petr. *Správní právo: obecná část*. 2007, s. 386-387.

⁴³ Tamtéž, s. 386-387

⁴⁴ <http://pravo.studentske.cz/2008/05/sprvn-disciplinrn-delikty.html>

⁴⁵ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 2013, s. 151.

⁴⁶ Tamtéž, s. 155-156.

⁴⁷ JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*. 2013, s. 5.

⁴⁸ Srov. § 6 přestupkového zákona

4.2 Přestupek

Pojem přestupek má oproti správnímu deliktu svoji legální definici. Tato definice se nachází v § 2 odst. 1 přestupkového zákona⁴⁹: „*Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin*“.⁵⁰ O přestupek se jedná, pokud je jednání zaviněné tj. úmyslné i nedbalostní.⁵¹ Přestupku se nedopustí osoba, která jednala v nutné obraně či krajní nouzi. Ve srovnání s trestnými činy je forma zavinění nižší, jelikož dle § 13 odst. 2 trestního zákoníku⁵² se zásadně počítá se zaviněním úmyslným. Jak právní úprava trestných činů i přestupků nezná objektivní odpovědnost. V zákonu o přestupcích jsou stanoveny formální a materiální znaky přestupku. Formální znaky přestupku dále rozlišujeme na znaky typové a obecné. Mezi společné obecné znaky řadíme např. věk, přičetnost nebo zavinění. Mezi typové znaky přestupku řadíme objekt, objektivní stránku, subjekt a subjektivní stránku. Tyto obecné a typové znaky se vzájemně prolínají. Aby mohlo být jednání označeno za přestupek, musí být tyto znaky naplněny.⁵³ Dále je zde uvedeno pozitivní a negativní vymezení přestupku. V pozitivním vymezení je uvedeno, jaké jednání se považuje za přestupek. V negativním vymezení přestupku je stanoveno, že: „*nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin*“⁵⁴. V těchto případech se mimo jiné vychází ze zásady subsidiarity trestní represe⁵⁵, tzn. že: „*Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu*“.⁵⁶ Spojitost obou těchto ustanovení tj. zásady subsidiarity trestní represe a negativního vymezení přestupku lze konstatovat, že u daného protizákonného jednání musíme nejprve posoudit, zda se nejedná o čin soudně trestný. Teprve poté dojdeme-li k názoru, že se o soudně trestný čin nejedná, můžeme jej posoudit jako přestupek. Tímto je splněn princip aplikování trestního práva dle *ultima ratio*. Společenská škodlivost tohoto činu spadá pod obligatorní materiální znaky přestupku. Při nepřítomnosti materiálního znaku, není dané jednání přestupkem.

⁴⁹ § 2 odst. 1 přestupkového zákona

⁵⁰ § 2 odst. 1 přestupkového zákona

⁵¹ § 3 přestupkového zákona

⁵² § 13 odst. 2 trestního zákoníku

⁵³ MATES, P. a kol. *Základy správního práva trestního*. 2010, s. 52.

⁵⁴ § 2 odst. 1 přestupkového zákona

⁵⁵ Zmíněnou zásadu je třeba odlišovat od subsidiarity správněprávní odpovědnosti zakotvené v rámci přestupkového práva v § 11 odst. 3 přestupkového zákona

⁵⁶ § 12 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů

V případě, že jednání by mělo znaky přestupku, nemusí být toto jednání přestupkem, půjde-li o trestný čin nebo jiný správní delikt. Tímto se docílí toho, že nedojde ke dvojímu postihu za jeden a ten samý čin. V tomto případě jde o uplatnění zásady *ne bis in idem*. Pro správnou kvalifikaci a aplikaci zákona o přestupcích je nutné vymezit odlišnosti mezi trestnými činy, přestupky a jinými správními delikty. Rozdíl mezi přestupkem a trestným činem je tvořen v odlišnosti formálních znaků. Pokud u některých přestupků a jim odpovídajícím trestným činům dojde k překrývání jejich formálních znaků, tak se v těchto případech rozhoduje dle stupně společenské nebezpečnosti. U trestných činů se jedná o vyšší stupeň. Právní úprava u správních deliktů je nekodifikovaná a vyskytuje se v jednotlivých právních předpisech veřejné správy. Jednotlivé předpisy dále stanovují skutkové podstaty, sankce, lhůty apod. Subjekty jiných správních deliktů jsou pak především fyzické a právnické osoby. Kvalifikace daného přestupku musí být výslovně označena v přestupkovém zákoně. Pokud toto označení chybí, jedná se v tomto případě o jiný správní delikt. Nutné je zde podotknout, že musí být kvalifikace v souladu s ústavními zásadami *nullum crimen sine lege a nulla poena sine lege*, jakožto i princip, že státní moc lze uplatňovat jen na základě zákona. Důležitý je také časový úsek, ve kterém byl přestupek spáchán. Jedná se převážně o krátký časový úsek, ale může trvat i delší dobu. Jde o tzv. hromadné, trvajících nebo pokračujících jednání páchaní přestupku. Odpovědnost za přestupek zaniká po uplynutí lhůty od jeho spáchání, která činí dva roky. Nelze jej také projednat, pokud byla za přestupek již uložená sankce.

4.2.1 Formální znaky přestupku

Aby bylo možné označit jednání jako přestupek, musí být naplněny jak formální tak i materiální znaky přestupku. Jak bylo již uvedeno v předchozím textu, tak formální znaky dělíme na obecné a typové. Obecné znaky jsou společné pro všechny přestupky. Mezi obligatorní znaky patří objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka.

Nejnižší věková hranice, se kterou přestupkový zákon spojuje schopnost nést odpovědnost za přestupek, je dovršení věku patnácti let. Den narozenin se nepočítá. Odpovědnost za přestupek z tohoto důvodu vzniká následující den.⁵⁷ Osoby mladší patnácti let tedy nejsou schopné vést odpovědnost za přestupek. V tomto zákoně jsou také uvedeny

⁵⁷ Analogicky se užije ustanovení § 139 zák. č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

zvláštní ustanovení o mladistvých osobách.⁵⁸ Mladistvou osobou je osoba, která v době spáchání přestupku dovršila patnáctý rok věku, ale nepřekročila rok osmnáctý.

Pachatel, který je odpovědný za přestupek, musí být v době spáchání přestupku přičetný. Pachatel není přičetný, jestliže mu scházely v důsledku duševní choroby ovládací nebo rozpoznávací schopnosti, kterými by rozpoznal nebezpečnost svého činu pro společnost. Nepřičetný stav může u pachatele způsobit požití alkoholických nápojů nebo užití jiné návykové látky. V těchto případech však pachatel odpovědnost za přestupek neztrácí, jelikož se sám a vědomě do takového stavu přivedl. Posouzení nepřičetnosti přísluší příslušnému správnímu orgánu. Podkladem pro toto rozhodnutí je zpravidla lékařské vyšetření popřípadě znalecký posudek.

4.2.2 Obligatorní znaky přestupku

K naplnění skutkové podstaty přestupku musí být naplněny všechny jeho znaky. U některých přestupků se mohou objevit i fakultativní znaky, kterými jsou například předmět, čas a místo protiprávního jednání.

Objektem se rozumí společenské zájmy, vztahy a hodnoty, proti kterým je konkrétní jednání namířeno a které je chráněné zákonem. Objekty dělíme na obecné, druhové a individuální. Obecným objektem lze chápat zájem na náležitém výkonu veřejné správy.⁵⁹ Druhový objekt tvoří skupina chráněných zájmů, které náleží do stejné oblasti. Individuální objekt je konkrétní chráněný zájem, který je obsažen ve skutkové podstatě přestupku, ačkoliv není z pravidla uveden výslovně. Může jich být v jedné skutkové podstatě i více. Tento význam určení individuálního objektu záleží na správné klasifikaci skutku a v odlišnosti skutkových podstat. Jestliže je objekt porušen či ohrožen, má stát za povinnost uložit osobě, která je za porušení či ohrožení zodpovědná, sankci.

Objektivní stránka je dána třemi obligatorními znaky, kterými jsou jednání, následek a příčinný vztah mezi nimi. Jednání je projev lidské vůle a může spočívat v opomenutí či konání.⁶⁰ Následkem se rozumí ohrožení či porušení objektu přestupku, ke kterému

⁵⁸ § 19 přestupkového zákona

⁵⁹ Blíže srov. § 1 přestupkového zákona

⁶⁰ § 4 odst. 3 přestupkového zákona

se přihlíží při určení druhu a výše sankce.⁶¹ Jedná se o nedodržení právní povinnosti, která se vztahuje k určitému objektu. Musí zde být jasné, jaká konkrétní osoba se přestupku svým jednáním dopustila a tím je odpovědná za následek, ač už bylo jednání zaviněno úmyslně či z nedbalosti. Obligatorním znakem je příčinná souvislost mezi jednáním a následkem. Jde o tzv. kauzální nexus.

Subjektem je pouze fyzická osoba, která svým jednáním naplnila všechny znaky přestupku, dovršila 15 let věku a je v době spáchání přestupku příčetná.⁶² Osoby, které spáchají přestupek mezi 15. a 18. rokem života, se považují za osoby mladistvé a uplatňují se u nich speciální ustanovení dle § 19 přestupkového zákona⁶³. U některých přestupků je požadováno, aby pachatel měl jisté vlastnosti, způsobilost a postavení. V tomto případě jde o tzv. speciální či konkrétní subjekt.⁶⁴ Pokud dojde k porušení právní povinnosti právnickou osobou a má porušení znaky přestupku, odpovídá za toto jednání fyzická osoba, která za tuto právnickou osobu jednala či měla jednat. Za přestupek není odpovědná osoba, je-li v době spáchání přestupku nepřičetná, tzn., že nebyla schopná rozeznat protiprávní jednání či nedovršila patnáctý rok věku.⁶⁵

Subjektivní stránka spočívá v zaviněném jednání, ke kterému může dojít z nedbalosti i úmyslně. Zákon o přestupcích rozlišujeme zavinění nedbalostní a úmyslné. Rozdíl mezi nedbalostí a úmyslem je ve složce vůle. U úmyslného zavinění rozeznáváme úmysl nepřímý a přímý. U nedbalostního zavinění nedbalost nevědomou a vědomou.⁶⁶ K odpovědnosti za přestupek postačí nedbalostní zavinění, pokud zákon nestanoví jinak. Určení správné formy zavinění je důležité a to z hlediska ukládání druhu a následné výměry výše sankce.⁶⁷

4.2.3 Materiální stránka přestupku

Aby mohlo být konkrétní jednání označeno jako přestupek, musí být naplněna materiální a formální stránka přestupku. Materiální stránku přestupku tvoří společenská škodlivost jednání pachatele přestupku.

⁶¹ § 12 odst. 1 přestupkového zákona

⁶² viz analogie § 139 trestního zákoníku

⁶³ § 19 přestupkového zákona

⁶⁴ MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*. 2010, s. 68.

⁶⁵ § 5 odst. 1 a 2 přestupkového zákona

⁶⁶ § 4 odst. 1 a 2 přestupkového zákona

⁶⁷ § 12 odst. 1 přestupkového zákona

4.2.4 Okolnosti vylučující protiprávnost

Okolnosti vylučující protiprávnost činu zapřičiňují, že čin není správním deliktem či trestným činem, pokud zde nevznikl odpovědnostní vztah. Pokud v jednání chybí protiprávnost, nelze za tento čin vyvozovat odpovědnost. Jednání nenaplnuje skutkovou podstatu přestupku, i když má jednání podobné znaky přestupku. Tato nepřítomnost protiprávnosti u jednání, které by byly ostatně správnými delikty, vyplývá z potřeb společnosti na řešení střetů zájmů, jelikož jeden z nich může být zachráněn či preferován. V takovémto jednání není dána společenská škodlivost.⁶⁸ Zákon o přestupcích uvádí pouze za okolnosti vylučující protiprávnost nutnou obranu a krajní nouzi. S použitím analogie lze dovodit i další okolnosti vylučující protiprávnost, které jsou uvedeny v trestním právu. Takto dovodit lze přístupné riziko, oprávněné použití zbraně, svolení poškozeného, plnění povinností⁶⁹ a výkon práva. Analogie je vždy ve prospěch pachatele. Přestupkové právo nezná originální teorii či koncepci okolností vylučující protiprávnost. Výchozím bodem jsou názory z trestního práva.

Nutná obrana je takové jednání, kterým se odvrací útok na zájem chráněný zákonem. Definice tohoto pojmu je: *„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku“*.⁷⁰ Zájem chráněný zákonem je majetek, život nebo zdraví. O nutnou obranu nejde, pokud byla obrana zjevně nepřiměřená povaze útoku a útok netrvá nebo nehrozí.⁷¹ Dalším důležitým aspektem je přiměřenost útoku. Jednání se posuzuje v kontextu celkové situace. Posuzuje se zde intenzita útoku, obrana proti němu, jaká škoda útokem hrozila a jaká byla způsobena škoda obranou. V nutné obraně lze v rámci obrany bránit zájmy i jiné osoby než té, které útok hrozil.

Krajní nouze je jednání, které spočívá v odvracení nebezpečí, které přímo a bezprostředně hrozí na zájem chráněný zákonem. Definice tohoto pojmu je: *„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných*

⁶⁸ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 2013, s. 335.

⁶⁹ Pod tímto pojmem lze subsumovat mj. i plnění příkazu, jež je v případech porušení povinností uložených právnické osobě předvídané v § 6 přestupkového zákona

⁷⁰ § 29 trestního zákoníku.

⁷¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, s. p. zn. 1 As 35/2008-51.

*okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet“.*⁷² Při jednání v krajní nouzi se uplatňují zásady proporcionality a subsidiarity. V krajní nouzi může jednat pouze ten, jehož zájem je ohrožen.⁷³

Jednání na příkaz je upraveno v přestupkovém zákoně⁷⁴, který stanovuje, že pokud dojde k nedodržení povinností stanovených právnické osobě, tak za toto jednání odpovídá ten, kdo za ni jednal, měl jednat, jednal na příkaz či dal příkaz k jednání. Dle obecných právních principů se uplatní i další okolnosti vylučující protiprávnost, například oprávněné použití zbraně, svolení poškozeného či výkon práv a povinností.⁷⁵

4.2.5 Zánik odpovědnosti za přestupek

Oproti okolnosti vylučující protiprávnost se se zánikem odpovědnosti pojí účinky *ex tunc*, tzn., že vznik protiprávnosti jednání je až dodatečně, po splnění dané podmínky. Přestupkový zákon se zde slučuje se zánikem odpovědnosti, který je důsledkem procesním i hmotněprávním, tzn., že řízení o přestupcích se odloží, jelikož nelze jej v tomto případě zahájit.⁷⁶ V případě, že je již řízení zahájeno, tak se zastaví.^{77,78} Důvody k zániku odpovědnosti jsou uvedeny v přestupkovém zákoně. Důvodem zániku je amnestie a uplynutí doby.⁷⁹

Zánik odpovědnosti za přestupek je upraven § 20 odstavec 1 přestupkového zákona⁸⁰, kde je uveden důvod uplynutím doby. Ve stanovené délce prekluzivní lhůty se odvíjí společenská škodlivost, jelikož v průběhu času klesá zájem společnosti na pachatelovo potrestání. Jedná se o obvyklý a současně nejdiskutovanější důvod zániku odpovědnosti. Diskuzi vyvolává neurčitý pojem slova „*projednání*“. K tomuto pojmu se řada autorů odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, který uvádí následující: „*Nejvyšší správní soud i v dané věci dospěl k závěru, že ust. § 20 odst. 1 zákona o přestupcích*

⁷² § 28 trestního zákoníku.

⁷³ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2010, s. p. zn. 5 AS 72/2009-50.

⁷⁴ § 6 přestupkového zákona

⁷⁵ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2006, s. p. zn. 1 As 38/2005-43.

⁷⁶ § 66 odst. 3 písm. e) přestupkového zákona

⁷⁷ § 76 odst. 1 písm. f) přestupkového zákona

⁷⁸ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 2013, s. 367.

⁷⁹ § 20 odst. 1 přestupkového zákona

⁸⁰ § 20 odst. 1 přestupkového zákona

je třeba vyložit tak, že přestupek musí být v zákonné lhůtě projednán pravomocně. Pokud totiž právo správního orgánu projednat přestupek po uplynutí prekluzivní lhůty zaniká, je nutné, aby do této doby bylo rozhodnutí o přestupku perfektní, tzn., splňovalo všechny znaky zásadně nezměnitelného individuálního správního aktu... Nelze připustit, aby rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci až po uplynutí prekluzivní lhůty. Pod pojem "projednat" je totiž třeba zahrnout i konečný výsledek postupu správního orgánu, tedy nabytí právní moci, s níž jsou spojeny významné právní následky. Teprve v okamžiku nabytí právní moci je rozhodnutí o přestupku úplné a neměnné".⁸¹

Amnestii⁸² u přestupků, jejichž projednávání patří do kompetence orgánů České republiky, uděluje vláda České republiky usnesením, které se vyhlašuje ve sbírce zákonů.⁸³ Pravomoc je zde z prezidenta⁸⁴ republiky přenesena na vládu. Vláda tohoto práva od roku 1989 využila jednou těsně po revoluci.⁸⁵ Reagovala tímto na změnu společenských poměrů, jelikož určitá skupina tehdejších přestupků byla politicky motivována.⁸⁶ Tato uvedená amnestie obecně směřovala na veškeré přestupky, které byly spáchány před rokem 1990.

Dalším důvodem zániku odpovědnosti v přestupkovém právu je smrt pachatele, ačkoli není tento důvod v zákoně výslovně uveden, jelikož je důvod zániku odpovědnosti jednoznačný.

4.2.6 Sankce

Přestupkový zákon definuje pět typů sankcí, které jsou uvedeny v § 11 odst. 1 přestupkového zákona⁸⁷. U těchto sankcí se uplatňuje zásada *nulla poena sine lege*, ze které plyne, že za spáchaný přestupek je možné uložit jenom sankce,

⁸¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 61/2010-89.

⁸² Amnestie lze obecně vymezit jako akt, kterým se hromadně promíjí nebo zmírňují tresty, okruhu pachatelů určených dle objektivních kritérií, popř. se nařizuje nezahajovat či zastavit jejich stíhání. (HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 2009, s. 16.)

⁸³ § 90 přestupkového zákona.

⁸⁴ Čl. 63 odst. 1 písm. j) Ústava ČR.

⁸⁵ Viz předpis č. 01/c4/1990 Sb. Usnesení vlády České socialistické republiky ze dne 15. ledna 1990 č. 18 o udělení amnestie ve věcech přestupků, jejichž projednání patří do působnosti orgánů České socialistické republiky, jež bylo tehdy vydané na základě zákonného opatření Předsednictva České národní rady č. 10/1990 Sb., o udělování amnestie ve věcech přestupků, jejichž projednávání patří do působnosti orgánů České socialistické republiky.

⁸⁶ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 2013, s. 388.

⁸⁷ § 11 odst. 1 přestupkového zákona

kteře jsou stanovené v zákoně o přestupcích nebo v jiných zvláštních zákonech. Jedná se o napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci a zákaz pobytu. Povaha těchto sankcí má vůči pachateli represivní a ochranný charakter. Pouze zákon určuje, jakou sankci lze pachateli za daný přestupek uložit. Správní orgán je povinen při ukládání sankce postupovat dle § 12 přestupkového zákona⁸⁸. Dále musí správní orgán brát v potaz okolnosti a důvody, které vedly pachatele přestupku k tomuto jednání a dále musí brát v potaz míru závažnosti spáchaného přestupku. Jednotlivé sankce mohou být ukládány samostatně či spolu s dalšími sankcemi. Jedinou výjimku tvoří napomenutí, které nelze uložit zároveň s pokutou. V některých případech může správní orgán upustit od potrestání. Jde o využití institutu správního uvážení, pokud správní orgán dojde k závěru, že projednání přestupku stačí k nápravě pachatele. Je-li od uložení sankce upuštěno, nelze již pachateli uložit omezující opatření.

Napomenutí se ukládá v případě, jestliže je spáchaný přestupek méně závažný. Je na rozhodnutí správního orgánu, zda je tento druh sankce postačující. Posuzuje se zde stupeň závažnosti přestupku. Této sankce je možné užít v řádném přestupkovém řízení a v příkazním řízení. V blokovém řízení nikoliv. Společně s napomenutím lze uložit propadnutí věci nebo zákaz činnosti. Spolu s napomenutím je vyloučeno uložení pokuty.

Pachateli přestupku uložení pokuty vzniká majetková újma. Pokuta má preventivní, mnohdy i represivní donucovací charakter. Pokud zvláštní část přestupkového zákona nestanoví jinak, je obecná výše pokuty 1 000,- Kč. Vyšší pokutu lze stanovit pouze v případech, kdy zvláštní část zákona či jiný zákon výslovně nepřipouští uložit pokutu vyšší. V rozhodnutí, ukládající pokutu pachateli za přestupek, musí být uvedena lhůta pro zaplacení pokuty.

Uložení zákazu činnosti vzniká trvalé omezení práv pachatele přestupku. Tento zákaz v sobě nese preventivní a represivní funkci. Hlavním smyslem zákazu je zabránit pachateli v opakovaném konání protiprávního jednání. S touto sankcí lze uložit i další sankce. Nejčastěji se ukládá spolu s pokutou a nelze ji uložit spolu s napomenutím. Doba zákazu je uvedena u konkrétního přestupku. Pokud není uvedena, pak činí maximálně dva roky. U mladistvých pachatelů se jedná o poloviční dobu trvání tj. jeden rok. Aby mohl správní

⁸⁸ § 12 přestupkového zákona

orgán tuto sankci uložit, musí být splněny dvě podmínky. První podmínkou je, že se musí jednat o činnost, kterou pachatel provádí v pracovním či obdobném poměru a k její činnosti je zapotřebí povolení či souhlas státního orgánu. Druhou podmínkou je, že se pachatel touto činností dopustil přestupku nebo měl tento přestupek přímou souvislost s touto činností. Ihned po nabytí právní moci rozhodnutí pachatel nesmí tuto činnost po dobu uvedenou v rozhodnutí vykonávat. Správní orgán může na návrh postihnuté osoby po uplynutí poloviny doby od zbytku zákazu činnosti upustit. Musí však prokázat, že zbytek výkonu zákazu činnosti není v jeho případě nutný.

Propadnutí věci smí správní orgán uložit v každém případě, pokud jsou splněny podmínky propadnutí. Předmět propadnutí musí být ve vlastnictví pachatele, přičemž byl užit či určen pachatelem ke spáchání přestupku nebo přestupkem získán. Pachateli uložením sankce vzniká majetková újma, která mu bere prospěch, který vznikl páčáním přestupku. Zároveň tato sankce brání pachateli přestupku v páčání dalšího protiprávního jednání. Jestliže hodnota věci nápadně neodpovídá povaze přestupku, tak správní orgán tuto sankci nemůže uložit. Vlastníkem propadnuté věci se stává vždy stát, i když správní orgán uložil sankci. Věc přechází do vlastnictví státu dnem nabytí právní moci rozhodnutí i v případě, že se nachází věc v době rozhodnutí u pachatele nebo jiné osoby. Každý člověk má povinnost věc na výzvu správního orgánu vydat. V případě že tak neučiní, správní orgán věc rozhodnutím odejme.

Poslední sankcí je zákaz pobytu, kterým se pachateli přestupku zabraňuje navštěvovat místo, kde spáchal přestupek a to po dobu nepřesahující tři měsíce. Přestupkový či jiný zákon taxativně vymezuje konkrétní přestupky, za které lze zákaz pobytu uložit. Aby mohla být tato sankce uložena, musí být splněny tři podmínky. První podmínkou je, že pachatel přestupek spáchal úmyslně a byl jím závažně narušen veřejný pořádek. Druhá podmínka je, že byl pachatel přestupku v posledních dvanácti měsících po sobě jdoucích, uznám vinným za stejný či obdobný přestupek na území té samé obce. Třetí podmínkou je, že tato sankce je nutná k zachování ochrany veřejného pořádku. Pachateli, kterému byla sankce uložena, je zakázáno zdržovat se v zakázaném místě. Pokud je na tomto místě přistižen, dopouští se trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 trestního zákoníku⁸⁹. Zakázané území smí krátkodobě navštívit pachatel pouze na žádost, kterou podá obecnímu úřadu.

⁸⁹ § 337 trestního zákoníku

V případě kladného vyřízení žádosti vydá obecní úřad písemné potvrzení o povolení pobytu na zakázaném území. V případě zamítnutí žádosti vydá obecní úřad rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Po uplynutí poloviny sankce zákazu pobytu, lze na žádost dotčené osoby upustit od zbytku trestu, jestliže je pachatel schopný prokázat, že v jeho případě sankce již není potřebná. Jak je patrné z důvodové zprávy k novele⁹⁰ je tato sankce cíleně mířena zejména na osoby, které provozují prostituci nebo na osoby, které porušující obecně závazné vyhlášky obce např. zákaz konzumace alkoholu na veřejnosti nebo žebrání na veřejných prostranstvích obce. S účinností nového zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“), dne 1. 7. 2017 se tento druh sankce za přestupky zcela zruší.

4.2.7 Náhrada škody

Pachatel přestupku, který poškozenému způsobil škodu na majetku, má za povinnost ji nahradit. Správní orgán poučí poškozenou osobu kdy, kde a v jaké zákonné lhůtě lze nárok o náhradu škody uplatnit. Pokud se poškozený připojí k řízení o náhradu škody, tak jde o tzv. adhezní řízení, kdy je snahou správního orgánu o dobrovolné uhrazení škody ze strany pachatele vůči poškozenému. Výše způsobené škody musí být spolehlivě zjištěna a pachatel ji musí ve stanovené lhůtě uhradit. Pokud výši škody nelze přesně určit, je poškozený odkázán s jeho nárokem na náhradu škody k soudu či jinému věcně příslušnému orgánu. Pokud se poškozený k řízení nepřipojí, tak není z právního hlediska účastníkem řízení a nemůže uplatňovat svá práva. Nárok na náhradu škody nelze vyřídit, jestliže poškozený zemřel, v příkazním řízení nebo v případě návrhových přestupků.

4.2.8 Ochranná opatření

Ochranná opatření nejsou totéž jako sankce. Odlišují se od sebe tím, že újma není přímým, ale vedlejším účinkem. Zatímco sankce způsobují pachateli omezující, majetkovou nebo morální újmu, ochranná opatření mají na pachatele působit za účelem prevence a tím chránit zájem společnosti i zájmů pachatele. Jejich smyslem je předcházet porušování

⁹⁰ Důvodová zpráva k zákonu č. 494/2012 Sb., kterým se mění přestupkový zákon, trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a některé další zákony, ve znění nálezů Ústavního soudu č. 22/2014 Sb.

nebo ohrožování zájmů chráněných přestupkovým zákonem tzn., že mají preventivní povahu. Mezi ochranná opatření patří zabránění věci a omezující opatření.⁹¹

Omezující opatření zakazuje pachateli přestupku navštěvovat určená veřejná místa a místnosti, ve kterých se konají veřejné sportovní, tělovýchovné či kulturní akce nebo podniky, ve kterých se podávají alkoholické nápoje. Účelem omezujícího opatření je, aby došlo k omezení či zamezení pachateli v opakovaném páchání přestupku. V § 17 přestupkového zákona⁹² jsou taxativně vymezeny přestupky, za které lze udělit omezující opatření.⁹³ Maximální doba omezujícího opatření činí jeden rok. Toto omezení nelze uložit, pokud by byl pachateli znemožněn výkon jeho zaměstnání. Aby nedocházelo k záměně, musí být v omezení přesně stanoveny místa a místnosti, kterých se omezení týká, aby správní orgán nad dodržováním omezení účinně vykonával kontrolu. Kontrolu v případě omezujícího opatření provádí správní orgán, který opatření uložil v I. stupni. Součástí tohoto opatření je i uložená sankce. Pokud se správní orgán z určitého důvodu rozhodne od sankce upustit, nesmí pak omezující opatření uložit. Toto opatření lze uložit v běžném přestupkovém řízení, nikoliv ve zkráceném řízení.

4.2.9 Vybrané přestupky

Novelou zákona došlo u vybraných přestupku ke zpřísnění postihu recidivy tj. § 47 odst. 4, § 49 odst. 5 a § 50 odst. 5 přestupkového zákona.⁹⁴ U přestupků proti občanskému soužití a proti majetku se recidiva posuzuje ve vztahu k přestupku, dle téhož paragrafu a téhož odstavce, nikoliv písmene. Na základě tohoto není zapotřebí, aby byla naplněna stejná skutková podstata. U přestupku proti veřejnému pořádku se recidiva posuzuje vždy ke konkrétní skutkové podstatě tj. k danému písmenu. Na podkladě zpřísnění recidivy, došlo k důležitější úpravě systematicky dotčených ustanovení přestupku.

⁹¹ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo*. 2011, s. 52.

⁹² § 17 přestupkového zákona

⁹³ Jde o přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi dle § 30 přestupkového zákona, přestupky proti veřejnému pořádku dle § 47 přestupkového zákona, § 48 přestupkového zákona, přestupky proti občanskému soužití dle § 49 přestupkového zákona

⁹⁴ § 47 odst. 4, § 49 odst. 5 a § 50 odst. 5 přestupkového zákona

Přestupek proti veřejnému pořádku⁹⁵

V ustanovení § 47 odstavec 1 přestupkového zákona⁹⁶ se přestupku dopustí ten, kdo:

- a) neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci,*
- b) maří vykázaní z obydlí provedené podle jiného právního předpisu nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních, kterým se ukládá povinnost dočasně opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí a zdržet se vstupu do něj nebo povinnost zdržet se styku s ohroženou osobou a navazování kontaktů s ní,*
- c) poruší noční klid,*
- d) vzbudí veřejné pohoršení,*
- e) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,*
- f) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,*
- g) cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím jeho identifikaci,*
- h) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů, nebo*
- i) neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa.⁹⁷*

Dle odstavce 2 se dále přestupku dopustí ten, kdo⁹⁸: „kdo úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení“.⁹⁹

⁹⁵ § 47 přestupkového zákona

⁹⁶ § 47 odst. 1 přestupkového zákona

⁹⁷ § 47 odst. 1 přestupkového zákona

⁹⁸ § 47 odst. 2 přestupkového zákona

⁹⁹ § 47 odst. 2 přestupkového zákona

Přestupek proti občanskému soužití¹⁰⁰

Dle odstavce 1, citovaného zákona se přestupku dopustí ten, kdo¹⁰¹:

- a) *jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch, nebo*
- b) *jinému ublíží na zdraví.*¹⁰²

Dle odstavce 2 se přestupku dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití tím, že¹⁰³:

- a) *jinému vyhrožuje újmou na zdraví,*
- b) *jiného nepravdivě obviní z přestupku,*
- c) *se vůči jinému dopustí schválnosti, nebo*
- d) *se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání.*¹⁰⁴

Dle odstavce 3 se přestupku se dále dopustí ten, kdo¹⁰⁵:

- a) *omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin, nebo*
- b) *způsobí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, věk, zdravotní postižení, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav rodinný.*¹⁰⁶

¹⁰⁰ § 49 přestupkového zákona

¹⁰¹ § 49 odst. 1 přestupkového zákona

¹⁰² § 49 dost. 1 přestupkového zákona

¹⁰³ § 49 dost. 2 přestupkového zákona

¹⁰⁴ § 49 dost. 2 přestupkového zákona

¹⁰⁵ § 49 dost. 3 přestupkového zákona

¹⁰⁶ § 49 dost. 3 přestupkového zákona

Přestupek proti majetku¹⁰⁷

Dle odstavce 1 se přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku¹⁰⁸:

- a) krádeží,*
- b) zpronevěrou,*
- c) podvodem, nebo*
- d) zničením nebo poškozením věci z takového majetku.¹⁰⁹*

Dle odstavce 2 se přestupku dopustí ten, kdo úmyslně¹¹⁰:

- a) neoprávněně užívá cizí majetek,*
- b) přisvojí si cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby, nebo*
- c) ukryje nebo na sebe nebo na jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.¹¹¹*

V odstavci 3 je uvedeno, že se přestupku dopustí i ten, kdo se o uvedené přestupkové jednání, uvedené v odstavci jedna, pokusí.¹¹²

¹⁰⁷ § 50 přestupkového zákona

¹⁰⁸ § 50 odst. 1 přestupkového zákona

¹⁰⁹ § 50 odst. 1 přestupkového zákona

¹¹⁰ § 50 odst. 2 přestupkového zákona

¹¹¹ § 50 odst. 2 přestupkového zákona

¹¹² § 50 odst. 3 přestupkového zákona

5 Řízení o přestupcích

V našem právním řádu je přestupkové řízení zvláštním druhem správního řízení, ve kterém se správní řád uplatňuje subsidiárně.¹¹³ Správní orgán nejprve zjistí, zda došlo ke spáchání přestupku, kdo jej spáchal a za jakých okolností. Poté je s pachatelem přestupku zahájeno řízení, ve kterém mu je následně uložena sankce nebo ochranné opatření. Tyto správní orgány jsou povinné řídit se danými ustanoveními správního řádu, zákona o přestupcích a dalšími zvláštními zákony. Smyslem tohoto řízení je správné rozhodnutí o vině a uložení sankce za spáchaný přestupek.

5.1 Základní zásady přestupkového řízení

Ve správním řízení se musí správní orgány řídit určitými zásadami, které jsou uvedeny ve správním řádu. Těmito zásadami se řídí obecně všechny správní orgány při výkonu veřejné správy. Další důležité zásady jsou definovány v přestupkovém zákoně a v dalších zákonech. V každém řízení jsou jednotlivé zásady uplatňovány v jiném rozsahu a různých kombinacích. Právní zásady přestupkového řízení se vyznačují velkou abstraktností oproti právním normám. Význam zásad tkví nejvíce ve tvorbě práva. Pokud jsou zásady zahrnuty bezprostředně v textu právního předpisu, tak jsou právně závazné. Při nedodržení dojde k porušení zákona. Další zásady, jiné než psané, jsou dovozeny od aplikační praxe a to zejména judikaturou, kterou je třeba respektovat.¹¹⁴ Přestupkový zákon některé zásady uvádí, ale nejde o autonomní úpravu. V přestupkovém řízení s ohledem na § 177 odst. 1 správního řádu¹¹⁵ se užijí všeobecné zásady úkonů správních orgánů, které jsou uvedeny v § 2 až § 8 správního řádu¹¹⁶. V tomto oddílu budou rozebrány některé z hlavních zásad, které se vztahují k přestupkovému řízení. Zásady dělíme na obecné a specifické.

¹¹³ Rozdílné pojetí mají právní řády některých jiných států, kdy se pro přestupkové řízení subsidiárně používají předpisy upravující trestní řízení. Srov. např. § 46 Gesetz über Ordnungswidrigkeiten.

¹¹⁴ BOHADLO, David; POTĚŠIL, Lukáš; POTMĚŠIL, Jan. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 2013, s. 20-21.

¹¹⁵ § 177 odst. 1 správního řádu

¹¹⁶ § 2 až § 8 správního řádu

Obecné zásady

První zásadou, která má význam pro přestupkové řízení i veřejnou správu je zásada zákonnosti, která je obsažena v § 2 odst. 1 správního řádu¹¹⁷. Podle této zásady, orgány projednávající přestupky, musí postupovat v souladu s právními předpisy a také dle mezinárodních smluv, které jsou součástí právního řádu. Vnitrostátní normy jsou subsidiární k právním normám Evropské unie. Tato zásada vychází z ústavního principu¹¹⁸. V odvětví správního trestání je možno zásadu zákonnosti formulovat slovy *nulla crimen sine lege, nulla poena sine lege*.¹¹⁹ Z uvedené zásady můžeme odvodit zásadu zákazu zneužití pravomoci a správního uvážení, která je samostatně upravena v ustanovení § 2 odst. 2 správní řád¹²⁰. Zásada přiměřenosti je další podstatnou zásadou, kterou lze dovodit ze správního řádu,¹²¹ stejně i z přestupkového zákona.¹²² Podle této zásady se uplatňuje určení sankce a její výměry. Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvádí: „*Správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí*“.¹²³ Ze shora uvedeného je zřejmé, že uvedená zásada se občas dostává do rozporu se zásadou rovnosti.¹²⁴ Veškeré dotčené osoby jsou si rovny při uplatňování svých práv. Státní orgány musí k těmto osobám přistupovat nestranně. Pokud by mohla být rovnost dotčených osob narušena, musí správní orgán učinit taková opatření, která by zjedнала nápravu. V § 3 správního řádu¹²⁵, je uvedena zásada materiální pravdy,¹²⁶ která stanovuje správnímu orgánu postup tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, nebyly dány důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je v souladu se zásadou legality. Správní orgán je povinen vést řízení co nejehospodárněji, nejúčelněji, nejrychleji a s co nejmenšími náklady. V přestupků v blokové a

¹¹⁷ § 2 odst. 1 správního řádu

¹¹⁸ Čl. 2 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR a čl. 2 odst. 2 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., Listina základních práv a svobod.

¹¹⁹ BOHADLO, David; POTĚŠIL, Lukáš; POTMĚŠIL, Jan. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 2013, s. 21.

¹²⁰ § 2 odst. 2 správní řád

¹²¹ § 2 odst. 3 správní řád

¹²² § 12 odst. 1 přestupkového zákona

¹²³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133.

¹²⁴ § 7 odst. 1 správní řád

¹²⁵ § 3 správního řádu

¹²⁶ § 3 správní řád

příkazním řízení je tato zásada modifikována.¹²⁷ V § 8 správního řádu¹²⁸ a v § 58 až § 60 přestupkového zákona¹²⁹, je obsažena zásada vzájemné součinnosti. Pod touto zásadou si lze představit spolupráci správního orgánu se státními orgány, účastníky řízení, orgány obcí a Policie.

Specifické zásady

Zákon o přestupcích obsahuje některé zásady, které jsou specifické pro přestupkové řízení. Dle zásady oficiality¹³⁰ se v přestupkovém řízení zahajuje řízení z moci úřední. U návrhových přestupků se tato zásada neuplatňuje. U zahájení přestupkového řízení se dále uplatňuje zásada teritoriality,¹³¹ na základě které musí být přestupek spáchán na území České republiky. Touto zásadou může správní orgán stíhat pachatele přestupku bez ohledu na to, jaké je státní příslušnosti. Zásada personaly je částečnou modifikací zásady teritoriality.¹³² Tato zásada umožňuje u určitých, výslovně uvedených přestupků postihovat občana České republiky nebo cizince s trvalým pobytem na území České republiky, i když jsou pachatelé spáchaného přestupku v cizině. Další zásady se vztahují k právům obviněného a souvisí s jeho postavením v přestupkovém řízení. Zásada presumpce nevin¹³³ znamená, že se na obviněného hledí jako na nevinného, a to až do pravomocného rozhodnutí o vině a trestu ze spáchaní přestupku. S touto zásadou úzce souvisí zásada *in dubio pro reo*, která stanovuje, že v případě existujících pochybností o spáchaném skutku, se tyto pochybnosti vykládají ve prospěch obviněného. Řízení musí být zastaveno, pokud správní orgán nedokáže dostatečně zjistit skutkový stav. Obviněný má právo dle zásady obhajoby¹³⁴ vyjádřit se ke všem skutečnostem, které mu jsou kladeny za vinu. Dále se může vyjádřit k důkazním prostředkům, navrhnout důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. Obviněný nesmí být ke své výpovědi a doznání nijak nucen. V tomto případě by došlo k porušení zásady zákazu sebeobviňování.¹³⁵ V prvním stupni přestupkového řízení

¹²⁷ § 84 odst. 1 a § 87 odst. 1 přestupkového zákona

¹²⁸ § 8 správního řádu

¹²⁹ § 58 až § 60 přestupkového zákona

¹³⁰ § 67 odst. 1 přestupkového zákona

¹³¹ § 8 odst. 1 přestupkového zákona

¹³² § 8 odst. 2 přestupkového zákona.

¹³³ § 73 odst. 1 přestupkového zákona

¹³⁴ § 73 odst. 2 přestupkového zákona

¹³⁵ § 73 odst. 2 přestupkového zákona

se dodržuje zásada ústnosti jednání.¹³⁶ Ústní jednání ze zákona koná správní orgán I. stupně. V nepřítomnosti obviněného lze ústní jednání konat v taxativně vymezených důvodech. V odvolacím řízení, které vyplývá samo ze zásady dvojinstančnosti¹³⁷, se uplatňuje zásada zákazu reformace *in peius*.¹³⁸ Tato zásada zakazuje změny uložené sankce v neprospěch obviněného. Dle § 57 odst. 1 přestupkového zákona¹³⁹, lze ukládat sankci ve společném řízení tzn. v případech, kdy se pachatel dopustil několika přestupků, které projednával tentýž orgán. V tomto případě se uplatní zásada absorpce. Z této zásady vyplývá pravidlo, že je uložena sankce dle ustanovení, které se vztahuje na nejpřísněji postižitelný přestupek. Tato zásada se také uplatní v případě, kdy nebylo správním orgánem vedeno společné řízení, ačkoli mělo.¹⁴⁰ K zajištění právní jistoty a legitimního očekávání se uplatňuje zásada *non bis in idem*, její význam je, že osoba nemůže být za tentýž skutek postížena vícekrát. Důsledkem této zásady jsou překážky *rei iudicatae* a *litispendence*, které zastavují řízení, popřípadě nedojde k ne zahájení dalších řízení v téže věci.

5.2 Procesněprávní úprava přestupkového řízení

Přestupkové řízení se řídí speciálním právním předpisem tj. přestupkovým zákonem a subsidiárně je použit obecný právní zákon zvaný správní řád. Správní řád je použit tehdy, pokud přestupkový zákon částečně nebo vůbec nepojednává o daných případech.

5.2.1 Příslušnost správních orgánů v přestupkovém řízení

Věcná příslušnost

Ve věcné příslušnosti jsou typově vymezeny orgány, které budou ve věci rozhodovat v I. stupni řízení. Přestupkové řízení vede věcně příslušný orgán, ve kterém byl přestupek spáchán. Z tohoto vyplývá, že příslušný správní orgán nemá právo věc postoupit jinému správnímu orgánu jiné kategorie nebo orgánu vyššího stupně.¹⁴¹ Oprávnění jednat o přestupcích mohou dle § 52 přestupkového zákona¹⁴² obecní úřady, zvláštní orgány obcí a popřípadě jiné správní orgány, které jsou stanovené ve zvláštním zákoně. Věcnou

¹³⁶ § 74 odst. přestupkového zákona a § 49 správní řád

¹³⁷ § 82 správní řád a § 87 odst. 4 přestupkového zákona.

¹³⁸ § 82 přestupkového zákona.

¹³⁹ § 57 odst. 1 přestupkového zákona

¹⁴⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 18. 6. 2009, č. j. 1 As 28/2009-62.

¹⁴¹ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení*. 2011. s. 36.

¹⁴² § 52 přestupkového zákona

příslušnost mohou určovat i jiné zákony. V rámci přenesené působnosti státní správy, mohou obce projednávat přestupky. Obce smí dle § 53 odst. 1 přestupkového zákona¹⁴³ projednávat a rozhodovat o takových přestupcích, které jim zákon dovoluje a konají tak v přenesené působnosti. Ve městech a větších obcích projednává a rozhoduje o přestupcích přestupková komise nebo komise rady obce, které je zvláštním orgánem obce. Pokud jsou zřízeny obě dvě komise, musí být přesně určeno, jaké přestupky bude která komise projednávat. Pokud v malých obcích není komise zřízena, vykonává tuto činnost starosta obce. V případě, že obec není schopná zajistit sama rozsah přenesené působnosti, smí uzavřít s jinou obcí veřejnoprávní smlouvu, v rámci které bude tuto činnost vykonávat. Zákon dovoluje projednávat přestupky jiným správním orgánům například celní úřady, úřady práce, katastrální úřady, Česká inspekce životního prostředí, Policie České republiky a další. V případě sporů o to, kdo bude ve věci věcně příslušný, se bude postupovat dle § 133 správního řádu¹⁴⁴. Spory o věcnou příslušnost se projednávají v tzv. dohodovacím řízení. K dohodě mezi nimi musí dojít nejpozději do 15 dnů od zahájení řízení. Pokud v zákonem stanovené lhůtě nedojde k dohodě, tak vzniká tzv. kompetenční spor, který může řešit Nejvyšší správní soud.

Místní příslušnost

Místní příslušnost upravuje § 55 přestupkového zákona¹⁴⁵. Místo spáchání přestupku je důležité pro určení místně příslušného správního orgánu. Dle přestupkového zákona náleží místní příslušnost k projednání přestupku správnímu orgánu, v jehož územním obvodu došlo ke spáchání přestupku. Pokud je více správních orgánů místně příslušných, je dle § 11 odst. 2 správního řádu¹⁴⁶, považován za místně příslušný ten, který zahájil řízení první, pokud se nedohodnou jinak. V přestupkovém zákoně tato situace speciálně upravena není. Pokud je přestupek spáchán mimo území České republiky a je-li pachatel občanem České republiky nebo cizincem, bude tento přestupek projednávat správní orgán, v jehož obvodu pachatel má nebo měl trvalý pobyt. Při určování místní příslušnosti se nemusí správní orgán řídit pouze místem spáchání přestupku nebo trvalým bydlištěm, ale může věc postoupit jinému věcně příslušnému orgánu, pokud v jeho územním obvodu pachatel pracuje

¹⁴³ § 53 odst. 1 přestupkového zákona

¹⁴⁴ § 133 správního řádu

¹⁴⁵ § 55 přestupkového zákona

¹⁴⁶ § 11 odst. 2 správního řádu

či se přechodně zdržuje. K postoupení věci může dále dojít v případě žádosti účastníka řízení i z moci úřední, bez souhlasu účastníka řízení. Na základě § 131 správního řádu¹⁴⁷, může také dojít ke změně místně příslušného správního orgánu, který upravuje delegaci a atrakci. V případě, že dojde v průběhu řízení ke změně okolností, které jsou rozhodné pro určení místní příslušnosti, tak se postupuje dle § 132 správního řádu¹⁴⁸.

5.2.2 Účastníci řízení

Účastníci řízení jsou taxativně vymezeni v § 72 přestupkového zákona¹⁴⁹. Obecná úprava obsažená v § 27 správního řádu¹⁵⁰, se použije jen rámcově s přihlédnutím na stanovené dělení účastníků řízení. Dalšími osobami řízení jsou například zákonní zástupci, zmocněnci nebo opatrovníci, kteří sami o sobě účastníky řízení nejsou, ale mají určitá svá práva. Účastníkem řízení může být pouze osoba s právní subjektivitou a procesní způsobilostí. Povinný účastník každého přestupkového řízení je obviněný z přestupku. Další účastníci řízení nejsou obligatorními účastníky. Účastníkem řízení může být dle § 28 správního řádu¹⁵¹, i osoba, která se za účastníka řízení prohlašuje, a to do doby, než se prokáže opak.¹⁵² Ve společném řízení se posuzují účastníci řízení jednotlivě, jakoby řízení probíhaly nezávisle na sobě. Na základě ustanovení § 72 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona¹⁵³ ve znění zákona č. 204/2015 Sb.¹⁵⁴, může být dalším účastníkem řízení osoba, které byla způsobena majetková újma, avšak toto své tvrzení musí doložit. Účastníkem řízení může být tehdy, bylo-li řízení zahájeno po 1. 10. 2016. Svá tvrzení může doložit v případě újmy na osobních právech například e-mailovou korespondencí, SMS článkem v tisku, zvukovým či obrazovým záznamem apod. Za nemajetkovou újmu v obecném pojetí lze považovat jakoukoliv újmu, která neznamena pro poškozeného přímou ztrátu na majetku, může se tedy jednat o zásah do soukromí, na cti apod. S účinností nového zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich dne 1. 7. 2017 bude vypuštěna povinnost úřadů řešit nemajetkovou újmu, která byla způsobena přestupkem, jelikož její stanovení je obecně složitá věc, která bude ponechána soudu.

¹⁴⁷ § 131 správního řádu

¹⁴⁸ § 132 správního řádu

¹⁴⁹ § 131 správního řádu

¹⁵⁰ § 27 správního řádu

¹⁵¹ § 28 správního řádu

¹⁵² ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo*. 2011, s. 154.

¹⁵³ § 72 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona

¹⁵⁴ zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění přestupkový zákon

Obviněný z přestupku

Blíže se obviněnému z přestupku věnuje § 73 přestupkového zákona¹⁵⁵. Obviněnou osobou z přestupku se dotýčný stává tehdy, pokud proti ní správní orgán učinil právní úkon. Na obviněného se nahlíží jako na osobu nevinnou do té doby, než je pravomocným rozhodnutím uznán vinným. Obviněný z přestupku má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, navrhopvat důkazy pro svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. Ke své výpovědi a doznání nesmí být nijak nucen. Obviněným z přestupku může být občan České republiky i cizinec. Obviněná osoba, jako jediná z účastníků řízení, má právo v řízení podat odvolání proti rozhodnutí v plném rozsahu.

Poškozený

Poškozenému se jedná ve věci o náhradu škody, která mu byla způsobena spácháním přestupku. Účastníkem řízení se poškozený stává, pokud se k řízení připojí. Správní orgán učiní taková opatření, které by vedly k dobrovolné náhradě škody ze strany obviněného. Výše způsobené škody musí být spolehlivě zjištěna, jinak je poškozený odkázán s nárokem na náhradu škody k soudu. Náhradě škody se věnuje § 70 přestupkového zákona¹⁵⁶. Poškozený se smí odvolat pouze proti části rozhodnutí, která se týká náhrady škody.

Vlastník věci

Dalším účastníkem řízení je vlastník věci, která byla zabrána či se má zabrat. Vlastník dané věci se smí účastnit jen té části řízení, ve které se zabrání věci projednává a proti ní může pouze podat odvolání. Vlastníkem věci, jakožto účastník řízení není osoba obviněná nebo osoba, která se domáhá svých práv k věci propadnuté.

¹⁵⁵ § 73 přestupkového zákona

¹⁵⁶ § 70 přestupkového zákona

Navrhovatel

Navrhovatelem je osoba postižená, opatrovník či její zákonný zástupce, který příslušnému správnímu orgánu podá návrh na zahájení řízení dle § 68 odst. 1 přestupkového zákona¹⁵⁷. Jde o speciální subjekt, jelikož má navrhovatel vůči pachateli přestupku vztah povahy osoby blízké. Navrhovatel má oprávnění podat odvolání proti rozhodnutí správního orgánu, které se týká vyjádření o vině obviněného z přestupku a povinnost uhradit náklady řízení. Odvolání lze podat dále proti usnesení o odložení věci a proti rozhodnutí o zastavení řízení.

5.2.3 Procesní způsobilost

V ustanovení § 29 správního řádu¹⁵⁸, je uvedena procesní způsobilost, která uvádí, že každý způsobilý smí činit v řízení samostatné úkony v takovém rozsahu, v jakém mu je přiznána svéprávnost dle § 30 správního řádu a v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“)¹⁵⁹. Dle občanského zákoníku dosahuje člověk plné zletilosti dovršením osmnáctého roku věku. Dalšími způsoby získání zletilosti jsou tzv. alternativní způsoby nabytí svéprávnosti. Mezi ně lze zařadit uzavření emancipací¹⁶⁰ nebo manželství.¹⁶¹ Občanský zákoník přiznává způsobilost k právnímu jednání nezletilým v míře, jaké odpovídá jejich individuální vyspělost.¹⁶² Pokud je osoba omezena na svéprávnosti, není v rozsahu omezení procesně způsobilá, dle § 29 odst. 2 správního řádu¹⁶³. Zákon o přestupcích procesní způsobilost neupravuje, je zde pouze upravena věková hranice hmotněprávní způsobilosti osoby, které je patnáct let věku. Jménem právnické osoby na základě § 30 správního řádu¹⁶⁴, činí úkony ve správním řízení oprávněná osoba uvedená v § 21 občanského soudního řádu¹⁶⁵.

¹⁵⁷ § 68 odst. 1 přestupkového zákona

¹⁵⁸ § 29 správního řádu

¹⁵⁹ zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

¹⁶⁰ § 37 občanského zákoníku

¹⁶¹ § 30 odst. 2 občanského zákoníku

¹⁶² § 31 občanského zákoníku

¹⁶³ § 29 odst. 2 správního řádu

¹⁶⁴ § 30 správního řádu

¹⁶⁵ § 21 občanského soudního řádu

5.2.4 Zastoupení

Pokud není účastník procesně způsobilý, musí být v přestupkovém řízení zastoupen. Správní řád upřednostňuje zastoupení zákonným zástupcem. V případě, že nemůže být zastoupen zákonným zástupcem, je mu dle § 32 odst. 2 správního řádu¹⁶⁶, ustanoven správním orgánem opatrovník. Ustanovení zmocněnce je provedeno písemnou formou, jedná se o tzv. plnou moc. Od této formy lze upustit, pokud byla plná moc udělena ústně do protokolu.¹⁶⁷ Pokud je v řízení více účastníků a mají shodné zájmy, mohou být správním orgánem vyzváni k ustanovení společného zmocněnce, který by vedl k usnadnění průběhu řízení.¹⁶⁸ Pokud účastníci společného zmocněnce na výzvu nestanoví, může správní orgán za předpokladu, že předpokládá v této souvislosti průtah řízení, ustanovit společného zmocněnce usnesením.¹⁶⁹ Další formou zastoupení je nový institut podpůrce, jehož hmotněprávní úprava je obsažena v § 45 až 48 občanského zákoníku¹⁷⁰. Účelem tohoto institutu je umožnit napomoci při rozhodování osobám, kterým pro duševní poruchu dělá potíže rozhodovat, přičemž se nemusí jednat o osoby s omezenou svéprávností. Vznik vztahu podpůrce a podporovaný je na základě sepsané smlouvy, jejíž účinnost je nutná schválit soudem, kterou soudce poskytuje v řízení dle § 31 až § 33 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů¹⁷¹. V případě schválení přiznává správní řád podpůrci určitá práva např. nahlížení do spisu,¹⁷² nebo právo účastnit se neveřejného jednání.

5.3 Postup před zahájením řízení

Před zahájením přestupkového řízení jsou zákonem o přestupcích a správním řádem předvídány úkony, jejichž úkolem je se ujistit, zda jsou dány důvody pro zahájení řízení. Tento postup lze přirovnat k přípravnému řízení, který je upraven trestním řádem.¹⁷³ V této fázi se mimo jiné uplatňuje zásada součinnosti. I když přestupkový zákon neobsahuje speciální část, která se věnuje přípravnému řízení, tak obsahuje instituty, které mají povahu přípravnou pro nadcházející řízení, v případě zahájení řízení o přestupku. Tyto úkony směřují

¹⁶⁶ § 32 odst. 2 správního řádu

¹⁶⁷ § 33 odst. 1 správní řád

¹⁶⁸ § 35 odst. 1 správní řád

¹⁶⁹ § 35 odst. 2 správní řád

¹⁷⁰ § 45 až 48 občanského zákoníku

¹⁷¹ § 31 až § 33 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

¹⁷² § 38 odst. 1 správní řád

¹⁷³ § 157 a násl. správní řád

k zajištění všech potřebných pokladů, aby mohlo být řízení zahájeno. Na základě součinnosti jsou přijímány podněty, které vedou k zahájení řízení, například od Policie České republiky, obecní a Městské Policie, právnických či fyzických osob.

5.3.1 Součinnost

Součinnost se uplatňuje pro státní orgány, Policii České republiky a orgány obce. Pokud nejsou tyto orgány sami příslušné, je jim stanovena povinnost oznámit příslušným správním orgánům skutečnosti z podezření ze spáchání přestupku.¹⁷⁴ Na základě oznámení není dána povinnost příslušným správním orgánům řízení zahájit, jelikož záleží zcela na daném orgánu, jak toto podezření vyhodnotí.¹⁷⁵ U taxativně vymezených přestupků má Policie, v případě oznámení příslušnému správnímu orgánu, provést dále šetření ke zjištění podezřelé osoby a k zajištění důkazních prostředků. Policie České republiky má v případě provedeného šetření sepsat o zjištěných skutečnostech úřední záznam.¹⁷⁶ K provedení šetření má Policie České republiky oprávnění dané zákonem o Policii ČR. Lhůta pro oznámení přestupku příslušnému správnímu orgánu činí 30 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl. V oznámení jsou uvedeny informace o pachateli přestupku a důkazní prostředky, které Policie zajistila jako důkaz toho, že přestupek spáchala konkrétní osoba. V případě zajištění všech skutečností a důkazních prostředků Policií České republiky, které jsou potřebné k projednání přestupku, musí věc neprodleně oznámit příslušnému správnímu orgánu, popřípadě věc odložit.

5.3.2 Přijímání podnětů

Přijímání podnětů k zahájení řízení předchází vlastnímu řízení dle ustanovení § 42 správního řádu¹⁷⁷. Toto ustanovení se vztahuje jen na případy, kdy je zahájeno řízení z úřední povinnosti. Toto ustanovení se nevztahuje na zahájení řízení u návrhových přestupků,¹⁷⁸ jelikož je řízení zahájeno pouze na žádost oprávněné osoby. Podnět odůvodňující zahájení řízení může podat kdokoli. Na žádost oznamovatele je správní orgán povinen v 30 denní lhůtě od oznámení vyrozumět tuto osobu o tom, zda bylo řízení zahájeno, popřípadě uvést důvody, proč nebyly shledány důvody řízení zahájit.

¹⁷⁴ § 58 odst. 1 přestupkového zákona.

¹⁷⁵ MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*. 2010, s. 94.

¹⁷⁶ § 58 odst. 2 přestupkového zákona.

¹⁷⁷ § 42 správního řádu

¹⁷⁸ Srov. § 68 odst. 1 přestupkového zákona.

5.3.3 Podání vysvětlení

Každý člověk má povinnost správnímu orgánu, který projednává přestupek podat ve věci vysvětlení dle § 61 zákona o Policii ČR¹⁷⁹. Tuto povinnost lze odepřít pouze v případě, pokud by osobám jim blízkým hrozilo nebezpečí postihu za přestupek, trestný čin, porušení státního nebo služebního tajemství, zákonem výslovně uloženou nebo utajenou povinnost mlčenlivost.¹⁸⁰ Správní řád při srovnání obsahuje širší paletu důvodů, pro které lze podání vysvětlení odepřít. Správní řád na rozdíl od zákona o přestupcích pod pojmem správní delikt pamatuje i na postih za jiné správní delikty.¹⁸¹ K vynucení podání vysvětlení může správní orgán užít předvolání i předvedení osoby, a to ze subsidiární úpravy § 137 odst. 1 správního řádu¹⁸². V případě, že se někdo bez závažných důvodů nedostaví na výzvu k podání vysvětlení nebo bezdůvodně odmítá podat vysvětlení, může mu být správním orgánem uložena pořádková pokuta až do výše 5 000,- Kč.¹⁸³ Pokutu lze uložit i opakovaně a je uložena formou rozhodnutí. Pokuta, která byla uložena správním orgánem obce, je příjmem obce. Pořádkové pokuty, které byly uloženy jiným správním orgánem, jsou příjmem do státního rozpočtu České republiky. O podaném vysvětlení se sepíše úřední záznam.¹⁸⁴ Úřední záznam o podání vysvětlení má řadu náležitostí, například ztotožnění osoby, která vysvětlení poskytuje. Tyto náležitosti jsou obsaženy v ustanovení § 137 odst. 3 správního řádu¹⁸⁵. Úřední záznamy sepsané Policií České republiky či zápis obecní Policie nelze u řízení o přestupku použít jako důkazní prostředek. Jejich úkony směřují ke zjištění osoby pachatele přestupku, a zda má být zahájeno řízení. Dle novelizace trestního řádu¹⁸⁶ lze úřední záznam použít před soudem za podmínky, že s tím souhlasí obžalovaný i státní zástupce.¹⁸⁷ Účelem novelizace zákona bylo zkrácení řízení, ale její nedokonalostí vyvstaly problematické otázky a je diskutabilní i praktický dopad.¹⁸⁸ Délka prekluzivní lhůty se v současné době jeví jako nedostatečná, jelikož obviněný často jedná obstrukčně s úmyslem docílit prekluze přestupku. Vzhledem k tomu, že lze použít úřední záznam

¹⁷⁹ § 61 zákona o Policii ČR

¹⁸⁰ § 60 odst. 1 přestupkového zákona

¹⁸¹ § 137 odst. 1 ve spojení s § 55 odst. 4 správní řád

¹⁸² § 137 odst. 1 správního řádu

¹⁸³ § 60 odst. 2 přestupkového zákona

¹⁸⁴ § 137 odst. 3 správní řád

¹⁸⁵ § 137 odst. 3 správního řádu

¹⁸⁶ Zákon č. 459/2011 Sb., kterým se mění trestní řád a některé další zákony.

¹⁸⁷ § 158 odst. 6 ve spojení s § 211 odst. 6 a § 314d odst. 2 trestní řád

¹⁸⁸ FRYŠTÁK, Marek. Úřední záznam o podání vysvětlení jako důkaz v trestním řízení. *Trestněprávní revue*. 2013, roč. 12, č. 9, s. 199-202.

jako důkazní prostředek v případě udělení souhlasu obviněného, není účelná obdobná úprava v oblasti přestupkového práva, jelikož obvinění, kteří budou chtít přestupkové řízení zdržovat, k tomuto souhlas nedají. Nález Ústavního soudu, v souvislosti s podáním vysvětlení uvádí následující: „*Správní řízení nemůže být v demokratickém právním státě ovládáno zásadou "součinnosti správních orgánů s účastníky řízení". Svobodný jednotlivec, jako součást občanské společnosti, nemůže být v právním státě partnerem správního orgánu vykonávajícího vrchnostenská oprávnění. Má naopak povinnost se takovým opatřením podrobit, jsou-li vykonávána řádně, tj. nejde-li o exces. Tak také nelze pokutovat osobu, která odmítne podat správnímu orgánu vysvětlení v případě, kdy je zřejmé, že by jí, byť i jen teoreticky, mohla přispět ke svému postihu za přestupek.*“¹⁸⁹ Tento názor můžeme považovat za krajní, jelikož z pohledu zásady zákazu zákonnosti se do určité míry upírá právo orgánů veřejné správy donucovat osoby k součinnosti, čímž dochází ke zpochybnění úlohy veřejné moci.¹⁹⁰

Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2004, s. p. zn. 2 As 3/2004¹⁹¹ z ustanovení § 60 odst. 1 přestupkového zákona¹⁹² nelze dovodit, že lze zbavit odpovědnosti za přestupek poukázáním na to, že jej spáchala osoba blízká, aniž by námitka tuto osobu ztotožnila. Při přenesení odpovědnosti za přestupek na někoho jiného, nemůže být osoba nucena k identifikaci pachatele přestupku. Na základě nálezu judikátu Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2010, s. p. zn. 1 ÚS 1849/2008¹⁹³ dochází Ústavní soud k závěru, že správní orgán nesmí v případě, kdy lze na základě spisového materiálu již usoudit, že se ve věci nejedná o přestupek, osobě uložit pořádkovou pokutu dle § 60 odst. 2 přestupkového zákona¹⁹⁴, za to, že se nedostavila k podání vysvětlení, kdy toto jednání Ústavní soud shledává jako *ultra vires*. Dle Ústavního soudu o to půjde: „*nejen tehdy, jedná-li mimo formálně zákonem stanovený rámec pravomocí a kompetencí, ale materiálně též tehdy, pokud svým jednáním nesleduje určitý předvídatelný a racionálně zdůvodnitelný účel, pro který mu byla určitá pravomoc a kompetence svěřena, resp. tehdy, narušuje-li svým, byť o zákon se opírajícím, postupem základní práva dotčených osob více, než je nezbytně nutné k tomu, aby byl ještě dosažen*

¹⁸⁹ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 18. 2. 2010, s. p. zn. I. ÚS 1849/2008.

¹⁹⁰ POTMĚŠIL, Jan; MORÁVKOVÁ, Jitka: Sporný výklad zákazu sebeobviňování a povinnosti k součinnosti v nálezu Ústavního soudu. *Právní rozhledy*. 2011. roč. 19, č. 4, s. 133.

¹⁹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2004, s. p. zn. 2 As 3/2004.

¹⁹² § 60 odst. 1 přestupkového zákona

¹⁹³ Nález Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2010, s. p. zn. 1 ÚS 1849/2008

¹⁹⁴ § 60 odst. 2 přestupkového zákona

*zákonem stanovený účel.*¹⁹⁵ Ze shora uvedeného je zřejmé, že v případě, že správní orgán již z oznámení má závěr, že se nejedná o přestupek, je zbytečné a nesmyslné, aby osobu předvolal k podání vysvětlení a navíc jí v případě nedostavení se sankcioval.

5.3.4 Zajištění důkazu

Před zahájením řízení je také možné užití institutu zajištění důkazu, který je upraven pouze správním řádem. Pro využití tohoto institutu je nutné, aby existovala důvodná obava, že bude možné důkaz získat jen s velkými obtížemi nebo jej nebude možné provést později. Zajištění důkazu je možné z moci úřední či na požádání osoby, která by mohla být v nastalém řízení jejím účastníkem. Toto požádání je podáním ve smyslu ustanovení § 37 správního řádu^{196, 197}.

5.3.5 Postoupení věci

Pokud správní orgán dojde k názoru, že je dán některý z důvodů zvláštní příslušnosti jiného správního orgánu, nebo nasvědčují skutečnosti tomu, že je jednání trestným činem, věc postoupí.¹⁹⁸ Základní okruh podmínek postoupení je upraven § 71 přestupkového zákona¹⁹⁹. Věc lze postoupit i dle § 55 odst. 3 přestupkového zákona²⁰⁰, zdržuje-li se nebo pracuje pachatel přestupku v územním obvodu jiného správního orgánu. Postoupení lze učinit i bez předběžného souhlasu účastníků řízení. Toto rozhodnutí musí vést k usnadnění projednání přestupku nebo kvůli existenci jiného důležitého důvodu, např. imobilita účastníka.²⁰¹ Mezi další důvody postoupení patří postoupení pro nepříslušnost²⁰², atrakce²⁰³ a delegace²⁰⁴, které lze uplatnit na základě podpůrného použití správního řádu. Pokud je přestupek spáchán osobou, která je uvedena v § 10 odst. 1 přestupkového zákona²⁰⁵, tak musí správní orgán věc postoupit příslušnému orgánu k projednání dle zvláštního předpisu. Jedná se o příslušníky bezpečnostních sborů, osoby podléhající vojenské kázeňské

¹⁹⁵ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 18. 2. 2010, s. p. zn. I. ÚS 1849/2008.

¹⁹⁶ § 37 správního řádu

¹⁹⁷ JEMELKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. *Správní řád*. 2011, s. 503.

¹⁹⁸ § 71 přestupkového zákona.

¹⁹⁹ § 71 přestupkového zákona

²⁰⁰ § 55 odst. 3 přestupkového zákona

²⁰¹ § 55 odst. 3 přestupkového zákona

²⁰² § 12 správní řád

²⁰³ § 131 odst. 1 správní řád

²⁰⁴ § 131 odst. 2 a 4 správní řád

²⁰⁵ § 10 odst. 1 přestupkového zákona

pravomoci či osoby ve výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence. V případě spáchání přestupku senátorem nebo poslancem Parlamentu České republiky, kteří požádali o projednání spáchaného přestupku v disciplinárním řízení, a bylo jim vyhověno, musí neprodleně správní orgán věc postoupit imunitnímu a mandátovému výboru příslušné komory.

5.3.6 Odložení věci

Věc může za určitých podmínek odložit Policie České republiky. V § 66 přestupkového zákona²⁰⁶ jsou uvedeny důvody, pro které správní orgán věc odkládá nebo řízení o přestupku nezahajuje. Pokud správní orgán zjistí přítomnost některého z důvodů, tak věc odloží. Institut odložení věci je naplněním jednou ze zásad rychlosti a hospodárnosti řízení.²⁰⁷ Pokud dojde k odložení věci v průběhu řízení, tak se toto řízení zastaví dle § 76 přestupkového zákona²⁰⁸. V případě odložení věci se nevydává rozhodnutí o odložení věci, ale vyrozumí se pouze poškozený.²⁰⁹ Institut odložení věci, který je obsažen v přestupkovém zákoně, nelze zaměnit se stejně nazvaným institutem uvedeným v § 43 správního řádu²¹⁰, jelikož se vztahuje pouze k řízení návrhových přestupků.²¹¹ V prvním odstavci jsou uvedeny obligatorní důvody, které se obecně vztahují k nenaplnění formálních znaků přestupku například přičetnost, věk nebo nedostatek osobní působnosti přestupkového zákona. Ve druhém odstavci jsou uvedeny fakultativní důvody, které dávají možnost správnímu orgánu věc odložit, pokud usoudí, že sankce za přestupek je bezvýznamná vedle trestu, který je nebo bude pravděpodobně uložen za jiný čin v trestním řízení. Ve třetím odstavci jsou uvedeny další důvody odložení, který pamatuje například na překážku litispendence, uplynutí lhůty k projednání přestupku nebo zásadu *non bis in idem*. Ve čtvrtém odstavci je dále uvedeno, že se ve věci nevydává rozhodnutí, ale ukládá se povinnost vyrozumět poškozeného o odložení věci. Přestupky, které byly projednávány *ex offio*, správní orgán odloží formou usnesení. V tomto případě sleduje správní orgán požadavek vyšší jistoty účastníků řízení. Ty méně významné úkony, které se poznamenávají do spisu, mají propůjčenou formu usnesení. Tento postup směřuje

²⁰⁶ § 66 přestupkového zákona

²⁰⁷ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H., *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 2011. s. 322.

²⁰⁸ § 76 přestupkového zákona

²⁰⁹ § 66 odst. 4 zákona o přestupcích

²¹⁰ § 43 správního řádu

²¹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 13. 8. 2009, č. j. 9 As 57/2008-35.

k předcházení libovůle správního orgánu či nedodržení mezí správního uvážení, jelikož správní orgán musí důvody odložení věci řádně odůvodnit.²¹² Dále došlo ke změně právní úpravy návrhových přestupků dle § 66 odst. 3 písm. f) přestupkového zákona²¹³, kde je uveden nový důvod pro odložení věci. Důvodem pro odložení je nově, v případě návrhových přestupků skutečnost, že návrh na zahájení řízení nebyl podán. Dosavadní důvod pro odložení, který spočíval v tom, že byl návrh podán opožděně, je nově důvodem pro zastavení řízení dle § 76 odst. 1 písm. k) přestupkového zákona²¹⁴. Změny byly účinné k 1. 10. 2015.

5.4 Zahájení řízení

Zahájení řízení ve věci je procesní úkon příslušného správního orgánu, který posouvá stádium řízení z přípravné fáze do fáze nalézací. Přestupky jsou projednávány *ex officio*, neboli z moci úřední. Na základě uplatnění zásady oficiality, musí správní orgán stíhat všechny přestupky, o kterých se dozví.²¹⁵ Oznámení může podat státní orgán, Policie České republiky, obecní Policie, fyzická či právnická osoba. Dle § 67 odst. 2 přestupkového zákona²¹⁶ smí podnět pro zahájení řízení o přestupku vycházet z vlastní činnosti správního orgánu. Pokud správní orgán neshledal důvody pro odložení věci, tak dle § 67 odst. přestupkového zákona²¹⁷ musí zahájit řízení bezodkladně, nejpozději však do 60 dnů. Pokud je řízení zahájeno z moci úřední, tak se subsidiárně užije úprava, která je obsažena v § 46 správního řádu²¹⁸ a řízení je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi dle § 27 odst. 1 správního řádu²¹⁹. Oznámení je účastníkovi řízení zasláno písemnou formou na adresu bydliště nebo ústním prohlášením. Pokud oznamovatel žádá o vyrozumění o učiněném opatření, musí jej správní orgán nejpozději do 30 dnů od oznámení vyrozumět. Výjimku tvoří přestupky uvedené v § 68 odst. 1 přestupkového zákona²²⁰, které jsou projednávány pouze na návrh tzv. návrhové přestupky. U těchto přestupků se uplatňuje zásada

²¹² HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H., *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 2011. s. 326.

²¹³ § 66 odst. 3 písm. f) přestupkového zákona

²¹⁴ § 76 odst. 1 písm. k) přestupkového zákona

²¹⁵ Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 6. 2001, s. p. zn. II. ÚS 345/01. V tomto rozhodnutí se uvádí, že správní řízení je ovládáno principem oficiality a legality a dále, „že stíhání pachatele správního deliktu a jeho potrestání věci vztahu mezi státem a tímto pachatelem; neexistuje tedy žádné ústavně zaručené subjektivní právo fyzické nebo právnické osoby na to, aby byla jiná osoba pro správní delikt stíhána.“

²¹⁶ § 67 odst. 2 přestupkového zákona

²¹⁷ § 67 odst. přestupkového zákona

²¹⁸ § 46 správního řádu

²¹⁹ § 27 odst. 1 správního řádu

²²⁰ § 68 odst. 1 přestupkového zákona

dispoziční, jelikož veřejný zájem na projednání přestupku ustupuje individuálnímu zájmu navrhovatele.²²¹ U návrhových přestupků je řízení zahájeno okamžikem doručení návrhu správnímu orgánu. Návrh lze podat u příslušného správního orgánu nejpozději do tří měsíců od doby, kdy se o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení nebo o přestupku navrhovatel dozvěděl. Zákonem stanovená lhůta je prekluzivní, hmotněprávní a nelze ji prominout. Po jejím uplynutí již nelze řízení zahájit. V návrhu musí být uvedena postižená osoba, dle navrhovatele pachatel přestupku, čas, místo a jakým způsobem došlo ke spáchání přestupku.

5.4.1 Zahájení řízení z úřední povinnosti

Z principu oficiality musí správní orgán v případě podezření ze spáchání protiprávního jednání zahájit řízení z moci úřední a zkoumat všechny podmínky, které jsou mu oznámeny. Zahájit řízení má správní orgán povinnost bezodkladně, nejpozději však do 60 dnů ode dne, kdy mu bylo oznámení o přestupku doručeno nebo kdy bylo zjištěno podezření ze spáchání přestupku. Pokud prověřením podnětu jsou zjištěny důvodné skutečnosti pro jeho zahájení, je řízení z moci úřední zahájeno. V případě, že nejsou dány důvody pro zahájení řízení, je věc odložena popřípadě postoupena jinému, věcně příslušnému správnímu orgánu. Oznámení o zahájení řízení se zasílá osobě podezřelé a osobě, které byla spáchaným přestupkem způsobena škoda na majetku. Osoba, které vznikla škoda na majetku, je správním orgánem poučena o možnosti připojit se k řízení a uplatňovat nárok na náhradu způsobené škody. Pokud oznamovatel žádá být ve věci vyrozuměn, má správní orgán povinnost do 30 dnů, ode dne oznámení oznamovatele o provedených opatřeních vyrozumět.

5.4.2 Zahájení řízení na návrh

Jedná-li se o přestupky, které lze zahájit pouze na návrh postižené osoby, dochází k zahájení řízení pouze na návrh. Tyto přestupky se označují jako návrhové přestupky. V § 68 odst. 1 přestupkového zákona²²² jsou uvedeny všechny návrhové přestupky. Podmínkou u těchto přestupků je, že musí být spáchány mezi osobami blízkými. Výjimkou jsou přestupky uvedené v § 49 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona²²³, kterou tvoří urážky

²²¹ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2009, s. p. zn. 9 As 57/2008.

²²² § 68 odst. 1 přestupkového zákona

²²³ § 49 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona

na cti, u kterých neplatí pravidlo spáchání přestupku mezi osobami blízkými, ale mohou nastat mezi kýmkoliv. Návrh může navrhovatel podat věcně a místně příslušnému správnímu orgánu v prekluzivní lhůtě 3 měsíců ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl nebo v době, kdy se dozvěděl o postoupení věci, která byla nejprve vyhodnocena jako trestný čin. Obsah návrhu musí splňovat obecné náležitosti uvedené v ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu²²⁴ a specifické dle § 68 odst. 2 přestupkového zákona²²⁵. V případě, že některé náležitosti chybí, má správní orgán za povinnost s navrhovatelem nedostatky odstranit a učinit kroky, aby byly náležitosti potřebné k řízení doplněny a mohlo být řízení zahájeno.

5.4.3 Ústní jednání

Ústní jednání je upraveno ustanovením § 74 přestupkového zákona²²⁶ a § 49 správního řádu²²⁷. Přestupky projednávané správním orgánem I. stupně musí mít charakter ústního jednání. Od tohoto lze upustit, pokud se obviněný z přestupku nedostaví bez předchozí omluvy či udání závažného důvodu nebo se nehodlá dostavit k řízení vůbec, ačkoliv byl řádně předvolán. Pokud správní orgán rozhodne bez přítomnosti obviněného z přestupku, musí být toto uvedeno ve výrokové části rozhodnutí spolu s odůvodněním. Předvolání k ústnímu jednání musí být doručeno do vlastních rukou nejméně pět dní předem a v písemné formě. V případě mladistvého obviněného, musí správní orgán vyrozumět jeho zákonného zástupce a orgán sociálně právní ochrany dětí zvaný OSPOD, kterému se rozhodnutí o přestupku oznamuje. Ústní jednání je neveřejné, ale správní orgán nebo zákon může stanovit jinak.

5.4.4 Společné řízení

Společné řízení je upraveno § 140 správního řádu²²⁸ a § 57 přestupkového zákona²²⁹. Pokud spáchal pachatel více přestupků v obvodu jednoho správního orgánu, budou tyto přestupky projednávány ve společném řízení. Společné řízení je vedeno v rámci jednoho přestupkového orgánu, kterým je obecný úřad nebo přestupková komise za účelem urychlení řízení. V případě vyloučení věci se o tomto vydá usnesení, ve kterém je řádně uveden důvod,

²²⁴ § 37 odst. 2 správního řádu

²²⁵ § 68 odst. 2 přestupkového zákona

²²⁶ § 74 přestupkového zákona

²²⁷ § 49 správního řádu

²²⁸ § 140 správního řádu

²²⁹ § 57 přestupkového zákona

proč došlo k vyloučení věci.²³⁰ U společného řízení je veden jeden spis. K účastníkům řízení se přistupuje tak, jako by se jednalo o samostatné řízení a ve věci se vydá jedno společné rozhodnutí. V případě rozhodnutí a udělení sankce ve společném řízení, bude pachatel postížen pouze nejpřísněji postižitelnou sankcí, což je upraveno § 12 odst. 2 přestupkového zákona²³¹. Luboš Jemelka uvádí, že úprava dle § 57 přestupkového zákona²³² je nadbytečná, jelikož důvody pro vedení společného řízení jsou podobné a obecně se směřuje k odstranění nadbytečných procesních rozdílů. Náklady za řízení hradí každý obviněný, který byl ve společném řízení uznán vinným. Doposud bylo možné vést společné řízení pouze u přestupků pro bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu²³³, a to tak, že přestupky byly spáchané nejvýše v období tří měsíců od spáchání prvního z nich. Přestupky jednoho pachatele musí být projednány ve společném řízení tehdy, jestliže skutkové podstaty přestupků postihují porušení právních povinností stejné oblasti veřejné správy. Jde tedy o zúžení dosavadní úpravy. Z hlediska působnosti Ministerstva vnitra jsou ve společném řízení projednávány přestupky dle § 46 až § 50 přestupkového zákona²³⁴ mimo § 47a přestupkového zákona²³⁵. Změny jsou účinné od 1. 10. 2015 a jsou aplikovány i na přestupky spáchané před 1. 10. 2015, pokud k zahájení řízení došlo po 1. 10. 2015.

5.4.5 Důkazní prostředky

Aby byl zjištěn skutečný stav věci, pomáhají správním orgánům důkazní prostředky, pomocí kterých je možné vytvořit ucelený pohled skutečností, které jsou nezbytné pro rozhodnutí. Mezi nejčastější důkazní prostředky patří svědecké výpovědi, znalecké posudky, důkazní listiny, ohledání místa činu nebo přestupku, filmová či zvuková dokumentace a další. Na základě posouzení důkazních prostředků jsou skutečnosti dokazování vyvráceny nebo potvrzeny. Důkazní prostředky jsou zajištěny na návrh účastníků řízení a z moci úřední, přičemž správní orgán rozhodne, zda jsou tyto důkazy potřebné a pomohou k objasnění věci. K dokázání může správní orgán využít všechny důkazní prostředky, pokud přispějí ke zjištění reálného stavu věci, přičemž jejich získání a provedení není v rozporu s právními předpisy. V případě, že jsou důkazy navrženy účastníkem řízení,

²³⁰ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo*. 2011, s. 139.

²³¹ § 12 odst. 2 přestupkového zákona

²³² § 57 přestupkového zákona

²³³ zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

²³⁴ § 46 až § 50 přestupkového zákona

²³⁵ § 47a přestupkového zákona

musí správní orgán tyto navržené důkazy prověřit. Přístupy a úvahy použité při hodnocení důkazního prostředku, musí být řádně odůvodněné v rozhodnutí.

Mezi nejčastější důkazní prostředek patří listinný důkaz. Jedná se například o osvědčení a různá potvrzení. Listinný důkaz je upraven § 53 správního řádu²³⁶. V případě použití listiny jako důkazu v přestupkovém řízení, se obsah listiny sdělí všem přítomným účastníkům řízení a učiní se o tomto zápis. Dalším důkazním prostředkem je ohledání věci pověřenými osobami. Dle § 54 správního řádu²³⁷ může správní orgán vlastníkovi, uživateli nebo tomu, kdo má věc při sobě usnesením uložit povinnost, aby tuto věc předložil nebo strpěl její ohledání na místě. K ohlední věci lze přizvat i nestranné osoby. V případě, že by hrozilo nebezpečí z prodlení, může správní orgán důkaz zajistit dle § 138 správního řádu²³⁸. Ohledání věci nemůže být provedeno či může být odepřeno dle zákonem stanovených důvodů. Svědkem řízení je ten, kdo není účastníkem řízení, ale je povinen vypovídat v přestupkovém řízení. Tato výpověď je brána jako důkaz v přestupkovém řízení a jedná se o tzv. svědeckou výpověď. Svědek musí vypovídat pravdivě a nesmí žádné skutečnosti zamlčovat. V ustanovení § 55 odst. 2 až 4 správního řádu²³⁹ jsou upraveny některé situace, kdy svědek nesmí být vyslýchán nebo kdy může odepřít výpověď. Předmětem výslechu nesmí být utajované informace, kdy svou výpovědí by svědek porušil státem uloženou a uznanou povinnost mlčenlivosti. Také svědek může odepřít svou výpověď, pokud by sobě nebo osobě blízké způsobil nebezpečí trestního stíhání či stíhání pro správní delikt. Svědek musí být před začátkem výslechu řádně poučen správním orgánem o následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi.²⁴⁰ Svědek má právo na svědečné. Důkaz ve formě znaleckého posudku se užije tehdy, pokud je zapotřebí odborných znalostí. Tento posudek zpracovává znalec, který je vedený a vybraný ze seznamu znalců. Znalec je ustanoven správním orgánem v usnesení, ve které je dále uvedena lhůta pro zpracování posudku. Posudek má písemnou podobu. O tom, že byl ustanoven správním orgánem znalec, musí být vhodným způsobem vyzoomění účastníci řízení, kteří proti jeho ustanovení mohou podat námitku za podjatost.²⁴¹ Sporné je užití soukromého obrazového či zvukového záznamu, který byl pořízen bez souhlasu

²³⁶ § 53 správního řádu

²³⁷ § 54 správního řádu

²³⁸ § 138 správního řádu

²³⁹ § 55 odst. 2 až 4 správního řádu

²⁴⁰ Dopustí se tím přestupku podle § 21 odst. 1 písm. g) přestupkového zákona. Za ten mu může být uložena pokuta až do výše 10 000 Kč.

²⁴¹ Dle § 14 správní řád

nahrávané osoby. Jak bylo již uvedeno, tak dle § 51 správního řádu²⁴² lze užít jakéhokoliv důkazu, pokud nebyl proveden nebo získán v rozporu s právními předpisy. Nastává zde problematická situace, kdy je pořízena například fotografie pachatele, jak se dopouští přestupku, ale ten k pořízení fotografie nedal souhlas a v řízení o přestupku se bude dovolávat uvedeného ustanovení. Příkladem je náleží Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2006, s. p. zn. 1 ÚS 191/05²⁴³, který důkazy tohoto typu nepřipouští, pokud pořízení takového záznamu zákon výslovně neumožňuje. Zároveň se odkazuje na starší náleží Ústavního soudu, který použití takového typu důkazů připouští v trestním řízení, přesné znění říká, že „*soukromí každého člověka je hodno ochrany ve smyslu čl. 13 Listiny základních práv a svobod nejen ve vztahu k vlastnímu obsahu zpráv podávaných telefonem, ale i ve vztahu k údajům o volaných číslech, datu a čase hovoru, době jeho trvání, v případě mobilní telefonie o základových stanicích zajišťujících hovor. Tyto údaje jsou nedílnou součástí komunikace uskutečněné prostřednictvím telefonu. Jestliže ústavní pořádek České republiky připouští průlom této ochrany, děje se tak pouze a výlučně v zájmu ochrany demokratické společnosti, případně v zájmu ústavně zaručených základních práv a svobod jiných; sem spadá především nezbytnost daná obecným zájmem na ochraně společnosti před trestnými činy a na tom, aby takové činy byly zjištěny a potrestány.*“²⁴⁴ I v dalších judikátech je užití soukromých záznamů osob bez souhlasu zaznamenaných osob připuštěno, například v usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 2. 2010, s. p. zn. IV. ÚS 2425/09²⁴⁵. Správní orgán by měl každý případ posuzovat individuálně a zvážit proporcionalitu mezi zásahem do osobních práv a veřejným zájmem. I veřejný ochránce práv ve svém stanovisku k užití analogie uvádí, že: „*je třeba vážit nejen právo na ochranu soukromí podezřelého z přestupku, ale v odůvodněných případech (např. na základě předchozích negativních zkušeností s pachatelem přestupku, nebo s předchozím řízením, které bylo zastaveno z toho důvodu, že se nepodařilo obviněnému protiprávní jednání prokázat) též veřejný zájem na řádném projednání přestupku*“.²⁴⁶ Dalším vodítkem přípustnosti je rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2011, s. p. zn. 2 As 45/2010-68²⁴⁷. Ten se zabývá možností užití kamerových záznamů bez souhlasu zaznamenané osoby. Dochází k závěru, že: „*v případech, kdy mezi pořizovatelem obrazového*

²⁴² § 51 správního řádu

²⁴³ Nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2006, s. p. zn. 1 ÚS 191/05

²⁴⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 22. 1. 2001, s. p. zn. II. ÚS 502/2000.

²⁴⁵ Usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 2. 2010, s. p. zn. IV. ÚS 2425/09

²⁴⁶ VARVAŘOVSKÝ, P. a kol. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv: Přestupky*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv ve spolupráci s Wolters Kluwer, 2012. [cit. 17. 2. 2013]. Dostupné z: http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Prestupky.pdf

²⁴⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2011, s. p. zn. 2 As 45/2010-68

*záznamu a subjektem, který je na něm zaznamenán, existuje horizontální vztah, nemusí ani případně porušení právních předpisů chránících osobnostní práva dotčeného subjektu vždy a nutně znamenat nepoužitelnost tohoto důkazního prostředku jako důkazu. V těchto případech proto bude nutné provést jistý test proporcionality, kdy na straně jedné bude uvažováno o legitimitě cíle, kterého má být prostřednictvím provedení tohoto důkazu dosaženo, na straně druhé musí být posouzena přiměřenost užitého postupu, a to vždy přísně individuálně“.*²⁴⁸ Jak je ve shora uvedených pramenech uvedeno, je třeba hodnotit řadu okolností spáchaného přestupku.

5.5 Ukončení řízení v I. stupni

Přestupkové řízení je ukončeno dvěma způsoby, a to rozhodnutím ve věci či zastavením řízení. V některých odborných literaturách se také uvádí vedle těchto zmíněných ukončení i jiný způsob, a to smír.²⁴⁹ S tímto však nelze souhlasit, jelikož smír je jeden z důvodů zastavení řízení dle § 76 odst. 1 písm. n) přestupkového zákona²⁵⁰.

5.5.1 Smír

Smír lze použít u návrhových přestupků proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona²⁵¹. Správní orgán I. stupně má za povinnost pokusit se u těchto přestupků dosáhnout smíru mezi osobou podezřelou z tohoto jednání a osobou uraženou na cti.²⁵² Pokud dojde ke smíru, tak dojde k naplnění hypotézy dle § 76 odst. 1 písm. n) přestupkového zákona²⁵³ a správní orgán řízení zastaví. Navrhovateli a obviněnému odpadá povinnost náhrady nákladů za proběhnuté řízení.²⁵⁴ V ustanovení není uvedeno časové omezení, a proto může dojít ke smíru během přestupkového řízení v I. stupni i v odvolacím řízení.²⁵⁵ Dosažení smíru se zaznamenává do spisu a rozhodnutí ve věci se nevydává. Pro uzavření smíru není stanovena žádná forma, ale měl by obsahovat náležitosti

²⁴⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2011, s. p. zn. 2 As 45/2010-68.

²⁴⁹ MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*. 2010, s. 103.

²⁵⁰ § 76 odst. 1 písm. n) přestupkového zákona

²⁵¹ § 49 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona

²⁵² Dle § 78 přestupkového zákona.

²⁵³ § 76 odst. 1 písm. n) přestupkového zákona

²⁵⁴ JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 2013, s. 433.

²⁵⁵ ČERVENÝ, Zdeněk; ŠLAUF, Václav. *Přestupkové právo*. 2007, s. 154.

podání dle § 37 správního řádu.²⁵⁶ Výsledek provedeného pokusu o smír by měl správní orgán zaznamenat do spisu.²⁵⁷

5.5.2 Zastavení řízení

Obecná úprava zastavení řízení je obsažena v § 66 správního řádu²⁵⁸. Zákon o přestupcích v § 76²⁵⁹ obsahuje speciální úpravu důvodů zastavení řízení, které odpovídají řadě důvodů pro odložení dle § 66 přestupkového zákona²⁶⁰, kdy se pro jejich existenci vůbec nezahájí. Pokud správní orgán zjistí důvody k zastavení v průběhu řízení, je povinen toto řízení zastavit. Výjimku zde tvoří důvod uvedený v § 76 odst. 2 přestupkového zákona²⁶¹, kdy správní orgán dle svého uvážení považuje sankci, kterou lze za přestupek uložit za bezvýznamnou vedle trestu, který bude nebo byl dle očekávání uložen obviněnému za jiný čin v trestním řízení.

Důvody k zastavení řízení z hlediska přípustnosti lze dělit na věcné a procesní. Odvolání je přípustné proti rozhodnutí o zastavení řízení o přestupku z důvodů věcného dle § 76 odst. 1 písm. a), b), c), j) přestupkového zákona²⁶². V těchto případech se rozhodnutí o zastavení řízení oznamuje všem účastníkům řízení. V ostatních případech se toto rozhodnutí vyznačí do spisu a účastníci se o tom pouze vyrozumí.²⁶³ Pokud je zastaveno řízení z procesních důvodů²⁶⁴, je vydáno usnesení o zastavení řízení. Z uvedeného rozdělení důvodů o zastavení řízení je zřejmé, že rozhodnutí z procesních důvodů nezakládá překážku *rei iudicatae*, kdežto u zastavení řízení z neprocesních důvodů tato překážka vzniká.²⁶⁵

²⁵⁶ JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*. 2013, s. 433.

²⁵⁷ ČERVENÝ, Zdeněk; ŠLAUF, Václav. *Přestupkové právo*. 2007, s. 154.

²⁵⁸ § 66 správního řádu

²⁵⁹ § 76 zákon o přestupcích

²⁶⁰ § 66 přestupkového zákona

²⁶¹ § 76 odst. 2 přestupkového zákona

²⁶² § 76 odst. 1 písm. a), b), c), j) přestupkového zákona

²⁶³ § 76 odst. 3 přestupkového zákona

²⁶⁴ § 76 odst. 1 písm. d), e), f), g), h), ch), i), k) a l) přestupkového zákona.

²⁶⁵ JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*. 2013, s. 415.

5.5.3 Rozhodnutí o přestupku

V případě, že v řízení I. stupně je obviněný uznán vinným, tak správní orgán vydá rozhodnutí, ve kterém je obviněný z přestupku uznán vinným. Úprava tohoto rozhodnutí je převážně obsažena v § 67 přestupkového zákona²⁶⁶ a násl. správního řádu, přičemž zákon o přestupcích obsahuje jen dílčí odlišnosti. Rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Rozhodnutí dále obsahuje číslo jednacích orgánu, který rozhodnutí vydal, spisovou značku, jméno oprávněné osoby a datum rozhodnutí. Výroková část rozhodnutí obsahuje speciální úpravu náležitostí dle § 77 přestupkového zákona²⁶⁷, kterými je obviněný uznán vinným z přestupku. Výroková část musí obsahovat místo a čas spáchání přestupku, k čemuž Nejvyšší správní soud uvádí: „V zájmu právní jistoty obviněného musí být skutek ve výroku popsán dostatečně určitě, aby byl nezaměnitelný s jiným skutkem. V tomto smyslu slouží výrok rozhodnutí ústavní hodnotě právní jistoty. Je tak klíčovou normativní částí rozhodnutí, na kterou musí být kladeny vysoké formální požadavky. Právě v návaznosti na trestněprávní doktrínu je třeba i v případě rozhodnutí o přestupku trvat na tom, aby jeho výrok zahrnoval vedle popisu skutku i všechny další okolnosti, které jsou rozhodné pro subsumpci daného skutku pod konkrétní skutkovou podstatu přestupku“.²⁶⁸ Dostatečným popsáním skutkového děje se předejde vzniku překážky *rei iudicatae*. Mezi další obsahové náležitosti rozhodnutí dle zákona o přestupcích náleží druh, výměra sankce, vyslovení viny²⁶⁹, započtení doby do zákazu činnosti, nárok na náhradu škody, náklady za proběhnuté řízení, právní ustanovení a rozhodnutí o upuštění od uložení sankce.²⁷⁰ V případě, že byla stanovena určitá povinnost, musí být v rozhodnutí uvedena lhůta, ve které má dojít k jejímu splnění, popřípadě uveden výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání dle § 85 odst. 2 správního řádu²⁷¹.²⁷² Správní řád dále stanovuje náležitosti mimo výrokové části i odůvodnění a poučení.^{273,274} Správní orgán má za povinnost poučit

²⁶⁶ § 67 přestupkového zákona

²⁶⁷ § 77 přestupkového zákona

²⁶⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 9. 12. 2009, č. j. 1 As 67/2009-64.

²⁶⁹ Vyslovení viny je jako konstatování spáchání přestupku deklaratorní, naproti tomu uložení sankce zakládá novou povinnost a je proto konstitutivní. [JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*. 2013, s. 419.].

²⁷⁰ § 77 přestupkového zákona.

²⁷¹ § 85 odst. 2 správního řádu

²⁷² § 68 odst. 2 správní řád

²⁷³ § 68 správní řád

²⁷⁴ Pro úplnost uvádím, že správní řád obsahuje další náležitosti, a to zásadně písemnou formu vyhotovení § 67 odst. 2 a v písemném vyhotovení je nutné uvést označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem, označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednacích, datum vyhotovení, otisk úředního razítka,

všechny účastníky řízení o možnostech odvolání. Pokud správní orgán v poučení uvede, že není možné ve věci podat odvolání, ačkoliv by to možné bylo, bude se dále postupovat dle § 83 odst. 2 správního řádu²⁷⁵ a účastník může podat odvolání do patnácti dnů ode dne oznámení opravného oznámení,²⁷⁶ nejpozději však do devadesáti dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Správní orgán je povinen bez zbytečného odkladu vydat rozhodnutí. Pokud to není možné, tak nejpozději do třiceti dnů od zahájení řízení. K této době lze připočít dalších třicet dnů, pokud byly splněny podmínky uvedené v § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu²⁷⁷. Další lhůtou, při které dojde k prodloužení obecné lhůty, je doba nutná k provedení dožádání dle § 13 odst. 3 správního řádu²⁷⁸, například zpracování znaleckého posudku nebo doručení písemnosti do ciziny.²⁷⁹ Dle § 80 správního řádu²⁸⁰ se lze pro nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí domáhat ochrany proti nečinnosti.

5.5.4 Doručení rozhodnutí o přestupku

Doručování je především upraveno § 19 až § 26 správního řádu²⁸¹. Rozhodnutí o přestupku má písemnou formu a je doručováno do vlastních rukou adresáta nebo ústním vyhlášením. Ústní vyhlášení je stanoveno zákonem, nebo se účastník řízení musí vzdát nároku na doručení rozhodnutí písemnou formou.²⁸² V případě zastoupení je rozhodnutí doručováno jen zástupci nikoliv zastoupenému, jelikož rozhodnutí o přestupku nezakládá povinnost v řízení něco vykonat, např. pokuta je výsledkem rozhodnutí řízení.²⁸³ V původním ustanovení § 80 přestupkového zákona²⁸⁴ je uvedeno doručování písemností, kde byla vyloučena možnost doručení rozhodnutí o přestupku veřejnou vyhláškou, jelikož samo zveřejnění rozhodnutí je sankcí. Zveřejnění rozhodnutí by bylo v rozporu se zásadou *nulla poena sine lege*, jelikož je zapotřebí, aby byl druh sankce předvídan zákonem. Novelou zákona o přestupcích bylo změněno původní ustanovení § 80 přestupkového

jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby § 69 odst. 1. Dále se uvedou i jména a příjmení všech účastníků dle § 69 odst. 2 správní řád.

²⁷⁵ § 83 odst. 2 správního řádu

²⁷⁶ § 70 správní řád

²⁷⁷ § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu

²⁷⁸ § 13 odst. 3 správního řádu

²⁷⁹ § 71 odst. 3 písm. b) správní řád

²⁸⁰ § 80 správního řádu

²⁸¹ § 19 až § 26 správního řádu

²⁸² § 72 odst. 1 správní řád

²⁸³ BOHADLO, David; POTĚŠIL, Lukáš; POTMĚŠIL, Jan. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 2013, s. 101.

²⁸⁴ § 80 přestupkového zákona

zákon²⁸⁵, vychází z ustanovení § 25 odst. 2 správního řádu²⁸⁶, věta první, dle které se doručení písemnosti veřejnou vyhláškou provede tak, že písemnost, popřípadě oznámení o možnosti převzetí, se vyvěsí na úřední desce příslušného správního orgánu. Této možnosti doručení se užije v případě, že je písemnost doručována osobám neznámého pobytu, sídla, a kterým se prokazatelně nedaří písemnost doručovat. Dle této nové úpravy se bude postupovat v řízeních o přestupku, která byla zahájena po 1. 10. 2016. Další možností doručení písemnosti je prostřednictvím datové schránky, má-li jí účastník řízení zřízenou. Nejběžnějším způsobem doručení je však prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Pravidla pro doručování právníkům osobám se řídí ustanovením § 21 správního řádu²⁸⁷. Osoby uvedené v § 21 občanského soudního řádu²⁸⁸ nebo jiné osoby k tomu pověřené, jsou oprávněné přebírat písemnosti do vlastních rukou.

5.5.5 Náhrada nákladů řízení

Při projednávání přestupku vznikají správnímu orgánu náklady spojené s řízením, které má právo správní orgán dle § 79 přestupkového zákona²⁸⁹ od účastníků řízení požadovat. Tyto náklady je povinen uhradit občan, kvůli kterému bylo řízení zahájeno nebo zastaveno tzn. obviněný z přestupku a navrhovatel. Správní orgán dále řeší náklady vzniklé jiným subjektům řízení například svědkům, tlumočnickům, znalcům apod., které musí svůj nárok uplatnit do osmi dnů ode dne vzniku nákladů. Příkazní a blokové řízení je zkrácenou formou správního řízení, při kterém nevznikají žádné náklady, popřípadě minimální a z tohoto důvodu v nich nelze uložit povinnost k náhradě nákladů na řízení. Výše nákladů správního řízení je stanovena paušálně vyhláškou.²⁹⁰ Paušální částka je 1 000,- Kč, a pokud byl přibrán znalec, tak se částka zvyšuje o částku 1 500,- Kč, v případě znalce z oboru psychologie se jedná o částku 2 500,- Kč. Náklady za řízení mohou činit maximálně 6 000,- Kč.

²⁸⁵ § 80 přestupkového zákona

²⁸⁶ § 25 odst. 2 správního řádu

²⁸⁷ § 21 správního řádu

²⁸⁸ § 21 občanského soudního řádu

²⁸⁹ § 79 přestupkového zákona

²⁹⁰ Jde o vyhlášku č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb.

5.6 Zkrácená řízení

Kromě běžného řízení dále rozlišujeme zvláštní druhy řízení o přestupku. Mezi zvláštní druhy řízení o přestupku řadíme například řízení proti mladistvým osobám, osobám požívající výsad a imunit, osobám podléhajícím zvláštní pravomoci, řízení o návrhových přestupcích, blokové a příkazní řízení. Blokovému a příkaznímu řízení se budu dále věnovat.

Blokové řízení je zkráceným a zvláštním typem přestupkového řízení, které je upraveno § 84 přestupkového zákona²⁹¹. Využití tohoto řízení je hospodárné a rychlé, jelikož se jedná o okamžitý postih pachatele přestupkového jednání. Lze jej využít v případě, že věc nestačí vyřešit domluvou, pachatel je bezpečně zjištěn a s projednáním přestupku v blokovém řízení souhlasí. Toto zkrácené řízení se uplatňuje v okamžiku, kdy je pachatel přistižen při páchání přestupku, tak i kdykoliv během již zahájeného řízení dle zákonných podmínek. V případě, že pachatel přestupku s udělením pokuty nesouhlasí a přestupek je spolehlivě zjištěn, tak příslušný orgán podá oznámení o spáchání přestupku správnímu orgánu, který rozhodne v ústním jednání přestupkového řízení. V případě, že je zahájeno přestupkové řízení a správní orgán se rozhodne přestupek projednat v blokovém řízení, musí být řízení o přestupku zastaveno dle § 76 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona²⁹² nebo věc odložit dle § 66 odst. 3 písm. c) přestupkového zákona²⁹³. Jedinou sankcí v blokovém řízení je pokuta, jejíž maximální výše je 5 000,- Kč, přičemž u mladistvého pachatele přestupku je výše pokuty snížena na polovinu tj. 2 500,- Kč. V případě, že obviněný z přestupku pokutu nezaplatí v zákonem stanovené lhůtě, která je uvedena na pokutovém bloku, je tato částka vymáhána exekučními prostředky dle daňového řádu. Návrhové přestupky, ochranné opatření, rozhodnutí o náhradě škody a nákladech řízení nelze projednat v blokovém řízení. Oprávnění k uložení a vybírání blokových pokut mají jednotlivé správní orgány, do jejichž působnosti náleží projednávání přestupku. Dále sem patří orgány, které jsou uvedeny v § 86 přestupkového zákona²⁹⁴ nebo jimi pověřené osoby. Proti udělené pokutě se pachatel nemůže odvolat, jelikož svým podpisem dal souhlas s výši uložené pokuty a projednáním přestupku v blokovém řízení. Problémy nastávají při uplatnění opravného prostředku proti uložené blokové pokutě. Této problematice se věnoval Nejvyšší správní soudu ze dne

²⁹¹ § 84 přestupkového zákona

²⁹² § 76 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona

²⁹³ § 66 odst. 3 písm. c) přestupkového zákona

²⁹⁴ § 86 přestupkového zákona

6. 2. 2008, s. p. zn. 3 As 58/2007²⁹⁵, který vyslovil názor, že osoba obviněná z přestupku disponuje možností zahájit běžné přestupkové řízení, které se projevuje tím: „že osoba, jež se měla přestupku dopustit, buď považuje přestupek za spolehlivě zjištěný, nehodlá o něm vést takové řízení, v němž by byly posuzovány jak otázky skutkové, tak otázky právní, a souhlasí se sankcí, jež je jí v blokovém řízení ukládána, nebo přestupek nemá za prokázaný a nesouhlasí tedy se zaplacením pokuty, přičemž využívá svého práva, jež jí nelze odeprít, na zahájení správního řízení o přestupku“.²⁹⁶ Osoba podezřelá z přestupkového jednání svého práva na zahájení správního řízení v době uložení blokové pokuty nevyužila a souhlasila s vyřízením v blokovém řízení, ztrácí možnost podat ve věci odvolání. Dále tím přichází pachatel přestupku o možnost podat ve věci žalobu dle § 68 písm. a) soudního řádu správního²⁹⁷, jelikož v případě využití žaloby se předpokládá vyčerpání všech opravných prostředků. Souhlasem s vyřízením svého jednání pachatel přestupku v blokovém řízení souhlasil, čímž se tohoto práva vzdal. U přestupku, který byl projednáván v blokovém řízení, je v souladu s výše uvedenými důvody vyloučena i obnova řízení.²⁹⁸ Bloky vydává ministerstvo financí. Od 1. 1. 2013 došlo ke změně při vydávání pokutových bloků, které jsou v současné době propisovací a pachatel přestupku i oprávněná úřední osoba obdrží shodné rozhodnutí. Další výhodou je, že pokutový blok není vystaven na předem stanovenou nominální částku a výše pokuty se doplňuje do příslušné kolonky pokutového bloku. Novelou přestupkového zákona došlo k omezení možnosti projednávat recidivu v blokovém řízení dle § 84 odst. 4 přestupkového zákona²⁹⁹. Na základě novely zákona č. 204/2015 Sb.³⁰⁰, se při zjištění recidivy musí s pachatelem provést řízení před správním orgánem. V tomto řízení lze uložit pachateli přestupku sankci, která odpovídá závažnosti opakovaného přestupku. Toto omezení se vztahuje na přestupky, u kterých je zpřísněn postih recidivy. U ostatních přestupků lze vést blokové řízení i v případě, jestliže nedošlo k uplynutí dvanácti měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku, ze kterého byl obviněný uznán vinným. Správní orgán není povinen, v případě projednání přestupku domluvou, opatřit si opis z evidence přestupků. V případech, kdy nepostačí domluva, si musí správní orgán oprávněný řešit přestupek v blokovém řízení, opatřit opis z evidence přestupků dle

²⁹⁵ Nejvyšší správní soudu ze dne 6. 2. 2008, s. p. zn. 3 As 58/2007

²⁹⁶ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, s. p. zn. 6 As 49/2003.

²⁹⁷ § 68 písm. a) soudního řádu správního

²⁹⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, s. p. zn. 3 As 58/2007.

²⁹⁹ § 84 odst. 4 přestupkového zákona

³⁰⁰ Novela přestupkového zákona č. 204/2015 Sb.

§ 69 přestupkového zákona³⁰¹. Pokud zjistí z této evidence, že došlo ke spáchání přestupku opakovaně a nelze přestupek řešit v blokovém řízení, věc předá příslušnému správnímu orgánu stejně, jako by toto učinil v případě, že osoba nesouhlasila s projednáním přestupku v blokovém řízení.

Příkazní řízení je upraveno § 87 přestupkového zákona³⁰² a patří mezi zvláštní typ řízení, které bylo zavedeno za účelem zrychlení a zjednodušení projednání přestupků. Aby mohl správní orgán vydat příkaz obviněnému z přestupku, nesmí být pochyb, že se přestupku dopustil a věc nebyla vyřízena v blokovém řízení. V tomto typu řízení není třeba souhlasu obviněného, že se přestupkového jednání dopustil. V příkazním řízení nelze projednat návrhové přestupky, nároky na náhradu škody, přestupky páchané mladistvými osobami, které byly zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo mají omezenou způsobilost. Proti příkazu lze podat opravný prostředek tj. odpor. Lhůta pro podání odporu je 15 dnů ode dne doručení. Odpor lze podat u správního orgánu, který jej vydal. Pokud je odpor podán včas, tak dojde ke zrušení příkazu a správní orgán pokračuje v běžném řízení. V tomto řízení již platí zákaz reformace *in peius*, což znamená, že obviněnému se nesmí být uložena sankce vyšší nebo jiný druh sankce, než v původním příkazu. Kvalifikaci skutku lze změnit, ale nesmí dojít k uložení přísnější sankce v neprospěch pachatele.³⁰³ Příkaz má písemnou formu, a pokud jsou splněny podmínky pro příkazné řízení, tak má správní orgán právo tento příkaz vydat. Lze jím uložit napomenutí nebo pokutu, kdy maximální výše pokuty činí 10 000,- Kč.

5.7 Opravné prostředky

U rozhodování správního orgánu můžou vzniknout nesprávnosti nebo nedostatky, například jde o právní hodnocení a zjišťování skutkového stavu. Přestupkové řízení se stejně jako správní řízení řídí zásadou dvojinstančnosti, jejímž důsledkem je možnost podání opravného prostředku k přezkoumání prvoinstančního rozhodnutí v případě, že účastníci řízení nejsou spokojeni s rozhodnutím správního orgánu. Tyto opravné prostředky chrání účastníka před nesprávností nebo nezákonností rozhodnutí. Opravné prostředky dělíme na řádné a mimořádné a dělí se dle toho, jaké rozhodnutí jím je napadeno tj. rozhodnutí, které nenabýlo právní moci či pravomocné rozhodnutí. Řádnými opravnými prostředky

³⁰¹ § 69 přestupkového zákona

³⁰² § 87 přestupkového zákona

³⁰³ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2009, s. p. zn. 8 As 5/2009.

jsou odvolání, rozklad a odpor, v případě příkazního řízení. Mimořádné opravné prostředky směřují proti pravomocnému rozhodnutí, jedná se o obnovu řízení, které bylo zahájeno na návrh a nové rozhodnutí. Mezi mimořádné opravné prostředky bývají řazeny i obnovy řízení nařízené z moci úřední a přezkumné řízení. Bylo by vhodnější tyto instituty označit jako dozorčí prostředky, jelikož podání návrhu na jejich zahájení není v dispozici účastníků řízení, ale je uplatňováno z moci úřední. Jednotlivá rozhodnutí správních orgánů mohou být přezkoumány soudem.

5.7.1 Řádné opravné prostředky

Odvolání

Odvolání je nejběžnějším opravným prostředkem, který je upraven v § 81 až § 93 správního řádu³⁰⁴, a § 81 až § 83 přestupkového zákona³⁰⁵. V zásadě lze uplatnit proti každému rozhodnutí a usnesení odvolání. Účastník řízení smí proti rozhodnutí správního orgánu podat odvolání, ale každý z nich jej smí učinit v jiném rozsahu. V plném rozsahu se smí odvolat pouze obviněný z přestupku a u mladistvých jeho zákonný zástupce nebo orgán vykonávající sociálněprávní ochranu dětí. Obecně se lze odvolat proti jednotlivým výrokům rozhodnutí, výroku rozhodnutí nebo jeho vedlejším ustanovením, nikoliv však proti odůvodnění. Pokud jde o adhezní řízení, může se odvolat poškozený, ale jen ve věci náhrady způsobené škody. Vlastník zabrané věci se smí odvolat jen proti té části rozhodnutí, ve které se vyslovuje zabránění věci. Pokud se ve věci jedná o návrhové přestupky, tak se smí navrhopatel odvolat proti části rozhodnutí, které se týká vyslovení viny obviněného nebo ve věci povinnosti nahradit náklady za řízení, které jsou založené zastavením řízení dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a), b), c) nebo j) přestupkového zákona³⁰⁶, tedy se může navrhopatel odvolat i proti rozhodnutí o zastavení řízení. Dle ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu³⁰⁷ musí odvolání splňovat všechny obecné náležitosti, ale také musí obsahovat zvláštní náležitosti uvedené v § 82 odst. 2 správního řádu³⁰⁸ jinak je odvolání neplatné. Mezi údaje uvedeného ustanovení patří například, proti komu rozhodnutí směřuje, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy, rozsah jeho napadení, nesprávnost rozhodnutí

³⁰⁴ § 81 až § 93 správního řádu

³⁰⁵ § 81 až § 83 přestupkového zákona

³⁰⁶ § 76 odst. 1 písm. a), b), c) nebo j) přestupkového zákona

³⁰⁷ § 37 odst. 2 správního řádu

³⁰⁸ § 82 odst. 2 správního řádu

či řízení, které mu předcházelo.³⁰⁹ Lhůta, pro kterou lze odvolání podat, je patnáct dnů ode dne oznámení rozhodnutí o přestupku. Aby byla dodržena procesní lhůta, musí být odvolání podáno správnímu orgánu, který má povinnost podání doručit tj. zejména držiteli poštovní linky, maximálně do posledního dne jejího běhu. Pokud je odvolání podáno včas, má rozhodnutí o odvolání dle § 85 odst. 1 a 2 správního řádu³¹⁰ odkladný účinek, který nelze vyloučit. V ustanovení § 81 odst. 5 přestupkového zákona³¹¹ je uvedeno, kdy vyloučení odkladného účinku nelze.³¹² S odvoláním je spjaté ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu³¹³, ve kterém je zakotvena zásada koncentrace řízení. Na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115³¹⁴ bylo dovozeno, že: „*Obviněný z přestupku může uplatňovat nové skutečnosti a navrhopat nové důkazy (§ 73 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) i v odvolání; omezení stanovené v § 82 odst. 4 správního řádu z roku 2004 na řízení o přestupku nedopadá.*“ Tento názor se opírá o ustanovení § 73 odst. 2 přestupkového zákona³¹⁵, na základě kterého má obvinění z přestupku se vyjádřit ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, navrhopat důkazy pro svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. Uvedená práva nejsou omezena časově, ale náležejí obviněnému po celou dobu přestupkového řízení. Správní úřad nesmí odmítnout provést na návrh obviněného z přestupku, s ohledem na vyšetřovací zásadu, prošetření důkazu, které by mohly vést k objasnění věci. Mezi další specifika odvolání v přestupkovém řízení je zakázána reformace *in peius*, která je vyjádřena v ustanovení § 82 přestupkového zákona³¹⁶, která zní následovně: „*V odvolacím řízení nemůže správní orgán změnit uloženou sankci v neprospěch obviněného z přestupku.*“ Dle této citace je patrné, že se zákaz změny uložené sankce, týká pouze obviněného z přestupku a nelze tento zákaz reformace uplatnit proti ostatním účastníkům. V obecné úpravě správního řádu jsou obsaženy možnosti vyloučení reformace *in peius* pro případ, že by odvolání podal jiný účastník řízení, jehož zájmy nejsou shodné či napadené rozhodnutím v rozporu s jiným veřejným zájmem či právními předpisy.

³⁰⁹ Pokud není v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu je napadáno rozhodnutí, platí, že se odvolatel domáhá zrušení celého rozhodnutí § 82 odst. 2 správní řád. U účastníků, u nichž není možné domáhat se zrušení celého rozhodnutí, se má za to, že je napadána, ta část rozhodnutí, která je jimi dle zákona napadnutelná.

³¹⁰ § 85 odst. 1 a 2 správního řádu

³¹¹ § 81 odst. 5 přestupkového zákona

³¹² Také § 83 zákona o přestupcích stanoví pro případ přezkumu rozhodnutí o přestupku soudem, že správní orgán vyhovějí žádosti o odložení výkonu rozhodnutí, v případě že o to účastník požádá.

³¹³ § 82 odst. 4 správního řádu

³¹⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115

³¹⁵ § 73 odst. 2 přestupkového zákona

³¹⁶ § 82 přestupkového zákona

Dle ustanovení § 90 odst. 3 správního řádu³¹⁷, se nevztahuje odvolání pouze na osobu, která odvolání podala, ale i na účastníka, který tak neučinil, se zákaz reformace neuplatní.³¹⁸ Ustanovení § 82 přestupkového zákona³¹⁹ se vztahuje pouze na uloženou sankci a odvolací orgán smí rozhodnout v neprospěch obviněného, ohledně náhrady nákladů za řízení či způsobené škody.³²⁰ Zákaz reformace *in peius* se nevztahuje na ochranná opatření, ačkoliv jde o opatření sankční povahy. Pokud to není zapotřebí, tak by odvolací orgán neměl ochranné opatření v odvolacím řízení zpříšňovat.³²¹ Je-li v přestupkovém řízení rozhodnutí odvolacím orgánem změněno, je nesporný zákaz reformace *in peius*. V odborné literatuře je také rozdílně vnímána otázka reformace *in peius*, zda ji použít i tehdy, pokud odvolací orgán rozhodnutí zruší a vrátí věc k novému projednání.³²² Na základě úpravy obsažené v ustanovení § 264 odst. 2 trestního řádu³²³ se nabízí otázka, zda analogie *iuris* je ve prospěch obviněného.³²⁴ V praxi se však dává přednost opačnému výkladu, kdy absenci ustanovení zakazující reformaci *in peius* v novém řízení, které navazují na vrácení odvolacím orgánem, není vnímáno jako mezera v právu, ale jako záměr zákonodárce.³²⁵

Odpor

Odpor smí v přestupkové řízení uplatnit proti uloženému příkazu v příkazním řízení pouze obviněný z přestupku a to ve lhůtě patnácti dnů od jeho doručení. Pokud je odpor podán v zákonem stanovené lhůtě, je vydaný příkaz zrušen a správní orgán pokračuje v klasickém přestupkovém řízení. Je-li odpor podán po zákonem stanovené lhůtě, bude toto opožděné podání považováno za podnět pro zahájení přezkumného řízení. V případě, že je podán odpor správnímu orgánu, tak tento správní orgán nesmí uložit vyšší sankci nebo jiný druh sankce, než které byly v příkaze uvedeny, s výjimkou napomenutí.

³¹⁷ § 90 odst. 3 správního řádu

³¹⁸ JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*. 2013, s. 449.

³¹⁹ § 82 přestupkového zákona

³²⁰ MATES, Pavel; PIPEK, Jiří. Úvahy nad zákazem reformace *in peius* ve správním právu trestním. *Právní rozhledy*. 1995. roč. 3, č. 11, s. 439-440.

³²¹ JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*. 2013, s. 450.

³²² Srov. JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*. 2013, s. 448 a MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*. 2010, s. 36.

³²³ § 264 odst. 2 trestního řádu

³²⁴ BOHADLO, David; POTĚŠIL, Lukáš; POTMĚŠIL, Jan. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 2013, s. 84.

³²⁵ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 28. 1. 2009, s. p. zn. III. ÚS 880/08.

5.7.2 Mimořádné opravné prostředky

Obnova řízení, nové rozhodnutí ve věci

Obnova řízení je chápána jako mimořádný opravný prostředek, i když je zahájeno řízení na žádost. Pokud je řízení zahájeno z moci úřední, je obnova řízení dozorcím prostředkem. Na základě taxativně uvedených důvodů v § 100 odst. 1 správního řádu³²⁶ lze znovu rozhodnout ve věci, která byla ukončena pravomocným rozhodnutím. Na nařízení obnovy či povolení navazuje obnovné řízení, které je ukončeno novým rozhodnutím. Pro uplatnění institutu se vychází z obecné úpravy správního řádu.³²⁷ Každý účastník řízení má právo požádat o obnovu řízení, objevily se nové důkazy či skutečnosti, které lze uplatnit v původním řízení, a jsou ve prospěch účastníka, který je dříve uplatnit nemohl. Dále lze obnovu řízení uplatnit, byly-li důkazy v původním řízení vykonány, ale ukázalo se, že jsou založené na lži. Jako poslední důvod obnovy řízení je skutečnost, že vydané rozhodnutí v řízení, které se má obnovit, bylo změněno či zrušeno a tyto důkazy nebo rozhodnutí by mohli být důvodem pro odlišné řešení předmětné otázky rozhodnutí. Obnovu řízení z moci úřední lze zahájit za předpokladu, že byly splněny některé shora uvedené důvody a obnova řízení je ve veřejném zájmu. Žádost o obnovu řízení smí účastník řízení podat kterémukoliv správnímu orgánu, který ve věci rozhodoval v tříměsíční lhůtě. Lhůta se počítá ode dne, kdy byly zjištěny důvody pro obnovu řízení, ale nejpozději do tří let od dne právní moci rozhodnutí. O obnově řízení rozhoduje správní orgán prvního stupně, ale pokud proběhlo odvolací řízení, tak o obnově řízení rozhodne správní orgán v posledním stupni. Žádost o obnovu řízení nemá z pravidla odkladný účinek. Výjimkou jsou případy uvedené v § 100 odst. 6 správního řádu³²⁸. Vydané rozhodnutí o zamítnutí obnovy řízení zasílá správní orgán pouze žadateli, který má jako jediný právo se proti němu odvolat. Dle § 101 správního řádu³²⁹ lze u taxativně uvedených důvodů prolomit zásadu *non bis in idem* a ve věci provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí. Lhůta pro vydání nového rozhodnutí není stanovena.³³⁰ Pravidla společná pro obnovení řízení a řízení o novém rozhodnutí jsou uvedeny v § 102 správního řádu³³¹, které řeší například otázku zastavení řízení, účastenství a dále ukládají správnímu orgánu šetřit v novém řízení.

³²⁶ § 100 odst. 1 správního řádu

³²⁷ Srovnání § 100 až § 102 správní řád

³²⁸ § 100 odst. 6 správního řádu

³²⁹ § 101 správního řádu

³³⁰ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád. Komentář* 3. 2009. s. 381.

³³¹ § 102 správního řádu

Přezkumné řízení

Přezkumné řízení je upraveno § 94 až § 99 správního řádu³³². Dle ustanovení § 94 a násl. správního řádu³³³ bývá někdy přezkumné řízení nesprávně považováno za mimořádný opravný prostředek. Jedná se však o dozorčí prostředek, jelikož není zahájen na žádost, ale z moci úřední a účastník řízení může na nezákonnost rozhodnutí podnětem poukázat.³³⁴ U přezkumného řízení se užije úprava obsažená ve správním řádě. K zahájení přezkumného řízení dojde vydáním usnesení, na které je stanovena dvouměsíční doba pro vydání, která běží ode dne, kdy se správní orgán dozvěděl, nejpozději lze však vydat do šesti měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí.³³⁵ Pokud zjistil správní orgán, že nedošlo k porušení právního předpisu, řízení se usnesením zastaví. Je-li ale rozhodnutí v rozporu, tak se rozhodnutí zruší, změní nebo popřípadě zruší a věc vrátí.³³⁶ Po uplynutí prekluzivní lhůty zaniká odpovědnost za přestupek a lze vést přezkumné řízení. Přezkumné řízení lze vést v případě, že byly shledány důvody nezákonnosti rozhodnutí a lze zrušit pouze napadené rozhodnutí. Dle § 20 odst. 1 přestupkového zákona³³⁷ nelze po uplynutí prekluzivní doby provádět změny v rozhodnutí, popřípadě jeho zrušení a vrácení věci.³³⁸ Orgán příslušný k vedení přezkumného řízení je orgán nadřízený správnímu orgánu, který vydal rozhodnutí.

5.8 Soudní přezkum

Vnitrostátní základ soudního přezkumu rozhodnutí vydaných orgány veřejné správy se nachází v čl. 36 odst. 2 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů³³⁹. V čl. 6 odst. 1 Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“)³⁴⁰, je zakotven soudní přezkum na mezinárodní úrovni, který se vztahuje mimo jiné i na řízení o přestupcích.³⁴¹ K přezkumu rozhodnutí

³³² § 94 až § 99 správního řádu

³³³ § 94 a násl. správního řádu

³³⁴ JEMELKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. *Správní řád. Komentář*. 3. 2011, s. 388.

³³⁵ § 85 odst. 5 přestupkového zákona ve spojení s § 96 odst. 1 správní řád

³³⁶ § 97 odst. 1 a 3 správní řád

³³⁷ § 20 odst. 1 přestupkového zákona

³³⁸ JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 2. 2013, s. 126.

³³⁹ čl. 36 odst. 2 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů

³⁴⁰ čl. 6 odst. 1 Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

³⁴¹ K subsumpci řízení o přestupcích pod soudní přezkum zakotvený čl. 6 odst. 1 EÚLP srov. Působnost Rady Evropy. Ústavní soud k tomu uvádí „Z hlediska judikatury Evropského soudu pro lidská práva lze tedy řízení o přestupku, jehož spáchání bylo stěžovateli kladeno za vinu, považovat za řízení, v němž se rozhodovalo o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Tomuto závěru svědčí v první řadě všeobecná povaha

dochází ve správním soudnictví, a proto se zde bude postupovat dle soudního řádu správního, dle kterého lze proti rozhodnutí o přestupku podat žalobu dle § 4 odst. 1. písm. a) soudního řádu správního³⁴². Žalobu lze podat až po vyčerpání všech řádných opravných prostředků ve správním řízení, což je uvedeno v § 5 soudního řádu správního³⁴³. Lhůta pro podání žaloby je dva měsíce od oznámení rozhodnutí. Dle § 83 odst. 1 soudního řádu správního³⁴⁴, může účastník řízení požádat o odložení výkonu rozhodnutí. Krajské soudy jsou věcně příslušnými v řízení o žalobě a místně příslušným je ten, v jehož obvodu má správní orgán sídlo, který rozhodl ve věci v posledním stupni. Krajské soudy provádí přezkum napadeného rozhodnutí z hlediska formální i obsahové stránky. V případě, že dojde ve správním soudnictví k přezkoumání rozhodnutí, tak o tomto rozhoduje specializovaný senát, který je složený z předsedy a dvou soudců příslušného krajského soudu,³⁴⁵ v jehož obvodu se nachází sídlo správního orgánu, který ve věci vydal v prvním stupni rozhodnutí. Pokud nedojde k zamítnutí žaloby správním soudem,³⁴⁶ má možnost napadené rozhodnutí zrušit nebo žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Pro přestupkové řízení je také významné ustanovení § 78 odst. 2 soudního řádu správního³⁴⁷, ve kterém je soudu umožněno přistoupit k upuštění nebo ke snížení sankce, byla-li sankce uložena zjevně v nepřiměřené míře a nejsou dány důvody pro její zrušení. Proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu lze podat ve dvoutýdenní lhůtě kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, popřípadě lze také využít možnost obnovy řízení. Dle ustanovení § 153 správního řádu³⁴⁸ ve spojení s § 62 soudního řádu správního³⁴⁹ je umožněna možnost správnímu orgánu uspokojit účastníka řízení poté, co napadl pravomocné rozhodnutí o přestupku žalobou ve správním soudnictví. Pokud účastník sdělí soudu, že je již uspokojen, tak má soud za to, že se tímto vzdává práva na odvolání či rozklad a řízení se zastaví.

přestupků a řízení o nich: zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je obecným právním předpisem pro postih protispoločenských činů v nejrůznějších odvětvích práva. Pro tento závěr hovoří dále punitivní povaha i tvrdost sankcí, které za spáchání přestupků mohou být uloženy;... V úvahu je třeba vzít i subsidiární poměr trestných činů k přestupkům (přestupek a trestný čin se odlišují především intenzitou újmy způsobené chráněnému společenskému zájmu). Konečně i pojem správní trestání, jímž je v nauce označován podbor správního práva, do něhož spadá i přestupkové právo, ospravedlňuje závěr, že obvinění z přestupku je svou povahou obviněním trestním.“ (Nález Ústavního soudu ČR ze dne 11. 3. 2004, s. p. zn. II. ÚS 788/02).

³⁴² § 4 odst. 1. písm. a) soudního řádu správního

³⁴³ § 5 soudního řádu správního

³⁴⁴ § 83 odst. 1 soudního řádu správního

³⁴⁵ § 31 odst. 1 soudního řádu správního

³⁴⁶ Blíže k odmítnutí žaloby § 46 soudního řádu správního.

³⁴⁷ § 78 odst. 2 soudního řádu správního

³⁴⁸ § 153 správního řádu

³⁴⁹ § 62 soudního řádu správního

S ohledem na čl. 40 odst. 6 č. 2/1990 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů³⁵⁰ i § 7 odst. 1 přestupkového zákona³⁵¹ judikatura konstatovala následující: „povinnost soudu přihlédnout při posuzování zákonnosti napadeného správního rozhodnutí nejen k hmotněprávní úpravě deliktní odpovědnosti, která platila v době rozhodování správního orgánu, nýbrž i k úpravě, platné a účinné v době rozhodování soudu, je-li to pro pachatele příznivější.“^{352,353} Ve správním soudnictví se uskutečňuje přezkum rozhodnutí ve věcech správního trestání. Ve správním trestání jde o vztah mezi obviněným a veřejnou mocí, která chrání veřejný zájem.³⁵⁴ Tyto vztahy jsou charakteristické metodou administrativně právní regulace, která spočívá v mocenské převaze subjektů veřejné správy, jakožto nositelů veřejné moci.

³⁵⁰ čl. 40 odst. 6 č. 2/1990 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod

³⁵¹ § 7 odst. 1 přestupkového zákona

³⁵² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 13. 6. 2008, č. j. 2 As 9/2008-77.

³⁵³ Blíže srov. BOHADLO, David; POTĚŠIL, Lukáš; POTMĚŠIL, Jan. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 2013, s. 122-125.

³⁵⁴ BOHADLO, David; POTĚŠIL, Lukáš; POTMĚŠIL, Jan. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 2013, s. 117.

6 Praktická část

6.1 Statistické podklady

Komise k projednávání přestupku města Žatec, vykonává činnost ve svém územním obvodu a pro další obce, se kterými má uzavřenou veřejnoprávní smlouvu a zpracovává přestupkovou agendu. Jedná se například o obce Radíčeves, Milčeves a Bezděkov. Statistické údaje za období 2011 až k 15. 11. 2016 byly poskytnuty JUDr. A. H., předsedkyní přestupkové komise Městského úřadu Žatec. Tyto výkazy Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů pro dané roky jsou uvedeny v příloze. Na základě těchto získaných podkladů jsem vyhotovila stručné a přehledné tabulky, ve kterých jsou uvedeny jednotlivé druhy přestupků, roky, druh ukončení přestupku, popřípadě druh uložené sankce.

Tabulka č. 1 – Projednané přestupky dle jednotlivých ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Rok		2011	2012	2013	2014	2015	k 15.11.2016
Přestupky proti občanskému soužití	§ 49 odst. 1 písm. a)	15	11	3	7	10	9
	§ 49 odst. 1 písm. b)	1	9			4	3
	§ 49 odst. 1 písm. c)	110	79	124	144	105	143
Celkem		126	99	127	151	121	155
Přestupky proti majtku	§ 50 odst. 1 písm. a)	88	88	101	75	61	138
	§ 50 odst. 1 písm. b)	1	5	14	12	16	35
	§ 50 odst. 1 písm. c)			1	1	2	1
Celkem		89	93	116	88	79	174
Přestupky proti veřejnému pořádku	§ 47	7	11	8	16	20	46
	§ 47b						
	§ 48				10	1	2
Celkem		7	11	8	26	21	48

Zdroj: Městský úřad Žatec

Z předložených statistických údajů v tabulce vyplývá, že přestupková komise nejčastěji projednává přestupky proti majetku dle § 50 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona³⁵⁵. Na druhém místě jsou přestupky proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona³⁵⁶. Dle shora uvedených dat je zřejmé, že v roce 2016 došlo k pozvolnému nárůstu páchaných přestupků. Jednotlivé souhrnné částky za uložené pokuty byly ve stanovené lhůtě uhrazeny dobrovolně pouze 48 % a dlouhodobá úspěšnost exekučních řízení ve věci pohledávek odboru investic, správy majetku se pohybuje okolo 22 %, což je nízká úspěšnost.

³⁵⁵ § 50 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona

³⁵⁶ § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona

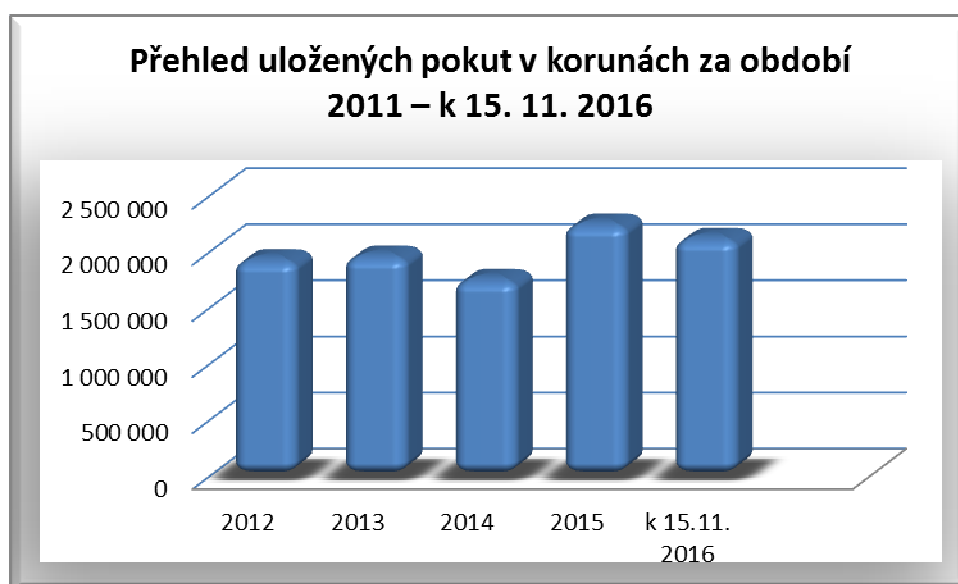
Tabulka č. 2 – Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů

Rok		2011	2012	2013	2014	2015	k 15.11.2016
Ve správním řízení vyřízeno uložením sankce	napomenutí	2	2	3	8	3	3
	pokuta	141	141	168	138	168	119
	zákaz činnosti	94	82	82	74	95	62
	propadnutí věci		3	2		6	2
	zastavení řízení	124	115			80	
	celkem projednáno	267	258	318	282	251	113
Počet uložených ochranných opatření	omezující opatření						
	zabrání věci	8	2		3		
Počet případů, ve kterých bylo rozhodováno o náhradě škody		14	7	7	7	8	4
V blokovém řízení		203	241	212	150	174	151
v příkazním řízení	napomenutím	8	13	7	15	13	6
	pokutou	260	221	255	256	330	305
Odloženo		158	217	336	321	406	426
Postoupeno		72	60	27	32	22	42
Přesunuto do dalšího období		245	273	271	285	298	275
V běžném roce uloženo na pokutách	počet	620	603	635	544	672	612
	v Kč	2 407 365 Kč	1 938 706 Kč	1 970 200 Kč	1 761 600 Kč	2 255 900 Kč	2 128 534 Kč
Odvolací řízení	počet podaných odvolání v I. stupni řízení	16	11	9	9	12	8
	počet potvrzených rozhodnutí	11	6	5	5	4	4
	počet zrušených rozhodnutí	2		2	3	3	2
	počet zrušených rozhodnutí a vrácených k novému projednání	3	5	2	1	5	2
Celkový počet došlých přestupků během roku k vyřízení		1044	1006	1063	988	1066	1045

Zdroj: Městský úřad Žatec

Komise k projednání přestupku města Žatec za každý z uvedených roků více jak 30 % přestupků odložila. Nejčastějším důvodem odložení věci bylo nepodání návrhu na zahájení řízení u návrhových přestupků dle § 66 odst. 3. písm. f) přestupkového zákona³⁵⁷ či byl pachatel neznámý dle § 66 odst. 3 písm. g) přestupkového zákona³⁵⁸. K zastavení řízení docházelo nejčastěji dle § 76 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona³⁵⁹, jelikož obviněnému nebylo protiprávní jednání prokázáno. Některé přestupky byly komisi oznámeny či postoupeny na konci roku a nepodařilo se je v daném roce zahájit či projednat, a proto byly tyto přestupky převedeny do následujícího období. Na základě shora uvedených údajů, má přestupková komise města Žatec přestupků došlých k projednání dost. Statistiky však nevykazují rostoucí ani klesající tendenci v oblasti došlých přestupků, počtu uložených sankcí či sumy uložených pokut.

Graf č. 1 - Přehled uložených pokut v korunách za období 2011 – k 15. 11. 2016

Zdroj: Vlastní zpracování

Součástí grafu je údaj v korunách českých a předmětný rok. Všechny vyinkasované peníze z blokových řízení jsou příjmem do rozpočtu města Žatec. Městský rozpočet se skládá z příjmů a výdajů, které zabezpečují chod města a přilehlých obcí v územním obvodu Žatec. Příjmy rozpočtu města Žatec jsou tvořeny například z místních poplatků, uložených blokových pokut, nákladů na řízení apod. V roce 2011 Městský úřad Žatec uložil v blokových

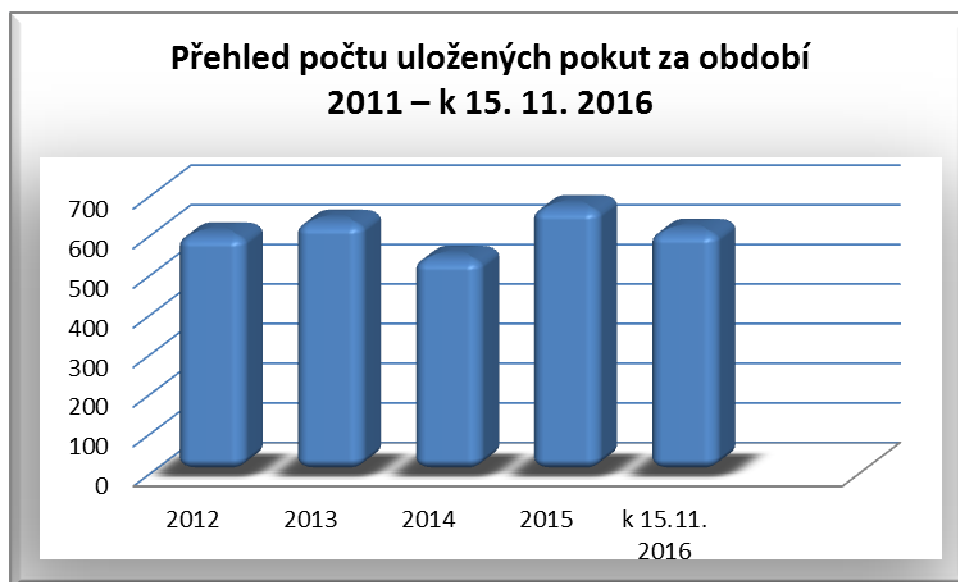
³⁵⁷ § 66 odst. 3. písm. f) přestupkového zákona

³⁵⁸ § 66 odst. 3 písm. g) přestupkového zákona

³⁵⁹ § 76 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona

pokutách částku 2 407 365,- Kč. Ze shora vyhotoveného grafu je patrné, že za období 2011 až k 15. 11. 2016 byla uložena největší částka v blokovém řízení v roce 2011. V roce 2012 uložil Městský úřad Žatec v blokovém řízení částku 1 938 706,- Kč. Jedná se o druhé nejnižší období z daných přehledů. V roce 2013 uložil Městský úřad Žatec v blokových řízeních částku 1 970 200,- Kč. Tento rok je takřka totožný s předchozím rokem. V roce 2014 uložil Městský úřad Žatec v blokových řízeních částku 1 761 600,- Kč. Jedná se o nejnižší částku, která byla za sledované období uložena. V roce 2015 uložil Městský úřad Žatec v blokových řízeních částku 2 255 900,- Kč. Toto období je druhé nejvyšší. K 15. 11. 2016 uložil Městský úřad Žatec v blokových řízeních částku 2 128 534,- Kč. Toto období ještě nebylo ukončeno, ale již teď je patrné, že bude na konci roku 2016 přibližně na stejné úrovni jako předchozí rok.

Graf č. 2 - Přehled uložených pokut za období 2011 – k 15. 11. 2016

Zdroj: Vlastní zpracování

Součástí shora uvedeného grafu, je celkový počet uložených pokut a předmětný rok. Z grafu je patrné, že v roce 2015 bylo uloženo největší množství sankcí, které byly řešeny ve zkráceném řízení. Druhý největší počet uložených pokut byl v roce 2013. Nejnižší počet uložených pokut naopak v roce 2014. Jedná se o celkový nejnižší stav, a to jak v korunách, tak i v počtu uložených pokut.

6.2 Rozbor vybraných přestupků

Přestupek proti veřejnému pořádku dle § 47 přestupkového zákona³⁶⁰

Novelou zákona došlo k doplnění skutkové podstaty do přestupku proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona³⁶¹, dle kterého se přestupku dopustí ten, do maří vykazání z obydlí, které bylo provedené na základě jiného právního předpisu či rozhodnutí soudu dle zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních³⁶². Tímto se dotčené osobě ukládá povinnost obviněnému opustit společné obydlí, bezprostřední okolí a zdržet ve vstupu do něj. Dále se musí zdržet styku s dotčenou osobou a navazovat s ní kontakt. Odlišujícím znakem od trestného činu dle § 337 odst. trestního zákoníku³⁶³ je skutečnost, že se pachatel musí opakovaně či závažným jednáním dopustit úmyslně a tak, aby jím zmařil vykazání či předběžné opatření. Tyto znaky skutkové podstaty musí být splněny, aby se jednalo o trestný čin. Závažným jednáním se rozumí intenzivnější jednání, které vyvolávají u ohrožené osoby obavu o svobodu či důstojnost, zdraví nebo život. Za opakované jednání lze považovat takové, ke kterému došlo alespoň podruhé, ale nemusí jít o stejné jednání či závažný útok. U přestupku se nevyžaduje závažné, opakované či úmyslné jednání. Jde o méně závažné jednání oproti trestnému činu dle § 337 odst. 2 trestního zákoníku³⁶⁴, kterým pachatel z nedbalosti či úmyslně maří předběžné opatření či vykazání. Orgán, který je způsobilý tuto věc posoudit, je zejména státní zástupce. Pokud dojde státní zástupce k závěru, že se nejedná o trestný čin, tak je správní orgán tímto názorem vázán a bude věc řešit jako přestupek. Na základě usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 5. 2013. č. j. 11Tdo 353/2013-30³⁶⁵, vztahujícího se na trestný čin dle § 337 odst. 2 trestního zákoníku³⁶⁶ plyne, že vykonatelnost předběžného opatření soudu dle § 76b odst. 1 a § 76d písm. a) občanského soudního řádu³⁶⁷, na základě kterého byl obviněnému uložen zákaz styku s poškozenou osobou, nastává dnem vydání zákazu. K naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty trestného činu postačí, když byl s tímto rozhodnutím o nařízení a povinnostmi z tohoto vyplývajícími soudem seznámen, byť i neformálním způsobem. Toto vyrozumění však nesmí vzbuzovat pochybnosti o znalosti obsahu např. telefonního hovoru se soudním

³⁶⁰ § 47 přestupkového zákona

³⁶¹ § 47 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona

³⁶² zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

³⁶³ § 337 odst. trestního zákoníku

³⁶⁴ § 337 odst. 2 trestního zákoníku

³⁶⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 5. 2013. č. j. 11Tdo 353/2013-30

³⁶⁶ § 337 odst. 2 trestního zákoníku

³⁶⁷ § 76b odst. 1 a § 76d písm. a) občanského soudního řádu

vykonavatelem. Tyto obdobné závěry lze vztáhnout i na přestupky dle § 47 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona³⁶⁸. Dále došlo k dílčím změnám skutkových podstat v § 47 odst. 1 písm. g, h) přestupkového zákona³⁶⁹. V § 47 odst. 1 písm. g) přestupkového zákona³⁷⁰, se přestupku dopustí ten, kdo cestou na organizované utkání, v jeho místě či cestou z utkání má obličej zakrytý takovým způsobem, že znemožní či ztíží jeho identifikaci. S účinností 1. 10. 2016 došlo také ke změně vymezení doby nočního klidu v § 47 odst. 6 přestupkového zákona³⁷¹. Doba nočního klidu je vymezena shodně v době od 22:00 hodin do 06:00 hodin, ale připouští se zde změna nočního klidu, která je upravena obcí prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, na základě které bude moci obec ve výjimečných případech upravit dobu nočního klidu kratší nebo žádnou. Jde například o slavnosti, rodinné a společenské akce. Z nálezu Ústavního soudu s. p. zn. Pl. ÚS 4/16 ze dne 7. 6. 2016³⁷², se ve výjimečných případech doba nočního klidu stanoví v obecně závazné vyhlášce obce žádná nebo kratší. Musí být však vymezena natolik určitě, aby lidé mohli počet a rozložení částečně či úplně probdělých nocí předvídat. Vymezení výjimečných případů nelze vázat na danou pořadatelskou akci, byť by jí byla i obec.

Přestupek proti občanskému soužití dle § 49 přestupkového zákona³⁷³

V § 49 přestupkového zákona³⁷⁴ došlo ke sjednocení skutkových podstat, které jsou dosud upraveny odstavcem 1 písmena b) a c)³⁷⁵. V ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona³⁷⁶, bylo postihováno ublížení na zdraví a to i z nedbalosti, pokud se nejednalo o trestný čin. V ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona³⁷⁷, bylo postihováno dobré ublížení na zdraví, ale za podmínky úmyslného jednání. Předchozí zákon neobsahoval pravidlo pro ublížení na zdraví či drobného ublížení na zdraví. Z tohoto důvodu byla ponechána pouze skutková podstata ublížení na zdraví spáchané jak z nedbalosti tak i úmyslně, ale nesmí se jednat o trestný čin. Skutková podstata přestupku dle

³⁶⁸ § 47 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona

³⁶⁹ § 47 odst. 1 písm. g, h) přestupkového zákona

³⁷⁰ § 47 odst. 1 písm. g) přestupkového zákona

³⁷¹ § 47 odst. 6 přestupkového zákona

³⁷² Nález Ústavního soudu s. p. zn. Pl. ÚS 4/16 ze dne 7. 6. 2016

³⁷³ § 49 přestupkového zákona

³⁷⁴ § 49 přestupkového zákona

³⁷⁵ § 49 odst. 1 písm. b) a c) přestupkového zákona

³⁷⁶ § 49 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona

³⁷⁷ § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona

§ 49 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona³⁷⁸, bude odpovídat svým popisem objektivní stránky skutkové podstatě trestného činu dle § 146 trestního zákoníku³⁷⁹. Pro trestný čin je pojem ublížení na zdraví definován v § 122 trestního zákoníku³⁸⁰ na základě této definice jde o stav záležející na poruše zdraví či jiném onemocnění, kterým došlo k porušení normativních tělesných či duševních funkcí, na základě kterých došlo, nikoliv jen po krátkou dobu, k znesnadnění obvyklého způsobu života poškozeného, a které si vyžádalo lékařské ošetření. Ne každá porucha zdraví je ublížením na zdraví ve smyslu trestního zákoníku. Nepostačí zde přechodné bolesti, nevolnost, modřiny, drobné oděrky apod. Nedostačující jsou i duševní pocity poškozeného bez jejich objektivizace například znaleckým posudkem či lékařské zprávy ošetřujícího lékaře. Zdravotní stav se musí vyznačovat například dlouhotrvajícími bolestmi, nespavostí, nechutenstvím, horečkami, omezením pohyblivosti apod. Patří sem i pracovní neschopnost poškozeného, ale ta není v tomto případě jediným kritériem. Musí být zohledněny všechny okolnosti případu a každý případ musí být posuzován komplexně a individuálně. Pokud nebude ublížení na zdraví dosahovat této výše uvedené intenzity, nebude se jednat o trestný čin ale o přestupek. V ustanovení § 49 odst. 1 písm. e) přestupkového zákona³⁸¹, došlo ke změně dikce „působí“ na „způsobí“, na základě které se nebude vyžadovat k naplnění skutkové podstaty vícero útoků ze strany pachatele jako doted, ale postačí jednorázový útok.

Přestupek proti majetku dle § 50 přestupkového zákona³⁸²

U přestupků proti majetku dle § 50 přestupkového zákona³⁸³ byly jednotlivé skutkové podstaty rozčleněny do daných odstavců a písmen, za účelem zpřísnění recidivy a dále došlo ke zvýšení horní hranice výše pokuty z 15 000,- Kč na 20 000,- Kč. K účinnosti došlo dne 1. 10. 2016.

³⁷⁸ § 49 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona

³⁷⁹ § 146 trestního zákoníku

³⁸⁰ § 122 trestního zákoníku

³⁸¹ § 49 odst. 1 písm. e) přestupkového zákona

³⁸² § 50 přestupkového zákona

³⁸³ § 50 přestupkového zákona

6.3 Strukturované rozhovory s vybranými respondenty

Tento výzkum je zaměřen na přestupkové řízení od počátku jeho oznámení, šetření a projednání přestupku. V případě nezaplacení uložené sankce správním úřadem i vymáhání pohledávky. V této diplomové práci byl vybrán vzorek o velikosti čtyř vedoucích pracovníků veřejné správy, kteří jsou propojeni s přestupkovým řízením. Konkrétně se jedná o vedoucího oddělení Policie České republiky, obvodní oddělení Žatec, vedoucího Městské Policie Žatec, vedoucí přestupkové komise Žatec a vedoucí odboru financí a rozpočtu města Žatec. Aby byl výsledek průzkumu kvantitativní a odpovídal cílové skupině, byl výzkum zaměřen na strukturu i charakteristiku vzorku. Výběrovým kritériem byla dlouholetá praxe respondentů v oboru řízení přestupků bez ohledu na jejich pohlaví. Jedná se o vysokoškolsky vzdělané odborníky, kteří se v problematice přestupkového řízení orientují. Strukturované rozhovory byly provedeny s respondenty individuálně. Variantou pro zpracování záznamu rozhovoru byla zvolena písemná forma, která byla zpracovávána v průběhu rozhovoru. Prostřednictvím otázek a odpovědí v rozhovoru se výzkum snaží určit problematická místa a zároveň na tyto problematiky upozornit. Pro výběr vzorku byla zvolena metoda kvótního výběru.

První respondent, který byl dotazován prostřednictvím strukturovaného rozhovoru, je vedoucí obvodního oddělení Žatec, Policie České republiky. V diplomové práci bude dále označen, jako respondent A. Respondentovi A bylo celkem položeno 15 otázek, na které nezávisle odpověděl. Celý rozhovor se nachází v přílohách 15 až 17. První položená otázka zněla: *„Jak dlouho již působíte ve služebním poměru a jaké je Vaše současné postavení u Policie ČR, funkce, hodnost a jakými složkami jste prošel?“* Na tuto otázku respondent odpověděl, že ve služebním poměru pracuje 16 let. Dále uvedl, že prošel i jinými úrovněmi Policie, počínaje hlídkovou službou, obvodním oddělením, kde pracoval jako řadový policista a službou kriminální Policie. Funkci vedoucího oddělení Žatec zastává 8 let. Dále byl respondent A dotazován pod otázkou č. 2: *„Co obnáší funkce vedoucího obvodního oddělení Žatec?“* Na tuto otázku respondent A odpověděl, že policisté patří mezi vykonavatele veřejné moci a on zastává manažerskou funkci příslušného oddělení, kde mimo dalších úkonů provádí kontrolu svých podřízených. Další otázka č. 3 směřovala na potřebné vzdělání, aby mohl tuto funkci vykonávat. Otázka zněla: *„Abyste mohl tuto funkci vykonávat, bylo a je zapotřebí se neustále vzdělávat?“* Na tuto otázku respondent A odpověděl, že je zapotřebí vysokoškolské vzdělání a následně musí daný příslušník Policie vyhrát výběrové řízení.

V průběhu práce podstupuje různá školení, seznamuje se s novými metodikami a novými zákony. Otázka č. 4 zněla: „*Jakou roli zastává Policie České republiky v přípravném řízení?*“ Na tuto otázku respondent A odpověděl, že Policie je povinna přijímat veškerá oznámení od občanů. Pokud je zjištěno protiprávní jednání, musí skutek zaevidovat a dále prošetřit. Pokud je výsledkem šetření to, že došlo ke spáchání přestupku, tak celý spisový materiál postupují příslušnému správnímu orgánu k jeho projednání. Přestupky také mohou policisté řešit ve zkráceném řízení tj., uložením blokové pokuty popřípadě domluvou. V Žatci jsou přestupky postupovány komisi k projednání přestupku při Městském úřadu Žatec. Další otázka pod č. 5 zněla: „*Jaké má možnosti Policie České republiky v zajištění důkazních prostředků v přestupkovém řízení?*“ Na tuto otázku respondent A odpověděl, že Policie České republiky může po zúčastněných osobách požadovat podání vysvětlení. Dalšími úkony Policie jsou ohledání místa činu či přestupku, zajištění fotodokumentace, zvukové popřípadě obrazové záznamy. Pokud dojde ke zjištění stop, tyto stopy odborný pracovník tj. technik skupiny kriminální Policie odborně zajistí. Stopy jsou součástí spisového materiálu. Otázka pod č. 6 zněla: „*Jaké přestupky jsou nejčastěji evidovány Policií České republiky či řešeny v blokovém řízení?*“ Na otázku respondent A odpověděl, že pominutím blokových pokut za přestupky v dopravě, se jedná o přestupky proti majetku, veřejnému pořádku a občanskému soužití. Otázka č. 7 zněla: „*K 1. 10. 2016 nabyla účinnost druhá část novely přestupkového zákona? Jak to ovlivnilo činnost Policie?*“ Na otázku respondent A odpověděl, že příslušníci police se s novelou musí seznámit a poté ji aplikují v praxi. Otázka č. 8 zněla: „*V případě postoupení přestupku správnímu orgánu k projednání, máte zpětnou vazbu o tom, jak bylo ve věci rozhodnuto?*“ Respondent A na uvedenou otázku odpověděl, že nemá. Dále dodal, že by bylo vhodné zpětnou vazbu zavést, jako je tomu u trestných činů, kdy se na příslušné oddělení, které skutek prošetřovalo, zasílá rozhodnutí soudu. Zavedením tohoto institutu by vedlo k motivaci jeho podřízených k další práci, jelikož by se dozvěděli, jak jejich vynaložená práce a úsilí skončily. Na otázku č. 9, která zněla: „*Jakým způsobem předcházíte trestné činnosti a páchání přestupků?*“ respondent A odpověděl, že se snaží své podřízené vysílat co nejčastěji do ulic, čímž dochází k prevenci v páchání přestupků. Následně však dodal, že má omezené množství policistů a velký počet hlídek nesloží. K přestupků proti občanskému soužití uvedl, že se zde prevence nedá uskutečnit, jelikož dochází k páchání tohoto přestupku v restauračních zařízeních, barech a domácnostech. Otázka č. 10 zněla: „*Kolik přestupků Vaše oddělení v tomto roce projednávalo v blokovém řízení?*“ Na tuto otázku respondent uvedl, že se jedná přibližně o 840 uložených blokových pokut na místě nezaplacených

či zaplacených. Otázka č. 11 zněla: „*Kolik má Vaše oddělení policistů? Je tento stav dostačující, aby byla zajištěna prevence kriminality?*“ Na otázku respondent A odpověděl, že na oddělení v Žatci je celkem 32 příslušníků Policie České republiky. Dvacet policistů vykonává svou činnost v ulicích města. O víkendových směnách se snaží hlídky posilovat, protože dochází k nárůstu páchání přestupků a trestných činů z důvodů kulturních a společenských akcí. Se skládáním hlídek má respondent A problém, jelikož má nedostačující počet policistů, k tomu však dodává, že se jedná o celorepublikový problém. Při zajišťování bezpečnosti na pozemních komunikacích jim vypomáhá služba dopravní Policie. Otázka č. 12 zněla: „*Jaké přestupky jsou nejčastěji evidované a prošetřované na Vašem oddělení? Jaká je procentuální úspěšnost při odhalování pachatelů?*“ Na tuto otázku respondent A odpověděl, že se jedná nejčastěji o přestupky proti majetku, občanskému soužití a veřejnému pořádku. Procentuální úspěšnost při odhalování pachatelů přestupků stanovil na cirká 60 %. Další položená otázka č. 13 zněla: „*Jak často a jakým způsobem probíhá hodnocení práce Vašich podřízených?*“ Na tuto otázku respondent A odpověděl, že hodnocení svých podřízených probíhá průběžně po dobu dvou let. Jednou za tři roky vyhotovuje hodnocení pro jednotlivé příslušníky. Hodnocení zpracovává na základě pracovních výkonů, aktivity, nasazení a celkového přístupu k pracovním povinnostem. Při svém hodnocení se snaží být spravedlivý a objektivní. Otázka č. 14 zněla: „*Podporujete další, nadstandardní vzdělávání svých podřízených? Jaké zde vidíte nedostatky?*“ Na tuto otázku respondent A odpověděl, že se s tímto za dobu svého působení nesčetněkrát setkal. Dále dodal, že další vzdělávání svých podřízených vítá a snaží se jim vycházet vstříc, co se týče plánování služeb. Otázka č. 15 zněla: „*V případě novelizací zákonů, jsou Vaši podřízení proškoleni? Popřípadě jakým způsobem?*“ Na tuto poslední otázku respondent odpověděl, že jsou všichni i on sám v případě novelizací zákonů proškoleni. Dále k tomuto uvedl, že se každý příslušník s novelizacemi seznamuje individuálně, prostřednictvím systému, kam má každý přístup. Mimo novelizací zákonů se dále seznamují s pokyny Ministerstva vnitra, policejního prezidenta i vedoucího územního odboru. Dále probíhají různá profesní školení, které jsou prováděny skupinově.

Druhým dotazovaným respondentem prostřednictvím strukturovaného rozhovoru, je vedoucí oddělení Městské Policie Žatec. V diplomové práci bude dále označen, jako respondent B. Respondentovi B bylo celkem položeno 15 otázek, na které nezávisle odpověděl. Celý rozhovor se nachází v přílohách 18 až 20. První položená otázka zněla: „*Jak dlouho vykonáváte funkci vedoucího Městské Policie Žatec?*“ Na tuto otázku respondent B odpověděl, že jako vedoucí Městské Policie Žatec působí 9 let. Dále respondent uvedl, že byl na tuto funkci ustanoven na základě rozhodnutí rady města Žatec. Před ustanovením na tuto funkci vykonával řadového strážníka Městské Policie v Lounech. Dále byl respondent B dotazován pod otázkou č. 2: „*Co obnáší funkce vedoucího Městské Policie Žatec?*“ Na tuto otázku respondent B odpověděl, že provádí kontrolní činnost svých podřízených a dochází na porady s radou města. Mimo jiné dále spolupracuje při organizování akcí pro veřejnost, kde je propojená i činnost všech složek integrovaného záchranného systému popřípadě projednává stížnosti občanů na činnost Městské Policie či strážníků. Otázka č. 3 zněla: „*Jaké vzdělání je zapotřebí, abyste mohl tuto funkci vykonávat?*“ Na tuto otázku respondent B odpověděl jednou větou, že je zapotřebí vysokoškolské vzdělání. Otázka č. 4 zněla: „*Jakou roli zastává Městská Policie v přípravném řízení?*“ Na tuto otázku respondent B odpověděl, že Městská Policie Žatec zabezpečuje záležitosti veřejného pořádku v rámci své působnosti, přispívá k ochraně bezpečnosti osob majetku a také dohlíží na dopravu. Také odhaluje přestupky a jiné správní delikty, které v případě známého pachatele postupuje na přestupkovou komisi při Městském úřadě Žatec. Pokud je pachatel neznámý, tak přestupky postupuje k prošetření Policií České republiky popřípadě požadují součinnost hlídky Policie České republiky na místě, kde jim věc předá. Další otázka pod č. 5 zněla: „*Jaké má možnosti Městská Policie při zajišťování důkazních prostředků v přestupkovém řízení?*“ Na tuto otázku respondent B odpověděl, že Městská Policie Žatec smí požadovat od zúčastněných osob podání vysvětlení, pořizuje fotodokumentaci a zálohuje zvukové popřípadě obrazové záznamy z kamerového systému města. Zajištěné důkazy jsou součástí spisového materiálu. Otázka č. 6 zněla: „*Jaké přestupky jsou nejčastěji evidovány Městskou policií či řešeny v blokovém řízení?*“ Na otázku respondent B odpověděl, že pokud nebude do tohoto zahrnovat přestupky v dopravě, tak nejčastěji řeší přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. V blokovém řízení řeší nejčastěji přestupky na úseku dopravy například špatné parkování. Dále přestupky v úseku znečišťování veřejného prostranství například neuklizení psích exkrementů. Jako příklad přestupku proti majetku uvedl drobné krádeže v supermarketech. Otázka č. 7 zněla: „*K 1. 10. 2016 nabyla účinnost druhá část novely přestupkového zákona? Jak to ovlivnilo činnost Městské Policie?*“ Na otázku

respondent B odpověděl, že strážníci byli samozřejmě s novelou zákona seznámeni, aby mohli zmiňovanou novelu aplikovat v praxi. Otázka č. 8 zněla: „*V případě postoupení přestupku správnímu orgánu k projednání, máte zpětnou vazbu o tom, jak bylo ve věci rozhodnuto?*“ Respondent B na uvedenou otázku odpověděl jedním slovem, že nemá. Na otázku č. 9, která zněla: „*Jakým způsobem předcházíte trestné činnosti a páčání přestupků?*“ respondent B odpověděl, že strážníci Městské Policie Žatec vykonávají 80 % služby v ulicích. Jedná se o motorizované i pěší hlídky. Dále je v problémových lokalitách instalován kamerový systém a jeden strážník neustále situaci ve městě monitoruje. V případě, že zjistí nějaké narušení, tak na toto místo vysílá hlídku. Otázka č. 10 zněla: „*Kolik evidujete přestupků, které byly projednány v tomto roce v blokovém řízení?*“ Na tuto otázku respondent B uvedl, že se jedná přibližně o 400 přestupků, které byly vyřešeny v blokovém řízení. Převážně se však strážníci snaží tyto přestupky řešit domluvou. Otázka č. 11 zněla: „*Kolik má Vaše stanice strážníků? Je tento stav dostačující, aby byla zajištěna prevence kriminality?*“ Na otázku respondent B odpověděl, že v současné době je na jejich policejní stanici 20 strážníků a z toho 17 strážníků vykonává svou činnost v ulicích města. Při zajišťování veřejného pořádku a dopravě úzce spolupracují s hlídkami Policie České republiky. Současný stav je dostačující. Otázka č. 12 zněla: „*Jaké přestupky jsou nejčastěji evidované a prošetřované na Vaší stanici?*“ Na tuto otázku respondent B odpověděl, že se jedná z pravidla o přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. Otázka č. 13 zněla: „*Jaká je procentuální úspěšnost při odhalování pachatelů?*“ Na tuto otázku respondent B odpověděl, že procentuální úspěšnost při odhalování pachatelů přestupku je zhruba 75 % a to díky kamerovému systému Městské Policie Žatec. Otázka č. 14 zněla: „*Máte dostatečné množství technických prostředků k odhalování přestupků?*“ Na tuto otázku respondent B odpověděl, že v současné době je stav technických prostředků celkem dostačující, ale že by bylo dobré, kdyby došlo k rozšíření a modernizaci kamerového systému. Otázka č. 15 zněla: „*V případě novelizací zákonů, jsou Vaši podřízení proškolení? Popřípadě jakým způsobem?*“ Na tuto poslední otázku respondent odpověděl, že ano. Každý strážník se průběžně seznamuje s jednotlivými novelizacemi, změnami a vyhláškami města Žatec a v pravidelných intervalech tj. jednou za rok podstupují služební zkoušky.

Třetím dotazovaným respondentem, je vedoucí přestupkové komise Žatec. V práci bude dále označena, jako respondent C. Respondentovi C bylo celkem položeno 15 otázek, na které nezávisle odpověděl. Celý rozhovor se nachází v přílohách 21 až 23. První otázka zněla: *„Jak dlouho již působíte jako vedoucí přestupkové komise v Žatci?“* Na tuto otázku respondent C odpověděl, že v roce 1998 pracoval u Městského úřadu Louny v odboru správních činností, kde vykonával funkci administrativního pracovníka. Při zaměstnání dálkově studoval na Karlově univerzitě v Praze a v roce 2000 úspěšně dokončil studium. Následně respondent C vyhrál výběrové řízení na pozici vedoucího přestupkové komise Městského úřadu Žatec, kde působí od roku 2001. Otázka č. 2: *„Co obnáší funkce vedoucí přestupkové komise?“* Na tuto otázku respondent C odpověděl, že v přenesené působnosti předsedá v přestupkové komisi a vykonává státní správu na úseku přestupků. V samostatné působnosti zastupuje město v právních věcech před soudy a jinými institucemi. Dále ukládá pokuty v blokovém řízení za přestupky, které jsou v působnosti odboru a komise. Otázka č. 3 zněla: *„Bylo zapotřebí po dosažení Vašeho vzdělání i dalšího sebevzdělávání, abyste mohla Vaší funkci vykonávat?“* Na tuto otázku respondent C odpověděl, že je zapotřebí i jiného vzdělání, jelikož dochází k neustálým změnám zákonů, které se vztahují na přestupkové řízení. Dále respondent C i jeho kolegové podstupují různá školení a seznamují se s metodikami. Otázka č. 4 zněla: *„Přestupkovou agendu vykonáváte sama nebo máte podřízené?“* Na tuto otázku respondent C odpověděl, že do roku 2014 tuto agendu vykonával sám, ale v současné době má pod sebou dva podřízené, kteří se specializují na určité druhy přestupků. Respondent C v současné době zastává spíše právní zastoupení města a kontrolu svých podřízených. Otázka č. 5 zněla: *„Od 1. 10. 2016 vstoupila v platnost druhá část novely zákona o přestupcích, která zavedla registr přestupků, do jehož spadá omezené množství přestupků. Myslíte si, že by bylo vhodné tento registr rozšířit i o další přestupky?“* Na tuto otázku respondent C odpověděl, že se celorepublikově předpokládá, že bude registr evidovat statisíce záznamů, proto se pečlivě vybíraly přestupky, které bude registr zahrnovat. V praxi se ukáže, zda dojde k rozšíření registru o další přestupky. Systém je na případné rozšíření dostatečně připraven, ale aktuálně se však s jeho rozšíření nepočítá. Otázka č. 6 zněla: *„Co očekáváte od zavedení registru přestupků?“* Na otázku respondent C odpověděl, že díky evidenci bude moci sledovat recidivu u přestupků dané osoby a případně vytvářet tak nástroje, aby recidivě předcházeli. Hlavním důvodem jeho zavedení je prevence. Otázka č. 7 zněla: *„Myslíte si, že lhůta pro zaevidování přestupků do registru tj. do pěti dnů je dostatečná?“* Na otázku respondent C odpověděl, že není. Dále k tomuto dodal, že by měla být tato lhůta prodloužena, jelikož může docházet k nečekaným situacím například k výpadku celého

systemu. Otázka č. 8 zněla: „*Kdo všechno má přístup k vyžádání rejstříku přestupků?*“ Respondent C na uvedenou otázku odpověděl jedním slovem: instituce. Občan si bude moci však na vlastní žádost zažádat o opis z registru přestupků, jako je tomu u rejstříku trestů. Otázka č. 9, která zněla: „*Souhlasíte s délkou uchovávání informací o přestupcích, která činí pět let?*“ respondent C odpověděl jedním slovem: ano. Dále však dodal, že pomocní něho bude on i jeho kolegové vědět, s jakou osobou jednají a uvidí jeho předchozí prohřešky, které spáchal i mimo jejich působnost. Doba uchovávání informací je adekvátní a nikdo jiný kromě pracovníka veřejné správy či dotyčné osoby nebude mít k těmto informacím přístup. Otázka č. 10 zněla: „*Jaké ukládáte nejčastější sankce za přestupky?*“ Na tuto otázku respondent C uvedl, že nejčastější sankce za přestupek je pokuta. Výše pokuty se odvíjí od závažnosti a četnosti spáchaných přestupků. Každý případ je posuzován individuálně. Se zavedením registru přestupků došlo k usnadnění respondentovi práce, jelikož přesně vidí, kolik přestupků osoba spáchala a jak závažné byly. Otázka č. 11 zněla: „*Pokud dojde k uložení pokuty, kdo tuto sankci respektive pohledávku vůči Městskému úřadu Žatec vymáhá, v případě jejího nezaplacení?*“ Na otázku respondent C odpověděl, že tato otázka musí být směřována jeho kolegyni z odboru financí a rozpočtu. Uložení sankce věc předává tomuto odboru. Otázka č. 12 zněla: „*Máte zpětnou vazbu, že došlo k úhradě či uspokojení pohledávky?*“ Na tuto otázku respondent C odpověděl, že nemá, jelikož nejsou jednotlivé části odboru mezi sebou navzájem systémově propojeny. Otázka č. 13 zněla: „*Došlo zavedením registru přestupků k usnadnění Vaší práce?*“ Na tuto otázku respondent C odpověděl, že mu zavedení registru přestupků na jednu stranu usnadnilo práci, a to při rozhodování a uložení výše sankce, ale na druhou stranu však došlo k nárůstu počtu přestupků, které musí projednávat. To je důsledkem toho, že Policie České republiky a Městská Policie nesmí v současné době řešit v blokovém řízení přestupky, které byly spáchané v recidivě. Tyto přestupky musí být postoupeny Městskému úřadu, který věc musí projednat. Tímto tedy došlo k zahlcení pracovníků přestupkových komisí jednotlivých Městských úřadů. Zasílání písemností pracovníky úřadů stojí jednotlivé Městské úřady čas i peníze. Otázka č. 14 zněla: „*U mnoha pachatelů je už teď problém vymoci z něj uloženou sankci. Myslíte si, že bude fungovat zvýšení pokut a zda bude reálné, že pachatelé skutečně pokutu zaplatí?*“ Na tuto otázku respondent C odpověděl, že to záleží na konkrétním případě. U některých pachatelů nemá smysl uložit vysoké sankce, které se stejně nevymohou. Na druhé straně je tu řada pachatelů, kteří majetek vlastní a zde to smysl má. Otázka č. 15 zněla: „*Zákon se dále zmiňuje o námitkovém řízení. Jak má tedy konkrétně postupovat občan, který se chce proti případnému zápisu do registru přestupků*

ohradit a rozporovat ho?“ Občan musí vznést námitku u příslušného úřadů, který trest za přestupek uloží.

Posledním čtvrtým dotazovaným respondentem prostřednictvím strukturovaného rozhovoru, je vedoucí odboru financí a rozpočtu města Žatec. V diplomové práci bude dále označena, jako respondent D. Respondentovi D bylo celkem položeno 15 otázek, na které nezávisle odpověděl. Celý rozhovor se nachází v přílohách 24 až 26. První položená otázka zněla: *„Jak dlouho již působíte jako vedoucí odboru financí a rozpočtu, oddělení místních poplatků a pohledávek města Žatec?“* Na tuto otázku respondent D odpověděl, že po absolvování výběrového řízení tuto funkci vykonává od roku 2003. Otázka č. 2: *„Co obnáší funkce vedoucí odboru financí a rozpočtu, oddělení místních poplatků a pohledávek města Žatec?“* Na tuto otázku respondent D odpověděl, že navrhuje, zajišťuje, provádí a vyjadřuje se k ekonomickým operacím na úseku rozpočtu a majetku města. Dále k věci dodal, že řídí celý odbor a má odpovědnost za sestavování rozpočtu a kontrolu finančního hospodaření úřadu. Vykonává zastoupení státní správy na úseku pokut a nákladů řízení, které jsou vydány jednotlivými odbory Městského úřadu Žatec, vede evidenci nezaplacených pokut a jiných peněžitých plnění, které byly uloženy ve správním řízení. V případě vymáhání nedoplatků předkládá podklady soudnímu exekutorovi či celní správě. Otázka č. 3 zněla: *„Bylo zapotřebí po dosažení Vašeho vzdělání i dalšího sebevzdělávání, abyste mohla vaší funkci vykonávat?“* Na tuto otázku respondent D odpověděl, že se musí individuálně seznamovat se změny v jednotlivých zákonech. Otázka č. 4 zněla: *„Vaší agendu vykonáváte sama nebo máte podřízené?“* Na tuto otázku respondent D odpověděl, že v současné době má pod sebou dvě podřízené, které se specializují na určité druhy pohledávek. Respondent se v současné době zabývá spíše operacím na úseku rozpočtu a majetku města Žatec. Mimo jiné vykonává kontrolu svých podřízených. Otázka č. 5 zněla: *„Jakým způsobem lze pohledávky vůči městu Žatec uhradit?“* Na tuto otázku respondent D odpověděl, že pohledávky lze uhradit na pokladně města, bankovním převodem, poštovní poukázkou nebo si lze sjednat plátkový kalendář. Otázka č. 6 zněla: *„V případě, že dlužník neuhradí pokutu uloženou správním orgánem za přestupek, jaký je další postup úřadu, aby došlo k naplnění pohledávky?“* Na otázku respondent D odpověděl, že v případě vymáhání pohledávky se řídí daňovým zákonem, který stanovuje způsoby vymáhání. Jmenovitě jde o srážky ze mzdy či jiných příjmů, vydáním exekučního příkazu, prodej nemovitostí či věcí apod. Otázka č. 7 zněla: *„V případě vymáhání pokut, jsou s touto činností spojené i některé správní poplatky, které musí dlužník uhradit spolu s pokutou? Pokud ano, jaké?“* Na otázku respondent D odpověděl,

že ano. V případě, že dlužník zažádá o splátkový kalendář, musí nejprve zaplatit správní poplatek ve výši 400,- Kč. Úhradu poplatku lze provést na pokladně, poštovní poukázkou či zasláním na bankovní účet. Splátkový kalendář je povolen až tehdy, je-li uhrazen správní poplatek. Pokud nedojde k jeho uhrazení tak se řízení o povolení úhrady dlužné částky ve splátkách zastaví. Jednotlivé výše správních poplatků jsou stanoveny vyhláškou města. Otázka č. 8 zněla: „*Jsou dlužníkovi v případě neuhrazení pohledávky uloženy nějaké sankce spolu s pokutou?*“ Respondent D na uvedenou otázku odpověděl jedním slovem: ano. Pokud jsou pohledávky vymáhány soudním exekutorem, zvýší se náklady o 2 %. Nejméně jde však o částku 500,- Kč. Otázka č. 9, která zněla: „*Jaká je procentuální úspěšnost při vymáhání daňových exekucí?*“ Respondent D odpověděl, že se jedná něco kolem 20 %, přesně neví. Otázka č. 10 zněla: „*Jaký je další postup, pokud pohledávka nebyla od dlužníka vymožená?*“ Na tuto otázku respondent D uvedl, že pokud se komise města usnese, že je pohledávka již nevymožitelná, rozhodne se o jejím odpisu. Otázka č. 11 zněla: „*Jakým způsobem Městský úřad Žatec vymáhá pohledávky?*“ Na otázku respondent D odpověděl, že v případě, není li pokuta zaplacená, je pohledávka postoupena soudnímu exekutorovi či celnímu úřadu. Soudnímu exekutorovi postupují ty pohledávky, které mají vyšší hodnotu. Celnímu úřadu naopak pohledávky nižší hodnoty. Otázka č. 12 zněla: „*Jsou nějaké termíny na vymožení pohledávky? Pokud ano, jaké?*“ Na tuto otázku respondent D odpověděl, že prekluzivní lhůta pro vymožení pohledávky je 6 let. Tato lhůta může být však opakovaně prodloužena. Otázka č. 13 zněla: „*Jak se postupuje u osob, které jsou evidované na Městském úřadě a jejich pobyt není znám?*“ Na tuto otázku respondent D odpověděl, že některé z osob si na Městský úřad v Žatci, docházejí pravidelně vyzvedávat poštovní zásilky. V tomto případě je zasíláno nejprve první upozornění na úhradu pohledávky a popřípadě se zasílá druhá výzva. V případě nezaplacení se pohledávka postupuje k vymáhání. Otázka č. 14 zněla: „*Jak se postupuje v případě pohledávky, kterou má uhradit osoba, která pobírající dávky hmotné nouze?*“ Na tuto otázku respondent D odpověděl, že v tomto případě se postupuje stejným způsobem, jak bylo již uvedeno v předchozí otázce. Poslední otázka č. 15 zněla: „*Jak se postupuje v případě vymáhání pohledávky u cizinců?*“ V tomto případě respondent D odpověděl, že zde nastává problém. Ve většině případů nedojde k vymožení pohledávky. Pokud cizinec žije v České republice a má zde trvalé či přechodné bydliště, je zde šance, že bude pohledávka vymožena.

6.3.1 Shrnutí získaných dat

Získané informace ze strukturovaných rozhovorů diplomové práce odkrývají pohled problematiky přestupkového řízení. Jednotliví respondenti nastínili problematické oblasti, se kterými se potýkají v praxi.

Respondent A

Na základě shora zpracovaného rozhovoru s respondentem A tj. vedoucím obvodního oddělení Policie České republiky, obvodní oddělení Žatec je zřejmé, že Policie České republiky je nedílnou součástí v přestupkového řízení. Dále bylo rozhovorem zjištěno, že by bylo přínosem, kdyby došlo k propojení systémů jednotlivých institucí veřejné správy a ke zvýšení počtu příslušníků Policie České republiky, aby jednotliví vedoucí pracovníci příslušného oddělení mohli skládat větší počty hlídek a tím působit preventivně při páchání přestupků, a tedy prevenci.

Respondent B

Na základě shora uvedeného rozhovoru s respondentem B tj. vedoucím Městské Policie Žatec je zřejmé, že strážníci jsou nedílnou součástí v přestupkovém řízení. V rozhovoru bylo dále zjištěno, že by bylo přínosem, kdyby došlo k modernizaci a rozšíření kamerového systému. Zlepšením systémů a modernizaci techniky by došlo k lepšímu dokazování přestupků a vyšší úspěšnosti při zjišťování osob pachatele přestupku a jejich potrestání. Kromě toho, by tyto moderní technologie pomohly Policii České republiky i v trestněprávních věcech. Z rozhovoru je dále patrné, že jsou strážníci nedílnou součástí při potírání drobných přestupkových jednání, čímž ulehčují práci Policii České republiky, která tím pádem může řešit závažnější přestupky či trestné činy.

Respondent C

Díky rozhovoru s respondentem C je zřejmé, že pracovníci přestupkové komise Městského úřadu Žatec jsou nedílnou součástí v přestupkovém řízení. Z rozhovoru dále plyne, že by bylo přínosem, kdy došlo k upravení zákona v případě recidivy, aby některé, taxativně vymezené přestupky mohla řešit jak Policie České republiky, tak Městská Policie. Dále by bylo vhodné propojit jednotlivé instituce veřejné správy prostřednictvím interního systému. Kromě toho, bylo rozhovorem zjištěno, že by bylo vhodné, kdyby došlo k prodloužení lhůty evidování přestupků do systému, jelikož se zde nepředpokládají neplánované výpadky systému apod.

Respondent D

Rozhovorem s respondentem D tj. pracovníci z odboru financí a rozpočtu města Žatec bylo zjištěno, že tvoří nedílnou součást přestupkového řízení. Také bylo výzkumem zjištěno, že propojením jednotlivých systémů veřejné správy by bylo jistým přínosem pro všechny pracovníky v jednotlivých institucích. Dosavadní vymožení pohledávek tj. 20 % je alarmující. Zlepšením vymáhacího systému by bylo jistě ku prospěchu věci. Zlepšením tohoto institutu by došlo k vymožení větší části pohledávek a tedy zvýšení příjmů městské pokladny.

6.4 Diskuse a doporučení

V diplomové práci byly uvedeny některé problematiky, na které byla aplikována odborná literatura a judikatura, se kterou je autor práce takřka názorově v souladu. V tomto oddíle diplomové práce je poukázáno i na odlišné názory autora na základě úvah a doporučení *de lege ferenda*. Změnou zákona č. 204/2015 Sb., s účinností první části k 1. 10. 2015 a druhé k 1. 10. 2016 přinášejí obsáhlé změny přestupkového zákona. V některých případech se jedná o upřesnění stávající úpravy a v jiných případech se jedná o změny od základu. Jednou ze základních změn je úprava prekluzivní lhůty u přestupků, která se v zásadě prodloužila o dva roky. Dle názoru autora tento institut nepochybně pomůže správnímu orgánu při potírání drobných trestných činností, které byly dle původní právní úpravy často nepotrestány pro zánik odpovědnosti. S touto změnou je autor ve shodě. Problémy však autor spatřuje u přestupkového řízení s více účastníky, kdy je *de lege* zahájeno resp. přerušeno, doručením prvnímu účastníkovi. Přestože bude osobě, které se nepodaří písemnost doručit, ustanoven opatrovník, nelze shledat za adekvátní to, že se řízení povede bez vědomí obviněné osoby, o jejíchž právech a povinnostech se bude rozhodovat. Autor v tomto případě navrhuje toto ustanovení lépe upřesnit. U ochranných opatření došlo ke zpřísnění podmínek, za kterých lze uložit omezující opatření. Tohoto institutu lze užít pouze v přímé souvislosti přestupku a konkrétním opatřením. Tato podmínka vznikla pro lepší ochranu osob, kterým má být toto ochranné opatření uloženo. Tímto však dle názoru autora může dojít k problémům, kdy správní orgán nebude vlastnit odborný aparát, který by byl schopen definovat takovéto skutečnosti, jelikož nesprávnou formulací této přímé souvislosti se může stát snadným terčem v opravném řízení.

V případě tohoto problému autor navrhuje vyloučení slov: „*kde se podávají alkoholické nápoje*“, jelikož nové znění bez uvedených slov by v zásadě pokrylo vhodněji problematiku toxikomanie, hazardu apod. Příslušnost správních orgánů v přestupkovém řízení zůstává v zásadě nedotčena, až na upřesnění některých problematik, ke kterým docházelo v praxi. Na základě doslovného výkladu § 55 odst. 2 přestupkového zákona³⁸⁴ a § 11 odst. 2 správního řádu³⁸⁵ o místní příslušnosti, přestupkový zákon vylučuje aplikaci správního řádu, ačkoli komentáře vztahující se na přestupkové řízení, mají opačný názor. U tohoto autor navrhuje sjednocení. K 1. 10. 2016 došlo k rozšíření účastníků přestupkového řízení, jakožto specifické osoby poškozené, které však způsobí výkladové obtíže při aplikaci. Problém autor spatřuje například v § 66 přestupkového zákona³⁸⁶ o odložení věci, na základě kterého se vyrozumívají osoby poškozené. U této problematiky by bylo vhodné doplnit, jak v případě odložení dále postupovat. U osoby navrhovatele přestupku došlo s účinností k 1. 10. 2016 ke změně taxativního výčtu přestupků, které lze projednat na návrh. V tomto případě autor souhlasí a nemá připomínek. Dále došlo k rozšíření specifikace oznámení, že se pachatel přestupku označí tehdy, je-li znám. Tímto došlo k odstranění otázky, zda podat oznámení, pokud pachatel nebyl znám. Se změnou se autor ztotožňuje a nemá dalších připomínek. K 1. 10. 2016 došlo v případě institutu odložení, ke zlepšení ochrany dotčených osob jednáním podezřelého. V tomto případě může dle názoru autora vzniknout problém, kdy takové osoby nebyly vyrozuměny a při nedostatku ostražitosti budou zkráceny na svých právech. Autor navrhuje problematiku lépe upřesnit. Také došlo k zavedení nového institutu při zahájení řízení z úřední povinnosti i u návrhových přestupků, je-li poškozenou osobou dítě mladší 15. let. Účelem bylo eliminování nevýhodného postavení osob, které jsou závislé na rodičích nebo osobách blízkých. Se zavedením institutu se autor ztotožňuje. Novelou zákona došlo ke zrušení úpravy osoby blízké, pro kterou se bude analogicky užívat ustanovení § 22 občanského zákoníku³⁸⁷. V tomto případě autor spatřuje ve věci krok v před, jelikož pachatelé přestupků se nemůžou již odkazovat na osobu blízkou, díky čemuž bude každý za své protiprávní jednání potrestán. Nadále zůstává problematická úprava společného řízení dle § 57 přestupkového zákona³⁸⁸. Ačkoli odstavec jedna zužuje obligatornost vedení společného řízení, tak je dle názoru autora ukládána nezákonná sankce, která má vzít v úvahu ustanovení

³⁸⁴ § 55 odst. 2 přestupkového zákona

³⁸⁵ § 11 odst. 2 správního řádu

³⁸⁶ § 66 přestupkového zákona

³⁸⁷ § 22 občanského zákoníku

³⁸⁸ § 57 přestupkového zákona

§ 12 odst. 2 přestupkového zákona³⁸⁹. V § 57 odst. 3 přestupkového zákona³⁹⁰ je de facto vyloučeno společné řízení při vedení příkazního i blokového řízení při více činném souběhu. V tomto případě autor navrhuje tento institut upřesnit a doopravit. Novelou zákona došlo koncepčně dle názoru autora k lepšímu propracování problematiky zastavení řízení, kde jsou přímo popsány situace, kdy dojde k zastavení řízení usnesením a kdy rozhodnutím. Toto bylo v minulosti dovozováno judikaturou. Nedořešenou otázkou ale stále zůstává zastavení řízení v případě spáchání více přestupků, které se vyskytují ve stejné oblasti veřejné správy, a vede se v nich společné řízení. Definice tohoto rozhodnutí je i nadále poměrně komplikovaná. Autor navrhuje tuto problematiku zjednodušit a přesně stanovit. Evidence přestupků do celostátního registru se po více jak deseti letech uskutečnila a je institutem, kterým lze postihnout recidivu a zároveň zohlednit osobu pachatele. Některé z institutů, například povinnost si opatřit opis z evidence přestupků dle § 69 přestupkového zákona³⁹¹, působí neúplným dojmem, jelikož v tomto paragrafu jsou taxativně vymezené přestupky, kterých se to týká. To de facto působí dojmem, že povinnost opatřit si opis přestupků, vzniká i u ostatních neupravených přestupků. V tomto případě se autor domnívá, že bude těžké u případného podání opravného prostředku argumentovat nesouhlas obviněného s tím, že správní orgán nezohlednil řádně osobu pachatele dle ustanovení § 12 odst. 1 přestupkového zákona³⁹², tím, že si neopatřil opis z evidence přestupků. Navrhují problematiku doopravit. Blokové řízení je nově upraveno v návaznosti na evidenci přestupků. Úprava působí poměrně správně, ale nejsou zde zakomponovány nepředvídatelné situace. Například při nefungování zařízení, které umožňuje dálkový přístup do registru přestupků. Improvizací při řešení této situace může dojít k řadě nesprávností. V tomto případě navrhuje autor institut doplnit o další upřesnění. Pokud by naopak došlo centrálním registrem přestupků ke zlepšení a pokud se osvědčí, doporučil by autor jeho rozšíření o další druhy přestupků. Dále autor shledává rozpor u případné recidivy, která nemůže být již řešena v blokovém řízení, čímž dochází již na začátku zavedení registru přestupků k zahlcování správních orgánů. Autor navrhuje přesně taxativně vymezit přestupky a jejich přísnější sankce, které by mohly v případě recidivy uložit v blokovém řízení policisté Policie České republiky či strážníci Městské a obecní Policie. U příkazního řízení došlo k upřesnění svéprávnosti osoby pachatele, které je upraveno za účelem sjednocení s novým občanským zákoníkem. S touto úpravou autor souhlasí. Dále by autor

³⁸⁹ § 12 odst. 2 přestupkového zákona

³⁹⁰ § 57 odst. 3 přestupkového zákona

³⁹¹ § 69 přestupkového zákona

³⁹² § 12 odst. 1 přestupkového zákona

navrhl zlepšit pobytovou politiku České republiky. Zavedením vyšších sankcí za nepřihlášení se k trvalému či přechodnému pobytu v zákonem stanové lhůtě, by se mohla zlepšit činnost veřejné správy v případě vymáhání pohledávek vůči státu, jelikož 20 % úspěšnost je alarmující. V současné době se občané České republiky k přechodnému pobytu nijak hlásit nemusí, v čem autor spatřuje velký problém.

7 Závěr

Diplomová práce byla zaměřena na přestupkové řízení, ve kterém byly zohledněny dva nejpodstatnější zákony, dle kterých se postupuje v praxi. Jedná se o přestupkový zákon a o správní řád. Práce je rozčleněna na teoretickou a praktickou část.

Práce začíná teoretickou částí, která je rozdělena do pěti hlavních kapitol. První kapitola je věnována úvodu práce, druhá kapitola cílům práce a metodice práce. Ve třetí kapitole jsou uvedeny prameny přestupkového práva, které byly dále rozděleny na vnitrostátní a mezinárodní. Ve čtvrté kapitole teoretické části je uvedena hmotněprávní úprava přestupkového práva. Zejména jsou zde uvedeny pododdíly správní delikty a přestupek. Hlavní důraz byl kladen na základní pojmy vztahující se k přestupku. Jedná se zejména o pojem přestupku, jeho formální a obligatorní znaky, materiální stránku přestupku, okolnosti vylučující protiprávnost, zánik odpovědnosti, druhy sankcí, náhradu škody a ochranná opatření. Pátá kapitola je zaměřena na průběh řízení o přestupcích. Jsou zde uvedeny základní pojmy například zásady, příslušnost správních orgánů, postup před zahájením, zahájení a ukončení přestupku v I. stupni řízení, dále zkrácené řízení, opravné prostředky a soudní přezkum.

Praktická část je rozdělena na čtyři hlavní oddíly. První oddíl obsahuje statistické údaje získané z Městského úřadu Žatec přestupkové komise. Na základě získaných dat bylo zjištěno, že nejčastěji páchanými přestupky jsou přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. Dále je zde provedena ekonomická analýza uložených pokut. V dalším oddíle se nalézá rozbor tří nejčastějších přestupků. Třetí část práce obsahuje rozhovory s vybranými respondenty, kteří zauímají významné postavení v přestupkovém řízení. Pro výběr vzorku byla zvolena metoda kvótního výběru. Výběrovým kritériem byla dlouholetá praxe respondentů v oboru řízení přestupků bez ohledu na jejich pohlaví. Jedná se o vysokoškolsky vzdělané odborníky, kteří se v problematice přestupkového řízení orientují. V závěrečném oddíle praktické části diplomové práce byla shrnuta získaná primární i sekundární data, na základě kterých byla provedena diskuze a navržena doporučení.

V závěru by autor práce rád poukázala na nejdůležitější změny, které se týkají přestupkového řízení. V měsíci srpnu roku 2016 byly ve Sbírce zákonů vyhlášeny dva nové zákony, které upravují oblast přestupkového práva. Jedná se o zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky³⁹³ a řízení o nich, který upravuje obecné náležitosti přestupků, postupy projednávání přestupků, druhy správních trestů, příslušné lhůty apod. a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, který obsahuje výčet skutkových podstat přestupků. Jedná se o přestupky, které nebudou obsaženy v jiných právních předpisech. Oba dva nové zákony budou účinné k 1. 7. 2017. Současný přestupkový zákon bude tímto dnem zrušen a také dojde ke zrušení i některých dalších souvisejících zákonů. V zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich bude zaveden jednotný pojem „*přestupek*“, místo dosavadního pojmu „*správní delikt*“. Tento zákon bude na rozdíl od současného zákona řešit obecnou úpravu podnikajících fyzických a právnických osob za přestupky. Dále dojde ke zvýšení horní hranice pokuty uložené v příkazním řízení a to ze 4 000,- Kč na 10 000,- Kč. V taxativně vymezených případech dojde i k prodloužení promlčecí doby z jednoho na tři roky. Dále tímto zákonem dojde ke zrušení dosavadní sankce „*zákaz pobytu*“ na území obce, které bylo možné uložit za taxativně vymezené přestupky. U nemajetkové újmy, která je obecně složitá věc, bude rozhodnutí ponecháno na soudech, nikoliv na správních orgánech. V zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich budou vyjmenovány konkrétní skutkové podstaty přestupků, které nebude možno převést do žádného speciálního zákona. Většina současných přestupků, které řeší zákon o přestupcích, již byla nebo budou na základě své povahy, převedeny do příslušných zákonů. Například přestupky v dopravě budou převedeny do zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích³⁹⁴. Přestupky proti veřejnému pořádku budou ve většině případů řešeny v zákoně o obcích (obecním zřízení) apod. V zákoně o některých přestupcích, budou mimo jiné řešeny například přestupky křivého vysvětlení, proti majetku, na úseku podnikání, na úseku porušování práv k obchodní firmě apod. U jednotlivých přestupků budou stanoveny příslušné výše trestů, které se ve většině případů zvýší až na desetinásobek současné pokuty tj. na sto tisíc korun českých. Tuto sankci bude možné uložit například za maření, ohrožení či ztížení poskytnutí zdravotní služby. Až padesát tisíc korun českých, bude moci uložit správní orgán za prisvojení si věci nálezem. Za rušení nočního klidu, ublížení na cti nebo vzbuzení veřejného pohoršení bude moci uložit pokutu až deset tisíc korun českých. Největší novinkou bude zavedení nové skutkové podstaty

³⁹³ zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky

³⁹⁴ zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

přestupku zvané: *znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci*, za kterou bude možné uložit sankci do výše deseti tisíc korun českých. Toto ustanovení bude umožňovat pokutovat nevhodné chování osob, například pomluvy či urážky pracovníků úřadů a veřejných institucí.

To byl výčet těch nejdůležitějších změn zákona, vztahující se k přestupkovému řízení. Vzhledem k tomu, že je centrální evidence přestupků zavedena krátce od 1. 10. 2016, nebylo tedy zatím zjištěno, zda došlo jeho zavedením k přínosu. Přesto se autor domnívá, že jeho zavedení je důležitým a správným krokem k účinnějšímu postihování recidivistů. Zpřísněním postihů a zvýšením pokutových sazeb by mohlo dojít ke snížení páčání přestupků recidivistů, kteří by tímto mohli více zvažovat své jednání. Jak bude registr přestupků úspěšný, se dozvíme v průběhu praxe.

Seznam použitých zdrojů

A) Knižní prameny

1. BOHADLO, David; POTĚŠIL, Lukáš; POTMĚŠIL, Jan. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, 224 s. ISBN 978-80-7400-413-1.
2. ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení*. 12. vyd. Praha: Linde, 2011. 758 s. ISBN 978-80-7201-859-8.
3. ČERVENÝ, Zdeněk; ŠLAUF, Václav. *Přestupkové právo*. 14. vyd. Praha: Nakladatelství Linde a.s., 2007, 496 s. ISBN 978-80-7201-651-8.
4. ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo*. 17. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2011, 464 s. ISBN 978-80-7201-830-7.
5. HARVÁNEK, Jaromír a kol. *Právní teorie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, 439 s. ISBN 978-80-7380-458-9.
6. HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, 1481 s. ISBN 978-80-7400-059-1.
7. HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo: obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, 792 s. ISBN 978-80-7179-254-3.
8. HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H., *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. 480 s. ISBN 978-80-87212-94-3
9. HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H., *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vyd. Praha: Leges, 2016. 576 s. ISBN 978-80-7502-101-4.
10. HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., *Správní právo procesní - 5. vydání*, Praha: Leges, 2015, 392 s. ISBN 978-80-7502-071-0
11. JEMELKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. *Správní řád: Komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 716 s. ISBN 978-80-7400-401-8
12. JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 666 s. ISBN 978-807-4001-574
13. JEMELKA, Luboš; VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, 640 s. ISBN 978-80-7400-501-5.
14. MATES, Pavel. *Správní uvážení*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, 120 s. ISBN 978-80-7380-424-4.
15. MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, 248 s. ISBN 978-80-7400-357-8.
16. POTĚŠIL, Lukáš. *Judikatura a správní trestání*. In. Dny práva – 2012 – Days od Law [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2013, 11 s. [cit. 11. 11. 2014]. ISBN 978-80-210-6319-8.
17. PRÁŠKOVÁ, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, 448 s. ISBN 978-80-7400-456-8.
18. PRŮCHA, Petr. *Správní právo: obecná část*. 7. vyd. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, 420 s. ISBN: 978-80-7239-207-0.
19. SEDLÁČEK, Stanislav. *Soudní kontrola veřejné správy*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 126 s. ISBN 978-80-210-5746-3
20. VARVAŘOVSKÝ, P. a kol. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv: Přestupky*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv ve spolupráci s Wolters Kluwer, 2012. [cit. 17. 2. 2013]. ISBN 978-80-7357-827-5.

Dostupné z:

http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Prestupky.pdf

B) Soudní rozhodnutí

1. Usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 2. 2010, s. p. zn. IV. ÚS 2425/09.
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=64991&pos=1&cnt=1&typ=result>
2. Nález judikátu Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2010, s. p. zn. 1 ÚS 1849/2008.
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=65232&pos=1&cnt=1&typ=result>
3. Nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2006, s. p. zn. 1 ÚS 191/05
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=54828&pos=1&cnt=4&typ=result>
4. Nález Ústavního soudu ze dne 7. 6. 2016 s. p. zn. Pl. ÚS 4/16,
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=93147&pos=1&cnt=1&typ=result>
5. Nález Ústavního soud ČR ze dne 17. 07. 2007, s. p. zn. IV. ÚS 451/05.
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=55810&pos=1&cnt=4&typ=result>
6. Nález Ústavního soudu ČR ze dne 25. 11. 1999, s. p. zn. III. ÚS 470/97.
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=30401&pos=3&cnt=4&typ=result>
7. Nález Ústavního soudu ČR ze dne 28. 1. 2009, s. p. zn. III. ÚS 880/08.
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=61201&pos=1&cnt=1&typ=result>
8. Nález Ústavního soudu ČR ze dne 11. 3. 2004, s. p. zn. II. ÚS 788/02.
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=16289&pos=1&cnt=3&typ=result>
9. Nález Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, s. p. zn. Pl. ÚS 21/04.
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=63&pos=1&cnt=5&typ=result>
10. Nález Ústavního soudu ze dne 22. 1. 2001, s. p. zn. II. ÚS 502/2000.
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=36243&pos=3&cnt=3&typ=result>
11. Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 6. 2001, s. p. zn. II. ÚS 345/01.
Zdroj: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=38938&pos=3&cnt=3&typ=result>
12. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008-67. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0027_1As__0800067A_prevedeno.pdf
13. Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 6. 1976, ve věci Engel a ostatní proti Nizozemí (stížnosti č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a 5370/72). *hudoc.echr.coe.int* [cit. 24. 3. 2015]. Dostupné z: [http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57479#{\"itemid\":\[\"001-57479\"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57479#{\)
14. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008-46. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0027_7Afs__0800046A_prevedeno.pdf
15. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 61/2010-89. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0061_7As__1000_20101018103713_prevedeno.pdf
16. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0009_1As__0800_cf0a7db0_b982_4060_9c40_5f618a98cf62_prevedeno.pdf
17. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 18. 6. 2009, č. j. 1 As 28/2009-62. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0028_1As__0900062A_prevedeno.pdf
18. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 13. 8. 2009, č. j. 9 As 57/2008-35. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0057_9As__0800035A_prevedeno.pdf
19. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 9. 12. 2009, č. j. 1 As 67/2009-64. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0067_1As__0900064A_prevedeno.pdf
20. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 13. 6. 2008, č. j. 2 As 9/2008-77. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0009_2As__0800077A_prevedeno.pdf
21. Rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0096_1As__0800115A_prevedeno.pdf
22. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, s. p. zn. 8 As 29/2007-121. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2007/0029_8As__0700121A_prevedeno.pdf

23. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2011, s. p. zn. 8 As 82/2010-55.
Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0082_8As__100_2011031004312_0_prevedeno.pdf
24. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2011, s. p. zn. 2 As 45/2010-68.
Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0045_2As__100_2011121602130_4_prevedeno.pdf
25. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2004, s. p. zn. 2 As 3/2004. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2004/0179_3As__1400015_prevedeno.pdf
26. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, s. p. zn. 1 As 35/2008-51.
Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0035_1As__0800051A_prevedeno.pdf
27. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, s. p. zn. 3 As 58/2007. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2007/0058_3As__0700117A_prevedeno.pdf
28. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2009, s. p. zn. 8 As 5/2009. Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0005_8As__0900080A_prevedeno.pdf
29. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2010, s. p. zn. 5 AS 72/2009-50.
Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0072_5As__0900_dbe74b06_fef3_4f8a_b913_d96245f0bc94_prevedeno.pdf
30. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2006, s. p. zn. 1 As 38/2005-43.
Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2005/0038_1As__0500043A_prevedeno.pdf
31. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, s. p. zn. 6 As 49/2003.
Zdroj:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2003/0049_6As__0300046A_prevedeno.pdf
32. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 5. 2013. č. j. 11Tdo 353/2013-30.
Zdroj: <http://kraken.slv.cz/11Tdo353/2013>

C) Časopisecké prameny a sborníky

1. BÁRTA, Jan. Lhůty pro rozhodnutí ve správním právu a v přestupkovém řízení. *Správní právo* 1997, roč. 30, č. 1. ISSN 0139-6005.
2. FRYŠTÁK, Marek. Úřední záznam o podání vysvětlení jako důkaz v trestním řízení. *Trestněprávní revue*. 2013, roč. 12, č. 9. ISSN 1213-5313.
3. MATES, Pavel; PIPEK, Jiří. Úvahy nad zákazem reformace in peius ve správním právu trestním. *Právní rozhledy*. 1995. roč. 3, č. 11, ISSN 1210-6410.
4. MOLEK, Pavel, HRŮŠOVÁ, Klára. Správní trestání v aplikační praxi soudů. *Soudní rozhledy*, 2009. Praha: C. H. Beck, 2009, č 12, vyd. 1-15. ISSN 1211-4405
5. POTMĚŠIL, Jan; MORÁVKOVÁ, Jitka: Sporný výklad zákazu sebeobviňování a povinnosti k součinnosti v nálezů Ústavního soudu. *Právní rozhledy*. 2011. roč. 19, č. 4. ISSN 1210-6410.
6. VARVAŘOVSKÝ, P. a kol. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv: Přestupky*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv ve spolupráci s Wolters Kluwer, 2012. [cit. 17. 2. 2013]. ISBN 978-80-7357-827-5. Dostupné z: http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Prestupky.pdf

D) Právní předpisy

1. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
Zdroj: <http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>
2. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>
3. Evropská Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod vyhlášená pod č. 209/1992 Sb., o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů.
Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-209>
4. Předpis č. 01/c4/1990 Sb. Usnesení vlády České socialistické republiky ze dne 15. ledna 1990 č. 18 o udělení amnestie ve věcech přestupků, jejichž projednání patří do působnosti orgánů České socialistické republiky.
Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-c4-01>
5. Gesetz über Ordnungswidrigkeiten in der Fassung v. 19. 2. 1987 (BGBl.I S. 602), (německý zákon o přestupcích) [cit. 18. 3 2015]. Dostupné z: http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/owig_1968/gesamt.pdf
6. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>
7. Zákon č. 204/2015 Sb., novela k zákonu č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-204>
8. Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150>
9. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>
10. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>
11. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1963-99>
12. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>
13. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
14. Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní Policii, ve znění pozdějších předpisů. Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
15. Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů. Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-292>
16. Zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů. Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>
17. Vyhláška č. 231/1996 Sb., Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1996-231>, ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích. Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-340>
18. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

E) Internetové zdroje:

1. <http://pravo.studentske.cz/2008/05/sprvn-disciplinrn-delikty.html>

Seznam použitých grafů

1. Přehled uložených pokut v korunách za období 2011 – k 15. 11. 2016
2. Přehled uložených pokut za období 2011 – k 15. 11. 2016

Seznam použitých tabulek

1. Projednané přestupky dle jednotlivých ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.
Zdroj: Městský úřad Žatec
2. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů. Zdroj: Městský úřad Žatec

Seznam příloh

1. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2011, str. 1.
Zdroj: Městský úřad Žatec
2. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2011, str. 2.
Zdroj: Městský úřad Žatec
3. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2012, str. 1.
Zdroj: Městský úřad Žatec
4. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2012, str. 2.
Zdroj: Městský úřad Žatec
5. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2013, str. 1.
Zdroj: Městský úřad Žatec
6. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2013, str. 2.
Zdroj: Městský úřad Žatec
7. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2014, str. 1.
Zdroj: Městský úřad Žatec
8. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2014, str. 2.
Zdroj: Městský úřad Žatec
9. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2015, str. 1.
Zdroj: Městský úřad Žatec
10. Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednávaných orgány obcí a krajů, rok 2015, str. 2.
Zdroj: Městský úřad Žatec
11. Vzor pokutového bloku na místě nezaplacený strana 1,
zdroj: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>
12. Vzor pokutového bloku na místě nezaplacený strana 2,
zdroj: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>
13. Vzor pokutového bloku na místě zaplacený strana 1.
Zdroj: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>
14. Vzor pokutového bloku na místě zaplacený strana 2. Zdroj: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>
15. Strukturovaný rozhovor s vedoucím obvodního oddělení PČR Žatec (1/3)
16. Strukturovaný rozhovor s vedoucím obvodního oddělení PČR Žatec (2/3)
17. Strukturovaný rozhovor s vedoucím obvodního oddělení PČR Žatec (3/3)

18. Strukturovaný rozhovor s vedoucím MěP Žatec (1/3)
19. Strukturovaný rozhovor s vedoucím MěP Žatec (2/3)
20. Strukturovaný rozhovor s vedoucím MěP Žatec (3/3)
21. Strukturovaný rozhovor s vedoucí přestupkové komise Žatec (1/3)
22. Strukturovaný rozhovor s vedoucí přestupkové komise Žatec (2/3)
23. Strukturovaný rozhovor s vedoucí přestupkové komise Žatec (3/3)
24. Strukturovaný rozhovor s vedoucí odboru financí a rozpočtu města Žatec (1/3)
25. Strukturovaný rozhovor s vedoucí odboru financí a rozpočtu města Žatec (2/3)
26. Strukturovaný rozhovor s vedoucí odboru financí a rozpočtu města Žatec (3/3)

Příloha č. 1 – Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2011 (1/2)

Obec odešle zpracovaný výkaz do 15.1.2012
to krajskému úřadu

Rok 2011

KRAJSKÝ ÚŘAD odešle samý výkaz do 1.2.2012
to Ministerstvu vnitra

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů

Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu
s ustanovením § 96 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění
pozdějších předpisů.

a		Číslo řádku	Krajský úřad	Obec	Celkem
		b	1	2	3
Počet nevyřízených přestupků z minulého období		1			169
Počet přestupků došlých během roku 2011		2			1 044
Postoupeno	podle § 71 zák. o přestupcích podle § 12 správního řádu	3			26
	podle § 55/3 zák. o přestupcích	4			46
Odloženo		5			158
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období		6			983
a) blokově vyřízeno		7			203
b) v příkazním řízení vyřízeno	napomenutím	8			8
	pokutou	9			260
c) ve správním řízení vyřízeno	projednáním bez uložení opatření	10			
	uložením sankce, z toho:	11			
	napomenutím	12			2
	pokutou	13			141
	zákazem činnosti	14			94
	propadnutím věci	15			
	zastavením řízení	16			124
	celkem ve správním řízení projednáno	17			267
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období		18			245
Počet uložených ochranných opatření	omezující opatření	19			
	zabránil věci	20			6
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		21			14
V běžném roce uloženo na pokutách	počet	22			620
	Kč	23			2 407 365
Odvolací řízení	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	24			16
	vyřízeno autoremedurou	25			
	počet potvrzených rozhodnutí	26			11
	počet zrušených rozhodnutí	27			2
	počet zmíněných rozhodnutí a věci vrácených k novému projednání	28			3

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 2 - Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2011 (2/2)

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů

1. Projednané přestupky podle jednotlivých praragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů							3. Přestupky proti občanskému soužití						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec				KÚ	obec			
a	b	4	5	6	7	8	a	b	14	15	16	17	18
21	30						49 1/a	61				15	15
21a	31						49 1/b	62				1	1
22	32		5		173	178	49 1/c	63		14		96	110
23	33				16	16	49 1/d	64					
24	34						49 1/e	65					
26	35						Celkem	66		14		112	126
28	36						4. Přestupky proti majetku						
29	37						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
29a	38								KÚ	obec	KÚ	obec	
30	39						a	b	19	20	21	22	23
31	40				56	56	50 1/a	67		11		77	88
32	41						50 1/b	68				1	1
33	42						50 1/c	69					
34	43						celkem	70		11		78	89
35	44						5. Přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů						
38	45						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
41	46								KÚ	obec	KÚ	obec	
42	47				2	2	a	b	24	25	26	27	28
42c	48						celkem	71				259	259
43	49						6. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomanii						
44	50						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
44a	51								KÚ	obec	KÚ	obec	
45	52						a	b	29	30	31	32	33
46/1	53				2	2	30 1/j	72				3	3
46/2	54						30 1/k	73					
47a	55						Celkem	74				3	3
celkem	56		5		249	254	7. Úhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 56,60,66, 70, 71 a 74 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 17)						
2. Přestupky proti veřejnému pořádku							§	č. řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem			KÚ	obec	KÚ	obec	
		a	b	9	10		11	12	13				
47	57				7	7	celkem	75		30		708	738
47b	58						§	č. řádku	KÚ	obec	KÚ	obec	Celkem
48	59						a	b	34	35	36	37	38
celkem	60				7	7	celkem	75		30		708	738
Odesláno dne				Razítko			tel.:				linka:		

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 3 - Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2012 (1/2)

BEC odešle zpracovaný výkaz do 16.1.2013 krajskému úřadu.

RAJSKÝ ÚŘAD odešle sumář výkazů do 31.1.2013
ministerstvu vnitra.

Jeje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu
ustanovením § 96 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích,
a změně pozdějších předpisů.

Rok 2012

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů

a		Číslo řádku	Krajský úřad	Obec	Celkem
		b	1	2	3
Počet nevyřízených přestupků z minulého období		1		245	
Počet přestupků došlých během roku 2012		2		1 038	
Vystoupeno	podle § 71 zák. o přestupcích podle § 12 správního řádu	3		45	
	podle § 55/3 zák. o přestupcích	4		15	
uloženo		5		217	
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období		6		1 006	
i) blokově vyřízeno		7		241	
j) v příkazním řízení vyřízeno	napomenutím	8		13	
	pokutou	9		224	
e) ve správním řízení vyřízeno	projednáním bez uložení opatření	10		0	
	uložením sankce, z toho:	11			
	napomenutím	12		2	
	pokutou	13		141	
	zákazem činnosti	14		82	
	propadnutím věci	15		3	
	zastavením řízení	16		115	
celkem ve správním řízení projednáno		17		258	
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období		18		273	
Počet uložených ochranných opatření	omezující opatření	19		0	
	zabráni věci	20		2	
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		21		7	
V běžném roce ročně uloženo na pokutách	počet	22		603	
	Kč	23		1 938 706	
Odvolací řízení	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	24		11	
	vyřízeno autoremedurou	25		0	
	počet potvrzených rozhodnutí	26		6	
	počet zrušených rozhodnutí	27		0	
	počet změněných rozhodnutí	28		0	
	počet zrušených rozhodnutí a věcí vrácených k novému projednání	29		5	

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 4 - Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2012 (2/2)

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů

1. Projednané přestupky podle jednotlivých paragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů							3. Přestupky proti občanskému soužití						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec				KÚ	obec			
a	b	4	5	6	7	8	a	b	14	15	16	17	18
21	30						49 1/a	59				11	11
21a	31						49 1/b	60				9	9
22	32						49 1/c	61		4		75	79
23	33				31	31	49 1/d	62					
24	34						49 1/e	63					
28	35						Celkem	64		4		95	99
29	36						4. Přestupky proti majetku						
29a	37						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
30	38				3	3			a	b	19	20	
31	39				21	21	50 1/a	65		2		86	88
32	40						50 1/b	66				5	5
33	41						50 1/c	67					
35	42						celkem	68		2		91	93
38	43						5. přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů						
41	44						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
42	45								a	b	24	25	
42c	46						celkem	69		2		459	461
43	47						6. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomanii						
44	48						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
44a	49								a	b	29	30	
45	50						30 1/j	70				3	3
46/1	51				5	5	30 1/k	71					
46/2	52				5	5	Celkem	72				3	3
47a	53				1	1	7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 54,58,64, 68, 69 a 72 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 17)						
celkem	54				66	66	§	č. řádku	KÚ	obec	KÚ	obec	Celkem
2. Přestupky proti veřejnému pořádku							a	b	34	35	36	37	38
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	celkem	73		8		725	733
		KÚ	obec	KÚ	obec		celkem						
a	b	9	10	11	12	13							
47	55					11							
47b	56												
48	57												
celkem	58					11							
Odesláno dne		Razítko					tel.:						
							linka:						

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 5 - Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2013 (1/2)

OBEC odešle zpracovaný výkaz do 16.1.2014 krajskému úřadu.

KRAJSKÝ ÚŘAD odešle sumář výkazů do 31.1.2014 Ministerstvu vnitra.

Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s ustanovením § 96 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Rok 2013

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů

		Číslo řádku	Krajský úřad	Obec	Celkem
a		b	1	2	3
Počet nevyřízených přestupků z minulého období		1		271	271
Počet přestupků došlých během roku 2013		2		1 155	1 155
Postoupeno	podle § 71 zák. o přestupcích podle § 12 správního řádu	3		17	17
	podle § 55/3 zák. o přestupcích	4		10	10
Odloženo		5		336	336
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období		6		1 063	1 063
a) blokově vyřízeno		7		212	212
b) v příkazním řízení vyřízeno	napomenutím	8		7	7
	pokutou	9		255	255
c) ve správním řízení vyřízeno	projednáním bez uložení opatření	10		0	0
	uložením sankce, z toho:	11			
	napomenutím	12		3	3
	pokutou	13		168	168
	zákazem činnosti	14		82	82
	propadnutím věci	15		2	2
	zákaz pobytu	16		0	0
	zastavením řízení	17		147	147
	celkem ve správním řízení projednáno	18		318	318
	Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období		19		271
Počet uložených ochranných opatření	omezující opatření	20		0	0
	zabránilí věci	21		0	0
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		22		7	7
V běžném roce uloženo na pokutách	počet	23		635	635
	Kč	24		1.970.200	1.970.200
Odvolací řízení	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	25		9	9
	vyřízeno autoremedurou	26		0	0
	počet potvrzených rozhodnutí	27		5	5
	počet zrušených rozhodnutí	28		2	2
	počet změněných rozhodnutí	29		0	0
	počet zrušených rozhodnutí a věcí vrácených k novému	30		2	2

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 6 - Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2013 (2/2)

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů

1. Projednané přestupky podle jednotlivých paragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů							3. Přestupky proti občanskému soužití						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec				KÚ	obec			
a	b	4	5	6	7	8	a	b	14	15	16	17	18
21	31						49 1/a	60				3	3
21a	32						49 1/b	61					
23	33					14	49 1/c	62		3		121	124
24	34						49 1/d	63					
28	35						49 1/e	64					
29	36						celkem	65		3		124	127
29a	37						4. Přestupky proti majetku						
30	38		1			2	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
31	39					14	a	b	19	20	21	22	23
32	40						50 1/a	66		6		95	101
33	41						50 1/b	67				14	14
35	42						50 1/c	68				1	1
38	43						celkem	69		6		110	116
39	44						5. Přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů						
41	45						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
42	46						a	b	24	25	26	27	28
42c	47						celkem	70				485	485
43	48					5	6. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomanii						
44	49						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
44a	50						a	b	29	30	31	32	33
45	51						30 1/j	71				3	3
46/1	52					7	30 1/k	72					
46/2	53					9	celkem	73				3	3
47a	54					1	7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55,59,65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 18)						
celkem	55		1			52	§	č. řádku	KÚ	obec	KÚ	obec	Celkem
2. Přestupky proti veřejnému pořádku							a	b	34	35	36	37	38
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	celkem	74		10		782	792
a	b	9	10	11	12		13	7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55,59,65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 18)					
47	56					8	§	č. řádku	KÚ	obec	KÚ	obec	Celkem
47b	57						a	b	34	35	36	37	38
48	58						celkem	74		10		782	792
celkem	59					8	7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55,59,65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 18)						
Odesláno dne		Razítko			Zpracoval:			tel.: linka:					

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 7 - Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2014 (1/2)

OBEC odešle zpracovaný výkaz do 16.1.2015 příslušnému krajskému úřadu.

KRAJSKÝ ÚŘAD odešle výkaz elektronicky do 30.1.2015 Ministerstvu vnitra na adresu: myron.zajonc@mvcz.cz

Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s ustanovením § 96 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Rok 2014

Kraj

Město Žatec

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů

a		Číslo řádku	Krajský úřad	Obec	Celkem
		b	1	2	3
Počet nevyřízených přestupků z minulého období		1		271	271
Počet přestupků došlých během roku 2013		2		1 070	1 070
Postoupeno	podle § 71 zák. o přestupcích podle § 12 správního řádu	3		22	22
	podle § 55/3 zák. o přestupcích	4		10	10
Odloženo		5		321	321
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období		6		988	988
a) blokově vyřízeno		7		150	150
b) v příkazním řízení vyřízeno	napomenutím	8		15	15
	pokutou	9		258	258
c) ve správním řízení vyřízeno	projednáním bez uložení opatření	10		0	0
	uložením sankce, z toho:	11			
	napomenutím	12		8	8
	pokutou	13		138	138
	zákazem činnosti	14		74	74
	propadnutím věci	15		0	0
	zákaz pobytu	16		0	0
	zastavením řízení	17		135	135
	celkem ve správním řízení projednáno	18		282	282
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období		19		285	285
Počet uložených ochranných opatření	ernazující opatření	20		0	0
	zabrání věci	21		3	3
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		22		7	7
V běžném roce roce uloženo na pokutách	počet	23		544	544
	Kč	24		1 761 600	1 761 600
Odvolací řízení	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	25		9	9
	vyřízeno autoremedurou	26		1	1
	počet potvrzených rozhodnutí	27		5	5
	počet zrušených rozhodnutí	28		2	2
	počet změněných rozhodnutí	29		0	0
	počet zrušených rozhodnutí a vrácených k novému projednání	30		1	1

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 8 - Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2014 (2/2)

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů

1. Projednané přestupky podle jednotlivých paragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů							3. Přestupky proti občanskému soužití						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec				KÚ	obec			
a	b	4	5	6	7	8	a	b	14	15	16	17	18
21	31						49 1/a	60				7	7
21a	32						49 1/b	61					
23	33						49 1/c	62		4		140	144
24	34						49 1/d	63					
28	35						49 1/e	64					
29	36				1	1	celkem	65		4		147	151
29a	37						4. Přestupky proti majetku						
30	38		1		2	3	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
31	39				10	10	a	b	KÚ	obec	KÚ	obec	
32	40						50 1/a	66		7		68	75
33	41						50 1/b	67				12	12
35	42						50 1/c	68				1	1
38	43						celkem	69		7		81	88
39	44						5. Přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů						
41	45						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
42	46						a	b	KÚ	obec	KÚ	obec	
42c	47						celkem	70		2		416	418
43	48						6. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami						
44	49						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
44a	50						a	b	KÚ	obec	KÚ	obec	
45	51						celkem	73				3	3
46/1	52				3	3	7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55, 59, 65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9 + 18)						
46/2	53						§	č. řádku	KÚ	obec	KÚ	obec	Celkem
47a	54						a	b	34	35	36	37	
celkem	55		1		15	17	celkem	74		14		669	703
2. Přestupky proti veřejnému pořádku													
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem							
		KÚ	obec	KÚ	obec		§	č. řádku	KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	9	10	11	12	13	a	b	34	35	36	37	38
47	56					16	celkem	74		14		669	703
47b	57												
48	58					10							
celkem	59					25							
Odesláno dne		Razítko			Zpracoval:		tel.:						

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 9 - Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2015 (1/2)

OBEC odešle zpracovaný výkaz do 15.1.2016 příslušnému krajskému úřadu.

Rok 2015

KRAJSKÝ ÚŘAD odešle výkaz elektronicky do 31.1.2016 Ministerstvu vnitra na adresu: myron.zalenc@mvsr.cz

Kraj

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích*) projednaných
orgány obcí a krajů

Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s ustanovením § 96 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

		Číslo řádku	Krajský úřad	Obec	Celkem
a		b	1	2	3
Počet nevyřízených přestupků z minulého období*)		1		285	285
Počet přestupků došlých během roku 2015*)		2		1 209	1 209
Postoupeno	podle § 71 zák. o přestupcích podle § 12 správního řádu	3		15	15
	podle § 55/3 zák. o přestupcích	4		7	7
Odloženo		5		406	406
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období		6		1 068	1 068
a) blokově vyřízeno		7		174	174
b) v příkazním řízení vyřízeno	napomenutím	8		13	13
	pokutou	9		330	330
c) ve správním řízení vyřízeno	projednáním bez uložení opatření	10		0	0
	uložením sankce, z toho:	11			
	napomenutím	12		3	3
	pokutou	13		168	168
	zákazem činnosti	14		95	95
	propadnutím věci	15		6	6
	zákazem pobytu	16		0	0
	zastavením řízení	17		80	80
celkem ve správním řízení projednáno		18		251	251
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období		19		298	298
Počet uložených ochranných opatření	omezující opatření	20		0	0
	zabránil věci	21		0	0
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		22		8	8
V běžném roce uloženo na pokutách	počet	23		672	672
	Kč	24		2 255 900	2 255 900
Odvolací řízení	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	25		12	12
	vyřízeno autoremedurou	26		0	0
	počet potvrzených rozhodnutí	27		4	4
	počet zrušených rozhodnutí	28		3	3
	počet změněných rozhodnutí	29		0	0
	počet zrušených rozhodnutí a vrácených k novému projednání	30		5	5

*Výkaz o přestupcích se netýká jiných správních deliktů fyzických osob a výzev k uhrazení určené částky dle ustanovení zákona č. 361/2000 Sb.

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 10 - Výkaz Ministerstva vnitra pro rok 2015 (2/2)

**Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů**

1. Projednané přestupky podle jednotlivých paragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů							3. Přestupky proti občanskému soužití							
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	
		KÚ	obec	KÚ	obec				KÚ	obec				
a	b	4	5	6	7	8	a	b	14	15	16	17	18	
21	31						49 1/a	60				10	10	
21a	32						49 1/b	61				4	4	
23	33						49 1/c	62		2		105	105	
24	34						49 1/d	63						
28	35						49 1/e	64						
29	36					1	celkem	65		2		119	121	
29a	37						4. Přestupky proti majetku							
30	38		1			2	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	
31	39					17	a	b	19	20	21	22		23
32	40						50 1/a	66		7		54	61	
33	41						50 1/b	67				16	16	
35	42						50 1/c	68		1		1	2	
38	43						celkem	69		8		71	79	
39	44						5. Přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů							
41	45						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	
42	46						a	b	24	25	26	27		28
42c	47						celkem	70		4		497	501	
43	48						6. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi							
44	49						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	
44a	50						a	b	29	30	31	32		33
45	51						30 1/j	71					5	5
46/1	52					8	30 1/k	72					2	2
46/2	53		1			6	celkem	73				7	7	
47a	54					3	7. Úhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55,59,65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 18)							
celkem	55		2			37	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	
2. Přestupky proti veřejnému pořádku							a	b	34	35	36	37		38
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	celkem	74		16		752	768	
a	b	9	10	11	12		13							
47	56					20								
47b	57													
48	58					1								
celkem	59					21								
Odesláno dne		Razítko		Zpracovat:		tel.:		linka:						

Zdroj: Městský úřad Žatec

Příloha č. 11 - Vzor pokutového bloku na místě nezaplacený strana 1

Série: LQ / 2016 číslo bloku: **Q**

1. Jméno a příjmení _____

2. Rodné číslo / datum narození _____

3. Adresa místa pobytu _____

4. Totožnost ověřena _____

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis _____

6. Pokuta uložena za přestupek dle § _____ zák. č. _____ Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty _____ Kč, slovy _____ Kč

Proti uložení této pokuty se neíže odvolat.
 8. Tímto blokem uloženou pokutu jste povinen(a) zaplatit nejdlé do 15 dní ode dne následujícího po dni, kdy Vám pokuta byla uložena.
 Uloženou pokutu zaplatíte na účet uvedený na složenke nebo na místě.
 Při placení pokuty v hotovosti předložte k nahlednutí tento blok. Po zaplacení pokuty obdržíte na zaplacenou částku Kč stvrzenku.
 Nezaplatíte-li pokutu v uvedeném lhůtě a uvedeným způsobem, bude pokuta vymáhána.

otisk úředního razítka
 9. V _____ dne _____ 20 _____
podpis s uvedením jména a příjmení nebo služebního či identifikačního čísla oprávněné úřední osoby

10. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzují, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzují převzetí části A bloku dne _____ 20 _____
podpis přestupce

26 61001 MF/61001 - v02/ C 1

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ NEZAPLACENOU

Část B bloku

Zdroj: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>

Příloha č. 12 - Vzor pokutového bloku na místě nezaplacený strana 2

Uložená pokuta v částce Kč

splatná dne 20.....

byla zaplacená složenkou / hotově / bezhotovostně v částce Kč

dne 20.....

a o zaplacení byla přestupci vydána stvrzenka (druh, série, číslo)

.....

.....

.....

.....
podpis pracovníka, který přijal platbu

Vzhledem k tomu, že uložená pokuta nebyla ve lhůtě splatnosti zaplacená, byla dne 20..... předána k vymáhání v částce Kč

Dne 20.....

.....
podpis

otisk úředního razítka

Údaje zde předtištěné vyplňuje ukladatel pokuty.
26 61001 MF/61001 - v02/ C 1

Zdroj: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>

Příloha č. 13 - Vzor pokutového bloku na místě zaplacený strana 1

Série: MB / 2016 číslo bloku: **B**

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Toložnost ověřena

**BLOK
NA POKUTU**

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis

.....

.....

6. Pokuta uložena za přešupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
Proti uložení této pokuty se nelze odvolat. Platí jako stvrzenka o zaplacení pokuty.

8. V dne 20

9. Souhlasím s projednáním přešupu v blokovém řízení, potvrzují, že údaje uvedené na obou částech bloku souhlasí, a potvrzují převzetí části A bloku dne 20 podpis přešupce

46.0333/MF/03.111 1.1

část B bloku

otisk
úředního
razítka

Zdroj: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>

Příloha č. 14 - Vzor pokutového bloku na místě zaplacený strana 2

POUČENÍ

Oprávněná úřední osoba má povinnost předložit přešupci obě části (A,B) vyplněného bloku k nahlédnutí a k podpisu.

Část A bloku, která náleží přešupci, je opatřena ochranným prvem – hologramem, který je umístěn v pravém horním rohu bloku. Podoba hologramu je následující

Ministerstvo financí eviduje veškeré bloky, které byly vyřazeny z oběhu (např. z důvodu jejich zcizení) na webových stránkách <http://www.mfcr.cz>

Zdroj: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>

Strukturovaný rozhovor s vedoucím obvodního oddělení Policie Žatec

1. Jak dlouho již působíte ve služebním poměru a jaké je Vaše současné postavení u Policie ČR, funkce, hodnost a jakými složkami jste prošel?

Ve služebním poměru pracuji již 16 let. V současné době zaujímám pozici vedoucího obvodního oddělení Žatec jako komisař, což odpovídá hodnosti nadporučíka. Za dobu svého působení u Policie České republiky jsem prošel uniformovanou Policií od hlídkové služby, obvodního oddělení jako řadový policista. Dále jsem prošel službou kriminální Policie na oddělení majetkové trestné činnosti a poté jako vyšetřovatel. V posledních osmi letech zastávám již zmiňovanou funkci vedoucího oddělení v Žatci v rámci Územního odboru Louny.

2. Co obnáší funkce vedoucího obvodního oddělení Žatec?

Policisté patří mezi vykonavatele veřejné moci. Já působím jako manažer tohoto oddělení a provádím kontrolní činnost svých podřízených.

3. Abyste mohl tuto funkci vykonávat, bylo a je zapotřebí se neustále vzdělávat?

Ano. Abych tuto funkci mohl vykonávat, je zapotřebí vysokoškolské vzdělání a vyhrát výběrové řízení. Neustálými novelizacemi zákonů musím já i mí podřízení podstupovat různá školení a seznamovat se s novými metodikami.

4. Jakou roli zastává Policie České republiky v přípravném řízení?

Policie je povinna přijímat veškerá oznámení od občanů a v případě zjištění protiprávního jednání skutek zaevidovat a prošetřit. V případě, že se prokáže, že někdo spáchal přestupek, musí věc v zákonné lhůtě postoupit příslušnému správnímu orgánu, eventuálně věc vyřešit v blokovém řízení popřípadě domluvou.

5. Jaké má možnosti Policie České republiky v zajištění důkazních prostředků v přestupkovém řízení?

Policie České republiky smí požadovat od zúčastněných osob podání vysvětlení. Dále provádí ohledání místa činu a pořizuje fotodokumentaci místa činu či přestupku. Dalšími důkazními prostředky jsou zvukové, obrazové záznamy z kamerových systémů. V případě zjištění stop je smí zajistit jako důkazní prostředek, které jsou následně součástí spisového materiálu. Zajišťování stop provádí kriminalistický technik.

6. Jaké přestupky jsou nejčastěji evidovány Policií České republiky či řešeny v blokovém řízení?

Pomineme-li přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, tak jsou nejčastěji řešeny přestupky proti majetku, občanskému soužití a proti veřejnému pořádku. V blokovém řízení jsou nejčastěji řešeny přestupky proti majetku např. drobné krádeže v obchodech. Na druhém místě jsou přestupky proti veřejnému pořádku např. rušení nočního klidu či znečišťování veřejného prostranství.

7. K 1. 10. 2016 nabyla účinnost druhá část novely přestupkového zákona? Jak to ovlivnilo činnost Policie?

Príslušníci Policie se samozřejmě s touto novelou museli seznámit a začít jí aplikovat v praxi.

8. V případě postoupení přestupku správnímu orgánu k projednání, máte zpětnou vazbu o tom, jak bylo ve věci rozhodnuto?

Ne, nemáme. Zároveň se domnívám, že by bylo vhodné toto zavést, jako tomu je u trestných činů. V tomto případě se na příslušné oddělení zasílá ke spisovému materiálu rozsudek. Zavedením této zpětné vazby by rozhodně motivovalo mé podřízené k práci, jelikož by se tím dozvěděli, že jejich vynaložená práce a úsilí k něčemu byly.

9. Jakým způsobem předcházíte trestné činnosti a páchání přestupků?

Co se týče přestupků v dopravě, proti majetku a veřejnému pořádku, tak se snažím, aby byl v ulicích vidět co největší počet policistů a působit tak preventivně. To je ovšem ve většině případů nedostačující, jelikož mám omezený počet policistů a velký počet hlídek nesložím. U přestupků proti občanskému soužití se nedá působit moc preventivně, jelikož k nim nejčastěji dochází v restauracích, barech ale i domácnostech.

10. Kolik přestupků Vaše oddělení v tomto roce projednávalo v blokovém řízení?

Čirka se jedná o 840 blokových pokut, jak na místě zaplacených tak nezaplacených.

11. Kolik má Vaše oddělení policistů? Je tento stav dostačující, aby byla zajištěna prevence kriminality?

V současné době je na obvodním oddělení 32 příslušníků Policie České republiky. Z toho 20 policistů vykonává svou činnost v ulicích města. O víkendech se snažím posilovat hlídky, vzhledem k tomu, že se konají společenské a kulturní akce. Jelikož policisté slouží ve směnném provozu, tak mám velmi často problém ve skládání hlídek. K tomu však musím dodat, že se jedná o celorepublikový problém. K zajišťování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nám vypomáhá služba dopravní Policie.

12. Jaké přestupky jsou nejčastěji evidované a prošetřované na Vašem oddělení? Jaká je procentuální úspěšnost při odhalování pachatelů?

Nejčastěji se jedná o přestupky proti majetku, proti občanskému soužití a proti veřejnému pořádku. Procentuální úspěšnost při odhalování pachatelů je zhruba na 60 %.

13. Jak často a jakým způsobem probíhá hodnocení práce Vašich podřízených?

V současné době hodnocení probíhá následujícím způsobem. Dva roky se provádí tzv. průběžné hodnocení a každý třetí rok k průběžnému hodnocení zpracovávám i služební hodnocení. Svě podřízené hodnotím na základě jejich aktivity a celkového přístupu k pracovním povinnostem.

14. Podporujete další, nadstandardní vzdělávání svých podřízených? Jaké zde vidíte nedostatky?

Jako vedoucí pracovník jsem se nesčetněkrát setkal se skutečností, kdy jednotliví policisté si mimo výkon svého povolání doplňovali vzdělání studiem vysokých škol. Toto uvítá každý vedoucí. U těchto policistů se snažím jim maximálně vycházet vstříc a to především v plánování služeb, aby se mohla skloubit jak práce, tak jejich studium.

15. V případě novelizací zákonů, jsou Vaši podřízení proškolení? Popřípadě jakým způsobem?

Ano, samozřejmě. Každý policista má přístup do systému, kde se s novelizacemi zákonů a dalšími pokyny z Ministerstva vnitra, od policejního prezidenta, krajského ředitele či vedoucího územního odboru, musí seznamovat. Vše probíhá individuálně, výjimku zde tvoří skupinové školení.

Strukturovaný rozhovor s vedoucím Městské Policie Žatec

1. Jak dlouho vykonáváte funkci vedoucího Městské Policie Žatec?

Jako vedoucí Městské Policie v Žatci působím 9 let. Na tuto funkci jsem byl na základě rozhodnutí rady města ustanoven. Předtím jsem dlouhá léta vykonával řadového strážníka Městské police v Lounech.

2. Co obnáší funkce vedoucího Městské Policie Žatec?

Provádím kontrolu práce svých podřízených a také docházím na porady s radou města. Zabezpečuji celý chod Městské Police. Dále spolupracuji při organizování akcí pro veřejnost, kde je propojená i činnost všech složek integrovaného záchranného systému. Také projednávám stížnosti občanů na činnost Městské police.

3. Jaké vzdělání je zapotřebí, abyste mohl tuto funkci vykonávat?

Na tuto funkci je zapotřebí vysokoškolské vzdělání.

4. Jakou roli zastává Městská Policie v přípravném řízení?

Městská police zabezpečuje záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti. Dále přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití a bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Dále odhaluje přestupky a jiné správní delikty, které dále postupuje v případě známého pachatele na přestupkovou komisi, kde je daný přestupek projednán. V případě neznámého pachatele jsou přestupky postoupeny k došetření Policii České republiky, popřípadě požadují strážníci součinnost od Policie České republiky na místě.

5. Jaké má možnosti Městská Policie při zajišťování důkazních prostředků v přestupkovém řízení?

Městská Policie České republiky smí požadovat od zúčastněných osob podání vysvětlení. Pořizuje fotodokumentaci, zálohuje zvukové a obrazové záznamy z kamerových systémů města. Důkazní prostředek je součástí spisového materiálu.

Příloha č. 19- Strukturovaný rozhovor s vedoucím MěP Žatec (2/3)

6. Jaké přestupky jsou nejčastěji evidovány Městskou Policií či řešeny v blokovém řízení?

Pomineme-li přestupky v dopravě, tak jsou nejčastější přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. V blokovém řízení jsou nejčastěji řešené přestupky na úseku dopravy zejména špatné parkování, znečišťování veřejného prostranství psími exkrementy či drobné krádeže v supermarketech.

7. K 1. 10. 2016 nabyla účinnost druhá část novely přestupkového zákona. Jak to ovlivnilo činnost Městské Policie?

Strážníci Městské Policie byli samozřejmě proškoleni, aby mohli správně aplikovat tuto novelu v praxi.

8. V případě postoupení přestupku správnímu orgánu k projednání, máte zpětnou vazbu o tom, jak bylo ve věci rozhodnuto??

Ne, nemáme.

9. Jakým způsobem předcházíte trestné činnosti a páchaní přestupků?

Strážníci Městské Policie vykonávají 80 % služby v ulicích. Jedná se o motorizované i pěší hlídky. Za kamerovým systémem je neustále strážník, který monitoruje město a v případě zjištění nějakého narušení na místo vysílá hlídku.

10. Kolik evidujete přestupků, které byly projednány v tomto roce v blokovém řízení?

Jedná se přibližně o 400 přestupků. Snažíme se ale přestupky převážně řešit domluvou.

11. Kolik má Vaše stanice strážníků? Je tento stav dostačující, aby byla zajištěna prevence kriminality?

V současné době je na policejní stanici 20 strážníků, z toho 17 strážníků vykonává svou činnost v ulicích města. K zajištění veřejného pořádku a v dopravě úzce spolupracujeme s hlídkami státní Policie.

Příloha č. 20- Strukturovaný rozhovor s vedoucím MěP Žatec (3/3)

12. Jaké přestupky jsou nejčastěji evidované a prošetřované na Vaší stanici?

Z pravidla se jedná o přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku

13. Jaká je procentuální úspěšnost při odhalování pachatelů?

Procentuální úspěšnost při odhalování pachatelů je zhruba na 75 %, převážně díky kamerovému systému Městské Policie.

14. Máte dostatečné množství technických prostředků k odhalování přestupků?

V současné době je stav technických prostředků dostačující, ale bylo by dobré, kdyby došlo k rozšíření a modernizaci kamerového systému.

15. V případě novelizací zákonů, jsou Vaši podřízení proškolení? Popřípadě jakým způsobem?

Ano. Každý strážník se průběžně seznamuje s jednotlivými novelizacemi, změnami zákonů a vyhláškami města. V pravidelných intervalech podstupují služební zkoušky.

Strukturovaný rozhovor s vedoucí přestupkové komise Žatec

1. Jak dlouho již působíte jako vedoucí přestupkové komise v Žatci?

Od roku 1998 jsem byla zaměstnána u městského úřadu v Lounech, odbor správních činností, kde jsem vykonávala funkci administrativní pracovnice. Při práci jsem dálkově studovala na Karlově univerzitě v Praze. V roce 2000 jsem úspěšně dokončila studium a byl mi připsán titul JUDr. Následně jsem úspěšně vyhrála výběrové řízení a stala jsem se vedoucí přestupkové komise v Žatci, kde působím od roku 2001 do současnosti.

2. Co obnáší funkce vedoucí přestupkové komise?

V přenesené působnosti předsedám v přestupkové komisi a vykonávám státní správu na úseku přestupků, přestupků mi svěřených tímto organizačním řádem nebo zákonem do působnosti jiného odboru úřadu nebo jiného orgánu města. V samostatné působnosti zastupuji město v právních věcech před soudy a jinými institucemi. Dále ukládám sankce za přestupky v působnosti odboru a komise pro projednávání přestupků.

3. Bylo zapotřebí po dosažení Vašeho vzdělání i dalšího sebevzdělávání, abyste mohla Vaší funkci vykonávat?

Ano. Neustálou změnou zákonů, které se vztahují na přestupkové řízení, musím já i mí kolegové podstupovat různá školení a seznamovat se s metodikami.

4. Přestupkovou agendu vykonáváte sama nebo máte podřízené?

Do roku 2014 jsem tuto agendu zastávala sama. V současné době mám pod sebou dva své podřízené, kteří se specializují na určité druhy přestupků. Já se v současné době zabývám spíše právním zastoupením města a kontrolou svých podřízených.

5. Od 1. 10. 2016 vstoupila v platnost druhá část novely zákona o přestupcích, která zavedla registr přestupků, do kterého spadá omezené množství přestupků. Myslíte si, že by bylo vhodné tento registr rozšířit i o další přestupky?

Už takto se celorepublikově předpokládá, že bude registr evidovat sta tisíce záznamů, proto se pečlivě vybíraly přestupky, které budou do registru zahrnuty. Praxí se však ukáže, zda dojde k rozšíření registru o další přestupky, jelikož systém je na případné rozšíření dostatečně připraven. Aktuálně se však s jeho rozšířením nepočítá.

6. Co očekáváte od zavedení registru přestupků?

Díky této evidenci budeme moci sledovat přestupkovou recidivu a případně vytvářet takové nástroje, abychom jí předcházely. Hlavním důvodem zavedení registru je prevence.

7. Myslíte si, že lhůta pro zaevidování přestupků do registru tj. do pěti dnů je dostatečná.

Ne. Domnívám se, že by měla být tato lhůta prodloužena, jelikož může docházet k nečekaným situacím například k registr nebude fungovat.

8. Kdo všechno má přístup k vyžádání rejstříku přestupků?

Instituce. Občan si však může na vlastní žádost zažádat o výpis z registru, jako je tomu u rejstříku trestů.

9. Souhlasíte s délkou uchovávání informací o přestupcích, která činí pět let?

Ano, jelikož já i mí kolegové budeme vědět, s jakou osobou jednáme a uvidíme všechny jeho prohřešky, které spáchal i mimo působnost Městského úřadu. Doba uchovávání informací je adekvátní a nikdo jiný než pracovník veřejné správy či dotyčná osoba sama nebude moci výpis z registru přestupků vidět.

10. Jaké ukládáte nejčastěji sankce za přestupky?

Nejčastěji ukládám pokutu, která se odvíjí od závažnosti a četnosti spáchaných přestupků. Každý případ posuzuji individuálně. Se zavedením registru přestupků došlo k usnadnění mé práce, jelikož přesně vidím, kolik přestupků kdo spáchal, jak závažné byly a uloženou sankci.

11. Pokud dojde k uložení peněžité sankce, kdo tuto sankci respektive pohledávku vůči Městskému úřadu Žatec vymáhá.

Tuto otázku musíte směřovat na mojí kolegyni z odboru financí a rozpočtu místních poplatků a pohledávek. Rozhodnutím o přestupku a uložení sankce věc předávám uvedenému odboru.

12. Máte zpětnou vazbu, že došlo k úhradě či uspokojení pohledávky?

Nemám. Jednotlivé části odboru nejsou mezi sebou systémově propojeny

13. Došlo zavedením registru přestupků k usnadnění Vaší práce?

Na jednu stranu mi to pomohlo v rozhodování o uložení druhu a výši sankce, na stranu druhou došlo však k nárůstu počtu přestupků, které dříve mohla Policie České republiky či Městská Policie řešit v blokovém řízení. Novelou zákona došlo k povinnosti recidivu u vybraných přestupků postupovat Městskému úřad, který přestupek musí projednat. Tímto došlo k zahlcení prací mě i mých kolegů spojené se zasíláním urgencí a obdobných písemností, které stojí město čas i peníze.

14. U mnoha pachatelů je už teď problém vymoci z nich uloženou sankci. Myslíte si, že bude fungovat zvýšení pokut a zda bude reálné, že pachatelé skutečně pokutu zaplatí?

To záleží na konkrétním případě. Máme pachatele, u kterých nemá smysl ukládat vysoké sankce, které se nevymohou. Ale řada jiných majetek vlastní a zde to smysl má.

15. Zákon se dále zmiňuje o námitkovém řízení. Jak má tedy konkrétně postupovat občan, který se chce proti případnému zápisu do registru přestupků ohradit a rozporovat ho?

Občan musí vznést námitku u příslušného úřadu, který uložil trest za přestupek.

**Strukturovaný rozhovor s vedoucí odboru financí
a rozpočtu, oddělení místních poplatků a pohledávek města Žatec**

1. Jak dlouho již působíte jako vedoucí odboru financí a rozpočtu, oddělení místních poplatků a pohledávek města Žatec?

Od roku 2003, kdy jsem úspěšně absolvovala výběrové řízení.

2. Co obnáší funkce vedoucí odboru financí a rozpočtu, oddělení místních poplatků a pohledávek města Žatec?

Navrhuji, zajišťuji, provádím a vyjadřuji se k ekonomickým operacím na úseku rozpočtu a majetku města. Řídím práci celého odboru a mám odpovědnost za sestavování rozpočtu, kontrolu finančního hospodaření úřadu. Dále vykonávám zastoupení státní správy na úseku pokut a nákladů řízení vydaných odbory Městského úřadu Žatec. Vedu evidence nezaplacených pokut a jiných peněžitých plnění uložených ve správním řízení a evidence neuhrazených místních poplatků, které následně připravuji a předávám podklady k vymáhání pohledávek soudnímu exekutorovi či celní správě.

3. Bylo zapotřebí po dosažení Vašeho vzdělání i dalšího sebevzdělávání, abyste mohla Vaší funkci vykonávat?

Jistě. Se změnami v zákonech se musíme já i mí kolegyně seznamovat individuálně.

4. Vaší agendu vykonáváte sama nebo máte podřízené?

V současné době mám pod sebou dvě své kolegyně, které se specializují na určité druhy pohledávek. Já se spíše zabývám operacím na úseku rozpočtu a majetku města a samozřejmě vykonávám kontrolou svých podřízených, za které jsem zodpovědná.

5. Jakým způsobem lze pohledávky vůči městu Žatec uhradit?

Pohledávky lze uhradit na pokladně, bankovním převodem, poštovní poukázkou popřípadě lze sjednat splátkový kalendář.

6. V případě, že dlužník neuhradí pokutu uloženou správním orgánem za přestupek, jaký je další postup úřadu, aby došlo k naplnění pohledávky?

V případě vymáhání pohledávky se řídíme daňovým zákonem, který stanovuje způsoby vymáhání pohledávky. Jmenovitě jde o srážky ze mzdy či jiných příjmů, vydáním exekučního příkazu na pohledávku, prodej nemovitostí či movitých věcí apod.

7. V případě vymáhání pokut. Jsou s touto činností spojené i některé správní poplatky, které musí dlužník uhradit spolu s pokutou? Pokud ano, jaké?

Ano. V případě, že dlužník zažádá o splátkový kalendář, musí nejprve zaplatit správní poplatek ve výši 400,- Kč. Úhradu správního poplatku může provést na pokladně města, bankovním převodem či poštovní poukázkou. Splátkový kalendář je povolen až tehdy, je-li uhrazen správní poplatek. V případě neuhrazení se řízení o povolení úhrady dlužné části ve splátkách zastaví. Výše správního poplatku je taxativně vymezena vyhláškou města.

8. Jsou dlužníkovi v případě neuhrazení pohledávky uloženy nějaké sankce spolu s pokutou?

Ano. V případě vymáhání pohledávky soudním exekutorem se náklady zvýší o 2 %, nejméně jde však o částku 500,- Kč.

9. Jaká je procentuální úspěšnost při vymáhání daňových exekucí?

Je to něco kolem 20 %, přesně nevím.

10. Jaký je další postup, pokud pohledávka nebyla od dlužníka vymožená?

Pokud se komise města usnese, že pohledávka je nevymožená, tak rozhodne o jejím odpisu.

11. Jakým způsobem Městský úřad Žatec vymáhá pohledávky?

V případě, že není pokuta zaplacená, je pohledávka postoupena soudnímu exekutorovi či celnímu úřadu. Soudnímu exekutorovi postupujeme ty případy, ve kterých se vymáhá vyšší pohledávka a celnímu úřadu ty nižší.

12. Jsou nějaké termíny na vymožení pohledávky? Pokud ano, jaké?

Prekluzivní lhůta pro vymožení pohledávky je 6 let. Tato lhůta však může být několikrát prodloužena.

13. Jak se postupuje u osob, které jsou evidované na Městském úřadě a jejich pobyt není znám?

Některé z těchto osob si dochází vyzvedávat poštu na Městský úřad. V tomto případě jim je zasláno první upozornění, popřípadě druhá výzva. V případě nezaplacení pohledávky je tato pohledávka vymáhána, jak jsem již uvedla.

14. Jak se postupuje v případě pohledávky, kterou má uhradit osoba, pobírající dávky hmotné nouze?

V tomto případě se postupuje stejným způsobem.

15. Jaký je postup v případě vymáhání pohledávky od cizinců?

V tomto případě nastává problém. Ve většině případů nedojde k vymožení pohledávky. Pokud cizinci žijí v České republice a mají zde trvalé bydliště, je zde šance, že bude pohledávka úspěšně vymožena. Jinak se pohledávka odepisuje.